

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Σχολή Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών

Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα: Ευρωπαϊκές Σπουδές στις Διεθνείς
Υπηρεσίες και Συναλλαγές

**Η Σύμβαση της Βιέννης όπως εφαρμόζεται στην υποχρέωση
παράδοσης στη διεθνή πώληση κινητών και Incoterms**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Της

Σουμπρί Δήμητρας

MES17006

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Δέσποινα Αναγνωστοπούλου

Θεσσαλονίκη, Νοέμβριος 2018

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Σχολή Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών

Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα: Ευρωπαϊκές Σπουδές στις Διεθνείς Υπηρεσίες και
Συναλλαγές

Η Σύμβαση της Βιέννης όπως εφαρμόζεται στην υποχρέωση παράδοσης στη διεθνή πώληση κινητών και Incoterms

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Της

Σουμπρί Δήμητρας

MES17006

Επιβλέπουσα καθηγήτρια : Δέσποινα Αναγνωστοπούλου

Καθηγήτρια Πα.Μακ.

Διμελής εξεταστική επιτροπή

Δέσποινα Αναγνωστοπούλου

Καθηγήτρια Πα.Μακ.

Δημήτριος Σκιαδάς

Καθηγητής Πα.Μακ.

Θεσσαλονίκη, Νοέμβριος 2018

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Σχολή Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών

Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα: Ευρωπαϊκές Σπουδές στις Διεθνείς Υπηρεσίες και
Συναλλαγές

Copyright © - All rights reserved Δήμητρα Σουμπρί

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν στη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό θα πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα.

(Υπογραφή)

© 2018 – All rights reserved

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

<<Δηλώνω υπευθύνως ότι όλα τα στοιχεία σε αυτήν την εργασία τα απέκτησα, τα επεξεργάστηκα και τα παρουσιάζω σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές της ακαδημαϊκής δεοντολογίας, καθώς και τους νόμους που διέπουν την έρευνα και την πνευματική ιδιοκτησία. Δηλώνω επίσης υπευθύνως ότι, όπως απαιτείται από αυτούς τους κανόνες, αναφέρομαι και παραπέμπω στις πηγές όλων των στοιχείων που χρησιμοποιώ και τα οποία δεν συνιστούν πρωτότυπη δημιουργία μου. >>

(Υπογραφή)

Δήμητρα Σουμπρί

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Πρώτα από όλους θα ήθελα να ευχαριστήσω την επιβλέπουσα καθηγήτρια μου Δρ. Δέσποινα Αναγνωστοπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, για την επιστημονική, πνευματική και ηθική υποστήριξη που μου παρείχε καθ' όλη τη διάρκεια της εκπόνησης της διπλωματικής μου εργασίας, καθώς με την καθοδήγησή και τις παρατηρήσεις της προέβην μεθοδικά και αποτελεσματικά στην ολοκλήρωση της συγγραφής της εργασίας μου. Με την συνδρομή της μου παρείχε υποδείξεις και λύσεις στις απορίες μου.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον αξιολογητή μου Δρ. Δημήτρη Σκιαδά, Καθηγητή του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, που με την συνδρομή του μου παρείχε τις απαραίτητες υποδείξεις και σχόλια για την εκπόνηση της εργασίας μου.

Τέλος, ευχαριστώ όλα τα προσφιλή μου πρόσωπα, τα οποία με την παρουσία τους υποστήριξαν την προσπάθειά μου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ ΟΠΩΣ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΠΩΛΗΣΗ ΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ INCOTERMS

Σουμπρί Δήμητρα

υπό την επίβλεψη της καθηγήτριας: κα. Δέσποινα Αναγνωστοπούλου

Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Πα.Μακ.

Σχολή Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα: Ευρωπαϊκές Σπουδές στις Διεθνείς Υπηρεσίες και Συναλλαγές

E-mail: dimitra.soubry@gmail.com

Η παρούσα πτυχιακή εργασία επικεντρώθηκε στην ανάλυση και μελέτη μιας συγκεκριμένης πτυχής της Σύμβασης της Βιέννης του 1980 για τις διεθνείς πωλήσεις κινητών (CISG). Σκοπός της Σύμβασης αυτής είναι η ύπαρξη ομοιόμορφων κανόνων στο διεθνές εμπόριο που διευκολύνουν τις συναλλαγές μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών από διαφορετικά κράτη-μέλη της Σύμβασης αυτής, όταν συνάπτουν μια σύμβαση πώλησης κινητών. Στο ουσιαστικό μέρος της Σύμβασης περιλαμβάνονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που έχουν τα συμβαλλόμενα μέρη, κατά τη σύναψη μίας τέτοιας σύμβασης. Υπό το πρίσμα της φύσης και της έκτασης της διπλωματικής εργασίας δεν κρίθηκε σκόπιμη μια ενδελεχής ερμηνεία του συνόλου των διατάξεων της Σύμβασης της Βιέννης, αλλά επιλέχθηκε να γίνει μια περιεκτική ανάλυση των βασικών και καίριων σημείων της υποχρέωσης παράδοσης των πραγμάτων από την πλευρά του πωλητή στις διεθνείς πωλήσεις κινητών. Η παρούσα πτυχιακή εργασία ασχολήθηκε, δηλαδή, με το Τρίτο Μέρος, Δεύτερο Κεφάλαιο και Τμήμα Ι της Σύμβασης που έχει τίτλο «Η παράδοση των κινητών πραγμάτων και εγχείριση των εγγράφων» και εστίασε στην υποχρέωση του πωλητή παράδοσης των κινητών και τα παρεμπόπτοντα ζητήματα της, όπως ο τόπος και χρόνος παράδοσης των πραγμάτων και οι αξιώσεις του αγοραστή που προκύπτουν σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης του. Τέλος, για την πληρέστερη έρευνα έγινε ενδεικτική παράθεση των υποθέσεων της διαθέσιμης ελληνικής νομολογίας μέχρι σήμερα, σε συνάρτηση με τα κύρια ζητήματα που αναπτύσσονται στην εργασία.

Λεξεις κλειδια: Σύμβαση της Βιέννης, διεθνής πώληση, υποχρέωση παράδοσης κινητών, έννομα βοηθήματα, Incoterms, νομολογία

ABSTRACT

THE VIENNA CONVENTION ON THE OBLIGATION OF DELIVERY IN INTERNATIONAL SALES OF GOODS AND INCOTERMS

Soubry Dimitra

under the supervision of Professor: Despoina Anagnostopoulou
Department of International and European Studies
School of Social Sciences, Humanities and Arts, University of Macedonia
Postgraduate Program: European Studies on International Services and Transactions

E-mail: dimitra.soubry@gmail.com

This diploma thesis focused on the analysis of a specific aspect and one particular part of the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods of 1980 (CISG). The purpose of this Convention is to have uniform rules in international trade that facilitate trade between contracting parties from different country members of this Convention, when concluding a contract for the sale of goods. The substantive part of the Convention includes the rights and obligations of the parties that conclude such a contract. Under the scope of the nature and the length of my thesis, a thorough interpretation of all the provisions of the Vienna Convention was not possible, therefore, a comprehensive analysis of the key points of the seller's obligation to deliver on the international sales of goods was conducted. This diploma thesis dealt with the Third Part, Chapter II and Section I of the Convention titled "The Delivery of Goods and Document Handling" and focused on the obligation to deliver the goods on the part of the seller and the incidental issues, such as the place and time of delivery as well as the purchaser's claims arising in the event of a breach of the seller's obligation. Finally, for the purposes of the research, the Greek available case-law hitherto has been cited, referring to the main topics of the thesis.

Keywords: Vienna Convention, international sale, obligation of delivery of goods, legal remedies, Incoterms, case-law

Πίνακας Περιεχομένων

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ.....	iv
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	v
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	vi
ABSTRACT.....	vii
1. Εισαγωγή	1
1.1 Αντικείμενο και σκοπός της εργασίας	2
1.2 Νομική φύση και δομή.....	3
1.3 Πεδίο Εφαρμογής	5
1.3.1 Εδαφικό πεδίο εφαρμογής.....	5
1.3.2 Χρονικό πεδίο εφαρμογής	6
1.3.3 Αντικειμενικό πεδίο εφαρμογής	7
2. Η υποχρέωση παράδοσης κινητών πραγμάτων από τον πωλητή ως αντικείμενο ρύθμισης από την Σύμβαση.....	10
2.1. Γενικές υποχρεώσεις πωλητή.....	10
2.2. Η κύρια συμβατική υποχρέωση παράδοσης κινητών πραγμάτων από τον πωλητή (άρθρο 30)	11
2.3 Υποχρέωση παράδοσης κινητών πραγμάτων και εγχείρισης εγγράφων: τόπος παράδοσης (άρθρο 31).....	16
2.4 Παρεπόμενες υποχρεώσεις του πωλητή στην υποχρέωση παράδοσης κινητών πραγμάτων και εγχείρισης εγγράφων (άρθρο 32).....	22
2.5 Υποχρέωση παράδοσης κινητών πραγμάτων και εγχείρισης εγγράφων: χρόνος παράδοσης (άρθρο 33).....	24
2.6 Υποχρέωση εγχείρισης των εγγράφων (άρθρο 34).....	27
2.7 Υποχρέωση ανταπόκρισης των πραγμάτων προς τη Σύμβαση (άρθρο 35).....	29
3 Συνοπτική παρουσίαση εννόμων βοηθημάτων του αγοραστή σε περίπτωση αθέτησης της υποχρέωσης από τον πωλητή (άρθρα 45 - 52)	36
4 Ελληνική νομολογία.....	44
5 Επίλογος	54
Βιβλιογραφία.....	56
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	61
Π1: Εμπορικοί όροι INCOTERMS.....	62

1. Εισαγωγή

Το σύγχρονο περιβάλλον διεύρυνσης της αγοράς και παγκοσμιοποίησης, καθώς και η ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου δημιούργησαν την ανάγκη εναρμόνισης και ενοποίησης των κανόνων δικαίου του διεθνούς εμπορίου για τη διεθνή πώληση κινητών, προκειμένου να περιοριστούν σταδιακά τα νομικά εμπόδια στις διεθνείς συναλλαγές. Σε αυτό το εγχείρημα συνέβαλε η ανάπτυξη ενός Δικαίου Διεθνούς Πώλησης, με την κύρωση της «Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τις διεθνείς πωλήσεις κινητών πραγμάτων», γνωστή ως Σύμβαση της Βιέννης του 1980, και διεθνώς ως CISG (United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods). Προηγούμενες νομοθετικές προσπάθειες που αποσκοπούσαν στη θέσπιση ενός κοινού δικαίου για τη διεθνή πώληση κινητών ήταν η Σύμβαση ULF (Convention relating to a Uniform Law on the Formation of Contracts for the International Sale of Goods) και η Σύμβαση ULIS (Convention relating to a Uniform Law on the International Sale of Goods), οι οποίες είχαν δημιουργηθεί στην Χάγη την 1η Ιουλίου του 1964, χωρίς, ωστόσο, να καταφέρουν να έχουν διεθνή αποδοχή από τα κράτη¹.

Η Σύμβαση CISG αποτελεί ισχύον ελληνικό δίκαιο από την 1.2.1999, καθώς κυρώθηκε με το νόμο 2532/1997², σύμφωνα με το αρ. 99 παρ.2 CISG. Η σύμβαση έχει κυρωθεί ήδη από 83 κράτη και 8 διεθνείς οργανισμούς³. Η Σύμβαση της Βιέννης υπογράφηκε στις 11.4.1980 και άρχισε να ισχύει την 1.1.1988⁴, βάσει του αρ. 99 παρ. 1 CISG. Η σύμβαση ήταν προϊόν της Συνδιάσκεψης της Βιέννης (Μάρτιος, Απρίλιος 1980), όπου συμμετείχαν 62 κράτη από όλο τον κόσμο και 8 διεθνείς οργανισμοί, από τα οποία 42 κράτη υπερψήφισαν το σχέδιο⁵. Πρόκειται για μια Σύμβαση η οποία γνώρισε ευρεία αποδοχή -σε αντίθεση με τις Συμβάσεις της Χάγης- από κράτη με διαφορετικά νομικά συστήματα καθώς και διαφορετικά πολιτικά και οικονομικά χαρακτηριστικά⁴. Η CISG είναι ένα επιτυχημένο διεθνές νομικό κείμενο, το οποίο έχει διαδεδομένη εφαρμογή από τα περισσότερα δικαστήρια και τα κράτη με ενεργό συμμετοχή στο διεθνές εμπόριο. Επίσης, η επιτυχία της επιβεβαιώνεται από την ύπαρξη μεγάλης νομολογίας που έχει δημιουργηθεί κατά τη διάρκεια των χρόνων ισχύος της.

¹ Pace Law School, Institute of International and Commercial Law (UNCITRAL), Albert H. Kritzer

CISG Database. Διαθέσιμο στη: - <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/text/ulf.html>
- International Institute for the Unification of Private Law (Unidroit). Διαθέσιμο στη: <https://www.unidroit.org/instruments/international-sales/international-sales-ulis-1964> (Ανακτήθηκε 23 Σεπτεμβρίου 2018)

² Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ΦΕΚ 32Α/18-02-1998

³ United Nations Commission on International Trade Law. Διαθέσιμο στη: http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral_texts/sale_goods/1980CISG_status_map.html (Ανακτήθηκε 23 Σεπτεμβρίου 2018)

⁴ Αναγνωστοπούλου, Δ.Γ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, Η Ευρωπαϊκή Διάσταση, σελ.124, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2012

⁵ Φλάμπουρας, Δ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, σελ. 14, Επιμέλεια: Παμπούκη Χ., Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

1.1 Αντικείμενο και σκοπός της εργασίας

Η παρούσα διπλωματική εργασία επικεντρώθηκε στο Τρίτο Μέρος, Δεύτερο Κεφάλαιο και Τμήμα Ι της Σύμβασης με τίτλο «Η παράδοση των κινητών πραγμάτων και εγχείριση των εγγράφων» και εστίασε στην υποχρέωση παράδοσης των κινητών από την πλευρά του πωλητή, όπως προκύπτει από την Σύμβαση της Βιέννης του 1980. Αρχικά, έγινε στην εισαγωγή, για την ευόδωση του εγχειρήματος αυτού, μια παρουσίαση της ιστορικής σημασίας της Σύμβασης της Βιέννης για τις διεθνείς πωλήσεις κινητών και των γενικών σημείων της που έχουν κεντρικό ρόλο για την ανάπτυξη του θέματος στη συνέχεια.

Έπειτα, στα επόμενα κεφάλαια έγινε ανάλυση των άρθρων 30, 31, 32, 33, 34 του Τμήματος Ι της Σύμβασης. Το άρθρο 30 αποτελεί το κύριο άρθρο προς ανάλυση, καθώς καθιερώνει την υποχρέωση παράδοσης, που αποτελεί το κεντρικό αντικείμενο της εργασίας, ενώ τα υπόλοιπα άρθρα αποτελούν συναφή ζητήματα απαραίτητα για την ολοκληρωμένη παρουσίαση της υποχρέωσης αυτής του πωλητή. Συμπληρωματικά, έγινε συνοπτική παρουσίαση της υποχρέωσης ανταπόκρισης των κινητών πραγμάτων προς τη σύμβαση (άρθρο 35 της Σύμβασης) για την πληρέστερη προσέγγιση του θέματος. Επιπλέον, παρουσιάστηκαν τα δικαιώματα ή αξιώσεις τρίτων, σε περίπτωση παράβασης εκ μέρους του πωλητή της υποχρέωσης παράδοσης και ανταπόκρισης των πραγμάτων στη σύμβαση (Τμήμα ΙΙ, Δεύτερο Κεφάλαιο της Σύμβασης της Βιέννης). Τέλος, ακολουθώντας αυτή την κεντρική γραμμή εξετάστηκε η ελληνική νομολογία των δικαστηρίων πάνω στα άρθρα που αναλύθηκαν, προκειμένου να γίνει αντιληπτή και η χρησιμότητα της έρευνας μας στην πράξη.

Μετά από έρευνα σε βιβλιοθήκες και στο διαδίκτυο διαπιστώθηκε ότι οι βιβλιογραφικές πηγές συνήθως κάνουν συνοπτική αναφορά στην υποχρέωση παράδοσης του πωλητή στα πλαίσια ενός γενικότερου σχολιασμού της Σύμβασης της Βιέννης. Γι' αυτό το λόγο κρίθηκε σκόπιμο ότι μια εγγύτερη προσέγγιση της συγκεκριμένης υποχρέωσης του πωλητή θα βοηθούσε στην πληρέστερη κατανόηση των αναγκαίων ενεργειών που πρέπει να αναλάβει ένας πωλητής στο διεθνές εμπόριο για την επιτυχή διεκπεραίωση συναλλαγών στις διεθνείς πωλήσεις κινητών, όταν έχει εφαρμογή η Σύμβαση της Βιέννης. Βασικό μέλημα της εργασίας αυτής ήταν η πρωτογενής συγκέντρωση, μελέτη και ανάλυση της υπάρχουσας βιβλιογραφίας επί του συγκεκριμένου θέματος και ο πρωτότυπος σχολιασμός του υπό το πρίσμα ανάλυσης των θέσεων έμπειρων νομικών. Η έρευνα του συγκεκριμένου θέματος έγινε κυρίως με την χρήση βιβλιογραφικών πηγών. Η βιβλιογραφία περιείχε πανεπιστημιακά εγχειρίδια, άρθρα, επιστημονικά περιοδικά, ακαδημαϊκές μονογραφίες από έγκυρους επιστημονικούς εκδοτικούς οίκους, εκθέσεις, έγγραφα διεθνών οργανισμών και έγκυρες διαδικτυακές πηγές. Επίσης, έγινε καταγραφή της υπάρχουσας ελληνικής νομολογίας για τα υπό εξέταση ζητήματα της Σύμβασης της Βιέννης από τις νομικές βάσεις δεδομένων ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ, ΝΟΜΟΣ, CISG DATABASE, UNILEX . Βάσει αυτών των εργαλείων έγινε η συγκέντρωση υλικού για την καταγραφή και τον σχολιασμό του θέματος της πτυχιακής εργασίας.

1.2 Νομική φύση και δομή

Η Σύμβαση θεσπίζει άμεσα εφαρμοστέους αυτόνομους κανόνες και ομοιόμορφο ουσιαστικό δίκαιο για τις διεθνείς πωλήσεις, οι οποίοι υπερισχύουν του εθνικού δικαίου, δηλαδή του Αστικού Κώδικα και της αντίστοιχης εμπορικής νομοθεσίας (αρ. 28 παρ. 1 Σ⁶), από τα οποία διέπονται οι εσωτερικές πωλήσεις⁷. Η θεμελιώδης αρχή της ιδιωτικής αυτονομίας βρίσκει και στη Σύμβαση την έκφραση της, καθώς οι διατάξεις της δεν αποτελούν αναγκαστικό δίκαιο (*ius cogens*), αλλά ενδοτικό δίκαιο, και τα μέρη έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν διαφορετικές ρυθμίσεις ή να αποκλείσουν την εφαρμογή της Σύμβασης με ρητή ή σιωπηρή δήλωση τους (άρθρο 6)⁷. Αν επιθυμούν, όμως, να αποκλείσουν την εφαρμογή συγκεκριμένων διατάξεων προτείνεται ο ρητός αποκλεισμός του και, αν δεν συμφωνηθεί ποιο θα είναι το εφαρμοστέο δίκαιο, τεκμαίρεται αυτό του τόπου εγκατάστασης του οφειλέτη της παροχής⁸.

Επιπροσθέτως, εξίσου θεμελιώδης αρχή διεθνούς δικαίου αποτελεί η συμβατική ελευθερία, η οποία δίνει τη δυνατότητα στα μέρη που συνάπτουν μια σύμβαση να επιλέξουν ως εφαρμοστέο μεταξύ τους δίκαιο αυτό της Σύμβασης. Για παράδειγμα στην απόφαση 4801/2009 του Εφετείου της Αθήνας αναφέρεται ότι εισήχθη προς διάγνωση στο Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο ιδιωτική διαφορά από διεθνή έννομη σχέση για την οποία εφαρμοστέο δίκαιο ως προς την ευθύνη της εναγομένης είναι το Ελληνικό ουσιαστικό δίκαιο, διότι τις διατάξεις αυτού επικαλούνται οι διάδικοι προς θεμελίωση των ισχυρισμών τους, υφισταμένης έτσι σιωπηρής μετασυμβατικής συμφωνίας αυτών σχετικά με την εφαρμογή του (άρθρο 6). Συνήθως, η επιλογή μη εφαρμογής της Σύμβασης γίνεται με ρήτρα «opt out».⁹

Η Σύμβαση στηρίζεται σε αυτές τις γενικές αρχές, σύμφωνα με τον κανόνα της διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 7¹⁰. Η παράγραφος αυτή θεσπίστηκε κυρίως για την πλήρωση κενών¹¹. Ζητήματα που δεν έχουν ρυθμιστεί ειδικά από την Σύμβαση θα επιλύονται σύμφωνα με την αναγωγή στις

⁶ Άρθρο 28, παρ. 1 του Συντάγματος «Οι γενικά παραδεγμένοι κανόνες του διεθνούς δικαίου, καθώς και οι διεθνείς συμβάσεις, από την επικύρωσή τους με νόμο και τη θέση τους σε ισχύ σύμφωνα με τους όρους καθεμιάς, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού ελληνικού δικαίου και υπερισχύουν από κάθε άλλη διάταξη νόμου»

⁷ Κορνηλάκης, Π., Δογματική προσέγγιση των νέων ρυθμίσεων – Η έννοια της ουσιώδους συμβατικής παράβασης, σελ. 10 και 11, Εταιρία Νομικών Βορείου Ελλάδος, Επιμέλεια: Βαλτούδης, Α., Η Σύμβαση της Βιέννης για τις Διεθνείς Πωλήσεις Κινητών, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2001

⁸ Κορνηλάκης, Π., Ειδικό Ενοχικό Δίκαιο Ι, σελ. 107 και 108, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2012

⁹ Graves, J., CISG Article 6 and Issues of Formation: The Problem of Circularity, 3 Belgrade L. Rev. 124 (Int'l ed. 2011), 15 Vindobona J.105, Touro Law Center Legal Studies Research Paper, 2011

¹⁰ Άρθρο 7 παρ.2 της Σύμβασης της Βιέννης: « Ζητήματα που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας Σύμβασης και δεν αντιμετωπίζονται ρητά από αυτήν ρυθμίζονται σύμφωνα με τις γενικές αρχές στις οποίες η Σύμβαση στηρίζεται ή, ελλείψει τέτοιων αρχών, σύμφωνα με το δίκαιο που είναι εφαρμοστέο κατά τους κανόνες του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου»

¹¹ Magnus U. (english trans. by Habellfellner Lisa), General Principles of UN-Sales Law, Max-Planck-Institute for foreign and international Private Law, *Rebels Zeitschrift for foreign and international Private Law*, Hein Kotz in honor of his 60th Birthday, Part I, Volume 59 (1995) Issue 3-4 (October). Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/text/magnus.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

θεμελιώδεις αρχές της Σύμβασης και αν δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με αυτές θα επιλυθούν με βάση το εθνικό δίκαιο που είναι εφαρμοστέο, σύμφωνα με τους κανόνες του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου.

Από την άλλη πλευρά, η πρώτη παράγραφος του ίδιου άρθρου αφορά ζητήματα ερμηνείας της Σύμβασης. Η παράγραφος αυτή λαμβάνει υπόψη για την ερμηνεία την ανάγκη «διασφάλισης της αρχής της καλής πίστης στο διεθνές εμπόριο». Η καλή πίστη περιλαμβάνει, βέβαια, και την απαγόρευση καταχρηστικής ασκήσεως δικαιώματος.

Επίσης, η διάταξη του άρθρου 8 διευκρινίζει ότι οι δηλώσεις και η συμπεριφορά ενός μέρους θα ερμηνευτούν «σύμφωνα με τη βούλησή του, αν το άλλο μέρος γνώριζε ή δεν μπορούσε να αγνοεί αυτή τη βούληση» (άρθρο 8 παράγραφος 1). Αν, ωστόσο, το άλλο μέρος δεν γνώριζε τη βούληση αυτή, τότε οι δηλώσεις και η συμπεριφορά του ενός θα ερμηνευτούν «σύμφωνα με το νόημα που θα τους απέδιδε συνετός συναλλασσόμενος της ίδιας κατηγορίας με το άλλο μέρος και υπό τις ίδιες περιστάσεις» (άρθρο 8 παράγραφος 2), λαμβάνοντας υπόψη «όλες τις σημαντικές περιστάσεις, τις διαπραγματεύσεις που έγιναν, την καθιερωμένη πρακτική μεταξύ των μερών, τις συναλλακτικές συνήθειες και τη μεταγενέστερη συμπεριφορά τους» (άρθρο 8 παράγραφος 3). Άλλη γενική αρχή που προκύπτει ενδεικτικά από το άρθρο 30 και 53 είναι η αρχή ότι «τα συμφωνηθέντα πρέπει να τηρούνται» («*practa sunt servanda*») κι άρα η λύση της σύμβασης θα γίνεται παρά μόνο σε περιπτώσεις ουσιωδών συμβατικών παραβάσεων, όπως θα δούμε στη συνέχεια της διπλωματικής εργασίας. Σημαντική είναι και η αρχή της συνεργασίας, η οποία θεωρείται ουσιώδης στα πλαίσια της CISG για την καλή διεκπεραίωση της διεθνούς πώλησης (ενδεικτικά τα άρθρα 32 παρ. 2 και 34)¹².

Ειδικότερα, η Σύμβαση καθορίζει ένα πλαίσιο κανόνων για την σύναψη και τον καθορισμό των υποχρεώσεων των συμβαλλομένων μερών, καθώς και τις συνέπειες από την τυχόν παραβίαση τους. Το κείμενο στο σύνολο της αποτελείται από 101 άρθρα με τέσσερα μέρη και επιμέρους κεφάλαια. Στο Πρώτο Μέρος υπάρχουν δύο κεφάλαια, όπου στο Πρώτο Κεφάλαιο οριοθετείται το πεδίο εφαρμογής της (άρθρα 1-6) και το Δεύτερο Κεφάλαιο αποτελείται από Γενικές Διατάξεις και ερμηνευτικούς κανόνες (άρθρα 7-13) της Σύμβασης. Το Δεύτερο Μέρος αφορά την σύναψη των διεθνών συμβάσεων πώλησης των κινητών (άρθρα 14-24). Το Τρίτο Μέρος περιλαμβάνει τους ουσιαστικούς κανόνες ρύθμισης της πώλησης και διατάξεις για τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμβαλλομένων μερών, καθώς και τα έννομα βοηθήματα τους σε περίπτωση παραβίασης των υποχρεώσεων τους. Το Μέρος αυτό είναι το μεγαλύτερο κι αποτελείται από πέντε κεφάλαια: τις Γενικές Διατάξεις (άρθρα 25 – 29), τις υποχρεώσεις του πωλητή (άρθρα 30 – 52), τις υποχρεώσεις του αγοραστή (άρθρα 53-65), την μετάθεση του κινδύνου (άρθρα 66-70) και τις κοινές διατάξεις για τις υποχρεώσεις του πωλητή και του αγοραστή (άρθρα 71 – 88).

Τέλος, το Τέταρτο Μέρος (άρθρα 89-101) περιλαμβάνει: τις τελικές διατάξεις, οι οποίες κατοχυρώνουν για παράδειγμα κανόνες διεθνούς δικαίου

¹² Κορνηλάκης, Π., Ειδικό Ενοχικό Δίκαιο Ι, σελ. 113 και 115, 2η έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2012

σχετικά με τη θέση της Σύμβασης της Βιέννης σε σχέση με άλλες διεθνείς συμφωνίες (άρθρο 90), το δικαίωμα διατύπωσης επιφυλάξεων και αποκλεισμού διατάξεων από τα συμβαλλόμενα κράτη (άρθρο 92), μεταβατικές διατάξεις, καθώς και τη θέση σε ισχύ (άρθρο 99) και τα χρονικά όρια ισχύος (άρθρο 100) της Σύμβασης. Από την παραπάνω δομή προκύπτει ότι η Σύμβαση ρυθμίζει κυρίως τα ζητήματα κατάρτισης της πώλησης, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών, και τις συνέπειες αθέτησης τους (άρθρο 4)¹³.

1.3 Πεδίο Εφαρμογής

1.3.1 Εδαφικό πεδίο εφαρμογής

Η υπό εξέταση Σύμβαση, όπως προκύπτει από την ονομασία της, εφαρμόζεται σε διεθνείς πωλήσεις κινητών. Για την πληρέστερη κατανόηση του όρου «διεθνής πώληση», και όπως την εννοεί η Σύμβαση, είναι σημαντικό να ανατρέξουμε στο Πρώτο Μέρος και Πρώτο Κεφάλαιο της και ειδικότερα στο πρώτο άρθρο¹⁴. Από το σημείο αυτό προκύπτει το υποκειμενικό ή και αποκαλούμενο εδαφικό ή χωρικό πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης, η οποία για να εφαρμοστεί πρέπει να αφορά διεθνή πώληση με την εξής έννοια: να συναφθεί α) μεταξύ Συμβαλλομένων Κρατών της Σύμβασης ή β) μεταξύ κρατών, που οι κανόνες του Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου τους υποδεικνύουν ως εφαρμοστέο το δίκαιο Συμβαλλόμενου Κράτους¹⁵. Μια πώληση για να θεωρείται «διεθνής» αρκεί ο πωλητής και αγοραστής μιας σύμβασης να έχουν εγκατάσταση σε διαφορετικά κράτη. Για να έχει εφαρμογή, όμως, η Σύμβαση θα πρέπει να συντρέχουν διαζευκτικά οι παραπάνω προϋποθέσεις, δηλαδή είτε ο αγοραστής και ο πωλητής μιας διεθνούς πώλησης να έχουν εγκατασταθεί σε διαφορετικά κράτη και να έχουν υπογράψει τη Σύμβαση και ως εκ τούτου να καθίστανται Συμβαλλόμενα κράτη, είτε βάσει των κανόνων Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου να υποδεικνύεται η εφαρμογή του δικαίου Συμβαλλόμενου Κράτους. Αρκεί, λοιπόν, η σύνδεση με ένα Συμβαλλόμενο στη Σύμβαση κράτος και δεν ενδιαφέρει «η ιθαγένεια των μερών ούτε η αστική η εμπορική ιδιότητα των μερών ή της σύμβασης πώλησης»¹⁶. Επίσης, δεν έχει σημασία αν τα κινητά πράγματα πρόκειται να μετακινηθούν σε άλλο κράτος, καθώς, όπως ειπώθηκε, αρκεί η εγκατάσταση των μερών σε διαφορετικά κράτη. Δεν ενδιαφέρει, επομένως, αν θα υπάρξει διασυνοριακή πώληση με μετακίνηση των κινητών ή αν ο τόπος κατάρτισης και εκπλήρωσης της σύμβασης βρίσκεται σε διαφορετικό κράτος¹⁷.

Ωστόσο, εισάγεται ένας περιορισμός του πεδίου εφαρμογής της στη δεύτερη παράγραφο του πρώτου άρθρου της CISG, καθώς «η ύπαρξη εγκατάστασης σε διαφορετικά Κράτη δεν λαμβάνεται υπόψη, όταν δεν συνάγεται αυτή από τη σύμβαση πώλησης ούτε από προηγούμενες συναλλαγές των μερών ούτε από πληροφορίες που τα μέρη έδωσαν

¹³ Κορνηλάκης, Π., Επίτομο Ειδικό Ενοχικό Δίκαιο, σελ. 52, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2013

¹⁴ Άρθρο 1 παρ. 1 εδ. α' περ. α, β της Σύμβασης της Βιέννης

¹⁵ Άρθρο 1 παρ. 1 εδ. α' περ. α, β της Σύμβασης της Βιέννης

¹⁶ Άρθρο 1 παρ. 3 της Σύμβασης της Βιέννης

¹⁷ Κορνηλάκης, Π., Ειδικό Ενοχικό Δίκαιο Ι σελ. 109, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2012

οποτεδήποτε πριν ή κατά τη σύναψη της σύμβασης»¹⁸. Η πώληση δεν θεωρείται διεθνής, παρά την εγκατάσταση σε διαφορετικά συμβαλλόμενα κράτη, όταν δεν μπορούν να γνωρίζουν τα μέρη ότι συνάπτουν διεθνή πώληση, κι επομένως σε αυτή την περίπτωση δεν θα εφαρμοστεί η Σύμβαση. Το άρθρο αυτό εκφράζει την αρχή της καλής πίστης (άρθρο 7 παρ. 1: η διασφάλιση της καλής πίστης στο διεθνές εμπόριο) και ασφάλειας δικαίου και διασφαλίζει να μην βρεθούν τα μέρη σε καταστάσεις που αδυνατούσαν να προβλέψουν εκ των προτέρων, όταν δεν συνάγεται από τα περιστατικά ότι καταρτίζεται διεθνής πώληση.

1.3.2 Χρονικό πεδίο εφαρμογής

Κεφαλαιώδους σημασίας είναι και το χρονικό πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης (*rationae temporis*), που προκύπτει από τις Τελικές Διατάξεις του τελευταίου μέρους. Ειδικότερα, στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 100 της Σύμβασης ορίζεται ειδικότερα ότι «Η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται στις συμβάσεις πωλήσεως που συνάπτονται κατόπιν προτάσεως γενομένης μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Σύμβασης ως προς τα Συμβαλλόμενα Κράτη, που αναφέρονται στην παράγραφο (1) (α) του άρθρου 1 ή ως προς το Συμβαλλόμενο Κράτος, που αναφέρεται στην παράγραφο (1) (β) του άρθρου 1». Η πρώτη παράγραφος αναφέρεται στο χρονικό πεδίο εφαρμογής των κανόνων στο στάδιο για την κατάρτιση της σύμβασης πώλησης. Η δεύτερη παράγραφος καθορίζει χρονικά το πεδίο εφαρμογής των κανόνων μετά την κατάρτιση μιας διεθνούς σύμβασης πώλησης και των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των μερών που προκύπτουν από την CISG¹⁹. Το συγκεκριμένο άρθρο παραπέμπει στο πρώτο άρθρο της Σύμβασης, όπου προσδιορίζεται το εδαφικό πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης.

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι για να έχει εφαρμογή η Σύμβαση πρέπει αυτή να ισχύει ήδη κατά τη κατάρτιση σύμβασης πώλησης κινητών για τα Συμβαλλόμενα Κράτη. Στο άρθρο 99 της CISG καθορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος της Σύμβασης για κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος. Σύμφωνα με αυτό το άρθρο, η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ για το Συμβαλλόμενο Κράτος, μετά την κύρωση, αποδοχή, έγκριση ή προσχώρηση σε αυτή από το κράτος αυτό, κατά την πρώτη ημέρα του μήνα που αρχίζει μετά την πάροδο δωδεκαμήνου από την κατάθεση του εγγράφου κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης, ή προσχώρησης του κράτους αυτού στη Σύμβαση²⁰.

Στην Ελλάδα με το ν. 2532/1997 τέθηκε με τον ως άνω τρόπο η Σύμβαση της Βιέννης σε ισχύ την 1.2.1999, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω και από τότε κατέστη Συμβαλλόμενο Κράτος της.

¹⁸ Άρθρο 1 παρ. 2 της Σύμβασης της Βιέννης

¹⁹ Άρθρο 100 παρ. 2 της Σύμβασης της Βιέννης: «Η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται μόνο σε συμβάσεις πωλήσεως που συνάπτονται μετά την έναρξη ισχύος της ως προς τα Συμβαλλόμενα Κράτη που αναφέρονται στην παράγραφο (1) (α) του άρθρου 1 ή ως προς το Συμβαλλόμενο Κράτος που αναφέρεται στην παράγραφο (1) (β) του άρθρου 1.»

²⁰ Άρθρο 99 παρ. 1, 2 της Σύμβασης της Βιέννης

1.3.3 Αντικειμενικό πεδίο εφαρμογής

Αξίζει να εξεταστεί, επίσης, μια άλλη σκοπιά του πεδίου εφαρμογής της Σύμβασης και ειδικότερα το αντικειμενικό ή αλλιώς πραγματικό ή καθ' ύλη (rationae materiae) πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης, το οποίο καθορίζεται ιδιαίτερα στα άρθρα 2 έως 5. Σε αυτό το σημείο είναι σημαντικό να εστιάσουμε σε ποιες πωλήσεις κινητών εφαρμόζεται η Σύμβαση. Δεν υπάρχει ακριβής προσδιορισμός του όρου της πώλησης στη Σύμβαση, αλλά οι διατάξεις των άρθρων 30 και 53 βοηθούν στην κατανόηση του, από τις οποίες συνάγεται ότι η πώληση, σύμφωνα με τη CISG, είναι μια σύμβαση ανταλλαγής, όπου ο πωλητής έχει την υποχρέωση παράδοσης των κινητών πραγμάτων (άρθρο 30), εγχείρισης των σχετικών εγγράφων και μεταβίβασης της κυριότητας στον αγοραστή, ενώ ο αγοραστής έχει την υποχρέωση πληρωμής του τιμήματος και παραλαβής του πράγματος (άρθρο 53)²¹.

Με την ερμηνεία εξ αντιδιαστολής του άρθρου 2 και της εξαιρούμενης πρώτης περίπτωσης πώλησης κινητών καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η Σύμβαση εφαρμόζεται στις περιπτώσεις επαγγελματικής χρήσης πραγμάτων στα πλαίσια μιας εμπορικής δραστηριότητας καθώς «η παρούσα Σύμβαση δεν εφαρμόζεται σε πωλήσεις κινητών πραγμάτων που αγοράζονται για προσωπική, οικογενειακή ή οικιακή χρήση, εκτός αν ο πωλητής, οποτεδήποτε πριν ή κατά τη σύναψη της σύμβασης πώλησης, δεν γνώριζε ούτε όφειλε να γνωρίζει ότι τα πράγματα αγοράστηκαν για τέτοια χρήση» (άρθρο 2 εδ. α'). Εξαιρούνται, λοιπόν, οι πωλήσεις σε καταναλωτές με σκοπό προσωπικής χρήσης, λόγω της φύσης τους, ανεξαρτήτως του πράγματος, όπως ορίζεται στην Σύμβαση²². Χαρακτηριστική είναι η απόφαση 520/2008 του Εφετείου του Πειραιά, όπου είχε κριθεί ότι δεν έχει εφαρμογή η Σύμβαση της Βιέννης γιατί επρόκειτο για διεθνή αγοραπωλησία μεταξύ Βελγίου και Ελλάδας ιδιωτικού σκάφους αναψυχής²³.

Πιο συγκεκριμένα, το αντικείμενο της πώλησης αφορά κινητά πράγματα. Από την έννοια αυτή και την αυτόνομη ερμηνεία της μπορεί να συναχθεί ότι η Σύμβαση σίγουρα δε θα εφαρμόζεται σε ακίνητα, αλλά σε κινητά τα οποία μπορούν να μετακινηθούν προκειμένου να παραδοθούν στον αγοραστή. Τα κινητά αποτελούν ενσώματα αντικείμενα και σε αυτή την έννοια δεν περιλαμβάνονται τόσο τα ακίνητα όσο και οι πωλήσεις δικαιωμάτων²². Ως εκ τούτου, υπό αυτό το πρίσμα και λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των ακόλουθων περιπτώσεων, γίνεται κατανοητό, γιατί εξαιρούνται οι πωλήσεις αξιογράφων ή μέσων πληρωμής (άρθρο 2 περ. δ'), των πλοίων, πλωτών ναυπηγημάτων, αεροστρομνών (hovercrafts) ή αεροσκαφών (άρθρο 2 περ. ε) και ηλεκτρικής ενέργειας (άρθρο 2 περ. στ').

Περαιτέρω, η CISG δεν εφαρμόζεται και σε άλλες περιπτώσεις, όπως πωλήσεις «με πλειστηριασμό» (άρθρο 2 εδ. β') ή «συνεπεία εκτελέσεως ή άλλων μέτρων που διατάσσονται από δικαστικές αρχές» (άρθρο 2 εδ. γ').

²¹ Αναγνωστοπούλου, Δ.Γ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών: Η Ευρωπαϊκή Διάσταση, σελ.135, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2012

²² Νικολαΐδης, Γ.Σ., Η διεθνής πώληση κινητών κατά της Σύμβαση της Βιέννης, σελ. 45 -47, Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα, 2000

²³ Απόφαση 520/2008 του Εφετείου του Πειραιά, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base (Ανακτήθηκε 27 Οκτωβρίου 2018)

Συνεχίζοντας την ανάλυση μας, σύμφωνα με το άρθρο 3, η CISG δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις προμήθειας κινητών που θα κατασκευαστούν ή θα παραχθούν σε περίπτωση που εκείνος που τα παραγγείλει έχει την υποχρέωση προμήθειας σημαντικού μέρους των υλικών που είναι αναγκαία για την κατασκευή ή παραγωγή ή όταν το κύριο μέρος της παροχής εκείνου που προμηθεύει τα πράγματα συνίσταται σε παροχή εργασίας ή άλλης υπηρεσίας. Από τα παραπάνω γίνεται αντιληπτό ότι η Σύμβαση εφαρμόζεται μόνο όταν επικρατεί το στοιχείο της πώλησης σε μικτές συμβάσεις με στοιχεία πώλησης και σύμβασης έργου ή παροχής υπηρεσιών και όχι όταν η κύρια παροχή αποτελεί η εγκατάσταση ή συναρμολόγησή των κινητών²⁴.

Ιδιαίτερες συζητήσεις έχουν γίνει ως προς την εφαρμογή της CISG σε πώληση λογισμικού-*software*. Στην περίπτωση που το λογισμικό προς πώληση δεν ενσωματώνεται σε υλικό φορέα, τότε εφόσον πρόκειται για άυλο αγαθό δε θα εφαρμοστεί η Σύμβαση, ζήτημα που βέβαια αμφισβητείται και ακόμα συζητείται²⁵. Σε περίπτωση που ενσωματώνεται σε υλικό φορέα και αγοράζεται για επαγγελματικούς σκοπούς, αν πρόκειται για «βασικό-τυποποιημένο» λογισμικό, τότε εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της CISG, διαφορετικά αν πρόκειται για «εξατομικευμένο λογισμικό» δεν εμπίπτει, γιατί πρόκειται για σύμβαση έργου και όχι πώληση, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2²⁵.

Συμπληρωματικά, αξίζει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 4 εδ. α, η CISG, διέπει την σύμβαση πώλησης ως προς την ενοχική της φύση που αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του πωλητή και αγοραστή, οι οποίες απορρέουν από αυτή και όχι ως προς εμπράγματα ζητήματα ρύθμισης της μεταβίβασης της κυριότητας των πωληθέντων (άρθρο 4 εδ. β περ. β'). Η Σύμβαση καθιερώνει μόνο την ενοχική υποχρέωση του πωλητή για μεταβίβαση της κυριότητας του αντικειμένου της πώλησης (άρθρο 30), χωρίς όμως να εμπίπτουν ζητήματα ρύθμισης της μεταβίβασης της κυριότητας στο πεδίο εφαρμογής της²⁶. Επιπροσθέτως, όπως καθορίζεται στη Σύμβαση (άρθρο 4 εδ. β περ. α'), ούτε εφαρμόζεται σε ζητήματα εγκυρότητας της σύμβασης²⁷.

Τέλος, το άρθρο 5 της CISG καθορίζει ότι «η παρούσα Σύμβαση δεν εφαρμόζεται στην ευθύνη του πωλητή για θάνατο ή σωματικές βλάβες που προκλήθηκαν σε οποιοδήποτε πρόσωπο από τα κινητά πράγματα». Από αυτή τη διάταξη προκύπτει ότι από τη Σύμβαση εξαιρείται το μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης του παραγωγού έναντι τρίτων και έναντι του αγοραστή η ευθύνη

²⁴ Νικολαΐδης, Γ.Σ., Η διεθνής πώληση κινητών κατά της Σύμβαση της Βιέννης, σελ. 48, Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα, 2000

²⁵ Φλάμπουρας, Δ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, σελ. 41 και 43, Επιμέλεια: Παμπούκη Χ., Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

²⁶ Κορνηλάκης, Π., Ειδικό Ενοχικό Δίκαιο Ι σελ. 111, 2η έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2012

²⁷ Άρθρο 4 της Σύμβασης της Βιέννης:

«Η παρούσα Σύμβαση διέπει αποκλειστικά τη σύναψη της σύμβασης πώλησης και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του πωλητή και του αγοραστή που απορρέουν από αυτήν. Ιδίως, εκτός από τις περιπτώσεις που με ρητή διάταξή της ορίζει διαφορετικά, η παρούσα Σύμβαση δεν αφορά:

(α) την ισχύ της σύμβασης πώλησης ή των επί μέρους όρων της ή των συναλλακτικών συνηθειών.

(β) τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει η σύμβαση πώλησης στην κυριότητα των πωληθέντων κινητών πραγμάτων.»

αφορά μόνο περιουσιακές ζημίες²⁸.

Ως εκ τούτου, συμπεραίνουμε ότι η ανάλυση του πεδίου εφαρμογής της Σύμβασης της Βιέννης του 1980 για τις διεθνείς πωλήσεις κινητών έχει καίρια σημασία, ώστε τα συμβαλλόμενα μέρη σε μια σύμβαση διεθνούς πώλησης να γνωρίζουν τι θα συμβεί σε περίπτωση που θα προκύψουν διαφορές μεταξύ τους και αν θα εφαρμοστεί η Σύμβαση. Εφόσον εμπίπτει η συγκεκριμένη έννομη σχέση της πώλησης στο πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης, τα μέρη θα μπορούν να ανατρέξουν σε αυτή για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και να καταφύγουν στα διαθέσιμα έννομα βοηθήματα που παρουσιάζει η Σύμβαση, όταν δεν εξελίσσεται ομαλά η σύμβαση πώλησης.

²⁸ Νικολαΐδης, Γ.Σ., Η διεθνής πώληση κινητών κατά της Σύμβαση της Βιέννης, σελ. 59, 2000, Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα: Η ερμηνεία γίνεται σε συνδυασμό με το άρθρο 4 της CISG, το οποίο ορίζει ότι η CISG ρυθμίζει μόνο δικαιώματα και υποχρεώσεις των μερών που απορρέουν από τη σύμβαση και όχι τρίτων.

2. Η υποχρέωση παράδοσης κινητών πραγμάτων από τον πωλητή ως αντικείμενο ρύθμισης από την Σύμβαση

Το Τρίτο Μέρος της Σύμβασης, όπως έχει αναφερθεί, περιέχει τις ουσιαστικές διατάξεις με τους κανόνες για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών στις διατάξεις των άρθρων 25 έως 88. Από το πλήθος των διατάξεων του Τρίτου Μέρους σε σχέση με τα άλλα Μέρη γίνεται γενικότερα αντιληπτή η καίρια σημασία της ρύθμισης των ζητημάτων των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των μερών στο δίκαιο των συμβάσεων, καθώς και τα έννομα βοηθήματα τους σε περίπτωση μη τήρησης των συμφωνηθέντων και ανώμαλης εξέλιξης της σύμβασης. Κατά τις διαπραγματεύσεις και την σύναψη μιας σύμβασης θεμελιώδης αρχή είναι η συμβατική ελευθερία και η ιδιωτική αυτονομία των μερών. Επομένως, και σε μια διεθνή πώληση τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν τη δυνατότητα να αποφασίσουν ελεύθερα την μεταξύ τους εμπορική πρακτική υπό το πρίσμα της αρχής «*pacta sunt servanda*», ήτοι ότι τα συμφωνηθέντα πρέπει να τηρούνται, προκειμένου να υπάρξει ομαλή εκπλήρωση της παροχής. Αν, όμως, ένα συμβαλλόμενο μέρος τελικά δεν ανταποκριθεί στην συμφωνία, είτε μη εκπληρώνοντας την παροχή είτε εκπληρώνοντας την πλημμελώς, υπάρχει ανάγκη δικαιοκίνησης ρύθμισης των σχέσεων των συμβαλλόμενων μερών. Το δίκαιο των συμβάσεων, όπως και αυτό της Σύμβασης της Βιέννης για τη διεθνή πώληση κινητών, επιτελεί ρυθμιστικό και θεραπευτικό ρόλο, καθιερώνοντας τα βασικά δικαιώματα, τις υποχρεώσεις των μερών και τα διαθέσιμα έννομα βοηθήματα, σε περίπτωση που δεν εξελιχθεί ομαλά η εκπλήρωση μιας συμφωνίας. Επειδή ακριβώς το πλήθος των διατάξεων αυτών είναι μεγάλο, κρίθηκε για την παρούσα εργασία σκόπιμο να επιλεγεί ένα συγκεκριμένο κομμάτι προς ανάλυση και συγκεκριμένα αυτό των υποχρεώσεων του πωλητή, που καθιερώνονται από τη Σύμβαση της Βιέννης του 1980.

Αρχικά, θα γίνει μια γενική παρουσίαση των υποχρεώσεων του πωλητή και έπειτα θα γίνει ειδικότερη ανάλυση της βασικής υποχρέωσης του πωλητή προς παράδοση των πραγμάτων (άρθρο 30), που αποτελεί και το κύριο θέμα της εργασίας, καθώς και συμπληρωματική συνοπτική ανάλυση των σχετικών με την υποχρέωση αυτή διατάξεων (31 έως 35).

2.1. Γενικές υποχρεώσεις πωλητή

Ο πωλητής μπορεί να έχει τόσες υποχρεώσεις όσες έχουν συμφωνήσει τα μέρη μεταξύ τους, σύμφωνα με την ελευθερία της βούλησης τους κατά την κατάρτιση της σύμβασης πώλησης. Οι υποχρεώσεις του προκύπτουν με ερμηνεία των δηλώσεων των μερών (άρθρο 8 παρ. 1). Επίσης, οι υποχρεώσεις του πωλητή συνάγονται από την καθιερωμένη πρακτική και τις συναλλακτικές συνήθειες στην μεταξύ τους συμφωνία (άρθρο 9 παρ. 1), καθώς και από τις συναλλακτικές συνήθειες του διεθνούς εμπορίου που τεκμαίρονται ότι εφαρμόζονται στην καταρτισμένη σύμβαση (άρθρο 9 παρ. 2).

Σε κάθε περίπτωση, η Σύμβαση της Βιέννης ρυθμίζει τις τρεις πρωτογενείς συμβατικές υποχρεώσεις του πωλητή στα άρθρα 30-37 και 41,42 και καθιερώνει²⁹:

- την υποχρέωση παράδοσης πραγμάτων, (άρθρα 30-34) που πρέπει να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της σύμβασης (άρθρα 35) χωρίς νομικά ελαττώματα (άρθρα 35, 40, 42), στην ημερομηνία ή εντός της προθεσμίας που ορίστηκε ή άλλως εντός ευλόγου χρόνου,
- την εγχείριση των σχετικών εγγράφων, όπως φορτωτικές τιμολόγια (άρθρα 30-34)
- την υποχρέωση μεταβίβασης της κυριότητας των πραγμάτων (άρθρο 30), σύμφωνα με τους κανόνες του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου (άρθρο 4 περ. β')

Στις παρεπόμενες υποχρεώσεις του πωλητή εμπίπτουν³⁰:

- η υποχρέωση ειδοποίησης του αγοραστή για αποστολή των πραγμάτων με ειδικό προσδιορισμό τους, στην περίπτωση παράδοσης τους σε μεταφορέα όταν τα πράγματα αυτά δεν έχουν σαφή σύνδεση με τη σύμβαση πώλησης με κάποια διακριτικά σημεία ή με έγγραφα μεταφοράς.
- Η υποχρέωση ειδοποίησης του αγοραστή περί ύπαρξης εμποδίου κειμένου πέραν του πεδίου επιρροής του.

Στην περίπτωση αθέτησης των παραπάνω υποχρεώσεων από τον πωλητή, ο αγοραστής έχει τα έννομα βοηθήματα που προβλέπονται στα άρθρα 45 -52 της Σύμβασης.

2.2. Η κύρια συμβατική υποχρέωση παράδοσης κινητών πραγμάτων από τον πωλητή (άρθρο 30)

Οι διατάξεις των άρθρων 30 έως 34 της CISG αφορούν ρυθμίσεις για την παράδοση κινητών πραγμάτων από τον πωλητή σε μια διεθνή πώληση που διέπεται από τη Σύμβαση.

Το δίκαιο των πωλήσεων συνήθως δεν προσδιορίζει τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα και των δύο μερών, επειδή τα δικαιώματα του πωλητή είναι παράλληλα οι υποχρεώσεις του αγοραστή κι αντιστρόφως οι υποχρεώσεις του πωλητή είναι τα δικαιώματα του αγοραστή. Γι' αυτό το λόγο συνήθως το δίκαιο των πωλήσεων, καθορίζει μόνο τις υποχρεώσεις των μερών, από τις οποίες προκύπτουν αντιστοίχως τα δικαιώματα τους³¹.

²⁹ Φλάμπουρας, Δ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, σελ. 142, Επιμέλεια: Παμπούκη Χ., Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

³⁰ Αναγνωστοπούλου, Δ.Γ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, Η Ευρωπαϊκή Διάσταση, σελ.149, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2012

³¹ Enderlein, F., Rights and Obligations of the Seller under the UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods, Petar Sarcevic & Paul Volken eds., Ch. 5, 133-201., International Sale of Goods: Dubrovnik Lectures, Reproduced with permission of Oceana

Το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση της Σύμβασης της Βιέννης, η οποία στο Τρίτο Μέρος καθορίζει μόνο τις υποχρεώσεις των μερών της υπό σύναψη σύμβασης πώλησης.

Το άρθρο 30, προβλέπει -μεταξύ των άλλων υποχρεώσεων που αναφέρθηκαν προηγουμένως- την κύρια συμβατική υποχρέωση του πωλητή προς παράδοση των κινητών πραγμάτων. Από την άλλη πλευρά, ο αγοραστής έχει το δικαίωμα παράδοσης των κινητών πραγμάτων και ως εκ τούτου μπορεί να απαιτήσει την εκπλήρωση της υποχρέωσης παράδοσης. Η υποχρέωση αυτή εκπληρώνεται «κατά τους όρους της σύμβασης πώλησης και της παρούσας Σύμβασης» (άρθρο 30). Από τον προηγούμενο ορισμό καθίσταται σαφές ότι η κύρια αυτή υποχρέωση μπορεί να ρυθμιστεί τόσο από τα ίδια τα συμβαλλόμενα μέρη της διεθνούς πώλησης κινητών με μεταξύ τους συμφωνία στα πλαίσια της συμβατικής τους ελευθερίας, καθώς και με τις ρυθμίσεις που προβλέπει η ίδια η Σύμβαση της Βιέννης.

Το υπό εξέταση άρθρο υπήρχε ήδη σχεδόν με ίδια διατύπωση στην προγενέστερη ρύθμιση του άρθρου 18 της ULIS³², το οποίο ήθελε να περιλάβει μέσα στην έννοια της παράδοσης μια ολόκληρη λίστα ζητημάτων, όπως τον κίνδυνο και την ζημία. Η υποχρέωση παράδοσης, όπως καθορίζεται στο άρθρο 30 της CISG, δεν παρουσιάζει τον όρο της «παράδοσης» με την ίδια σημασία που έδινε η σύμβαση της ULIS στο άρθρο 19, η οποία ανέφερε ότι η παράδοση γινόταν, όταν τα προς παράδοση κινητά συμμορφώνονταν ως προς την περιγραφή που υπήρχε στη σύμβαση πώλησης³³. Συνεχίζοντας την συγκριτική ανάλυση ανάμεσα στην έννοια της παράδοσης υπό την CISG και την ULIS, αξίζει να σημειωθεί και το άρθρο 30 της Σύμβασης της Βιέννης, το οποίο περιγράφει μόνο τις ενέργειες που συναποτελούν την υποχρέωση παράδοσης των κινητών, ενώ δεν περιλαμβάνεται η υποχρέωση συμμόρφωσης των χαρακτηριστικών των πραγμάτων με την σύμβαση πώλησης. Άρα, η παράδοση συντελείται, σύμφωνα με την Σύμβαση της Βιέννης, είτε συμμορφώνονται είτε όχι τα πράγματα στη σύμβαση πώλησης³³. Η μη συμμόρφωση δεν σημαίνει, λοιπόν, ότι δε θα πραγματοποιείται παράδοση. Η ανταπόκριση των πραγμάτων στις απαιτήσεις της σύμβασης αποτελεί, βέβαια, υποχρέωση του πωλητή, σύμφωνα με το άρθρο 35 παρ. 1, και σε περίπτωση που αυτή δεν συντρέχει ο αγοραστής έχει δικαίωμα να κάνει χρήση των έννομων βοηθημάτων του. Η ULIS έδινε, δηλαδή, ένα πολύ ευρύτερο και αφηρημένο περιεχόμενο στην έννοια της παράδοσης. Η Σύμβαση απλοποίησε το σύστημα και καθορίζει πλέον το νόημα της «παράδοσης» περιγράφοντας το νομικό της περιεχόμενο

Publications, 1996, Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/enderlein1.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

³² Άρθρο 18 της ULIS:

“The seller **shall** effect delivery of the goods, hand over any documents relating **thereto** and transfer the property in the goods, as required by the contract and the present Law”, ενώ το άρθρο 30 της Σύμβασης της Βιέννης: “the seller must effect delivery of the goods”

<https://www.unidroit.org/instruments/international-sales/international-sales-ulis-1964>

(Ανακτήθηκε 23 Σεπτεμβρίου 2018)

³³ Lando, O., Article 30, 1. History of the Provision, Cite as Lando, in Bianca-Bonell Commentary on the International Sales Law, Pace Law School Institute of International Commercial Law, Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/lando-bb30.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

μέσα από τις προβλέψεις του άρθρου 30 για την υποχρέωση παράδοσης των κινητών, της εγχείρισης των εγγράφων και της μεταβίβασης της κυριότητας τους³⁴. Όσον αφορά, όμως, τον ακριβή τρόπο μεταβίβασης της κυριότητας, αυτό το σημείο βρίσκεται εκτός των προβλέψεων της Σύμβασης και διέπεται από το εθνικό δίκαιο³⁵ (τα απαιτούμενα έγγραφα για την μεταβίβαση, ο προσδιορισμός του χρόνου μεταβίβασης της κυριότητας, κλπ). Το παραπάνω προκύπτει από το άρθρο 4 περ. β' της Σύμβασης, το οποίο ορίζει ότι η ίδια η Σύμβαση δεν διέπει «τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει η σύμβαση πώλησης στην κυριότητα των πωληθέντων κινητών πραγμάτων».

Ακολουθως, οι διατάξεις του άρθρου 31 έως 34 της CISG καθορίζουν τις ενέργειες του πωλητή προς εκπλήρωση της υποχρέωσης παράδοσης των κινητών κι εγχείρισης των εγγράφων, ενώ το άρθρο 45 παρουσιάζει τα έννομα βοηθήματα σε περίπτωση παραβίασης των υποχρεώσεων αυτών.

Ο όρος «παράδοση» σε μια διεθνή πώληση μπορεί να χρησιμοποιηθεί κυρίως με δύο διαφορετικές έννοιες. Υπάρχει η «συμβατική παράδοση», η οποία αποτελεί το χρονικό σημείο ολοκλήρωσης της κύριας συμβατικής υποχρέωσης παράδοσης από τον πωλητή στον αγοραστή³⁶. Η ολοκλήρωση της συμβατικής υποχρέωσης παράδοσης δεν σημαίνει εξίσου και ότι τα πράγματα θα έχουν παραδοθεί στην κατοχή του αγοραστή, γιατί μπορεί η εκπλήρωση της συμβατικής υποχρέωσης να συντελείται για παράδειγμα κι από την παράδοση των πραγμάτων στον πρώτο μεταφορέα³⁷. Διαφορετική είναι, λοιπόν, η έννοια της «φυσικής παράδοσης», η οποία αναφέρεται στην πραγματική μεταφορά των κινητών πραγμάτων στην κατοχή του αγοραστή³⁶, με αποτέλεσμα να έχει την φυσική εξουσίαση του πράγματος. Από τα παραπάνω καθίσταται αντιληπτό ότι η «συμβατική παράδοση» των κινητών από τον πωλητή στον αγοραστή μπορεί να διαφέρει από την «φυσική παράδοση», δηλαδή την απόκτηση της φυσικής κατοχής των πραγμάτων από τον αγοραστή.

Γενικά, η έννοια της παράδοσης είναι συνδεδεμένη με την μετάθεση του κινδύνου. Όταν γίνεται σε μια διεθνή πώληση η συμβατική παράδοση των κινητών, αυτό είναι και το χρονικό σημείο στο οποίο συμβαίνει η μετάθεση του κινδύνου από τον πωλητή στον αγοραστή. Επομένως, σε περίπτωση απώλειας ή ζημίας των κινητών θα ευθύνεται ο πωλητής πριν από το χρονικό σημείο παράδοσης και μετάθεσης του κινδύνου, ενώ μετά από αυτό ο αγοραστής³⁶.

³⁴ Lando, O., Article 30, 1. History of the Provision, Cite as Lando, in Bianca-Bonell Commentary on the International Sales Law, Pace Law School Institute of International Commercial Law, Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/lando-bb30.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

³⁵ Schlechtriem, P., The Seller's Obligations Under the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, § 6.01 Preface, Published in Galston & Smit ed., International Sales: The United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, Matthew Bender (1984), Ch. 6, pages 6-1 to 6-35. Reproduction authorized by Juris Publishing Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/slechtriem10.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

³⁶ Davies, M., Snyder, D.V., International Transactions in Goods – Global sales in comparative context, p. 245-248, Oxford University Press, 2014

³⁷ Άρθρο 31, παρ. 1, περ. α' της Σύμβασης της Βιέννης: υποχρέωση παράδοσης συνίσταται: α) Αν η σύμβαση πώλησης προβλέπει μεταφορά των πραγμάτων, στην παράδοση των πραγμάτων στον πρώτο μεταφορέα για μεταφορά στον αγοραστή

Εν ολίγοις, έπειτα από την αποπεράτωση της συμβατικής παράδοσης ο πωλητής έχει εκπληρώσει την υποχρέωση του και, αν τυχόν μεταγενέστερα υπάρξει ζημία, θα την επωμιστεί ο αγοραστής.

Αναλυτικότερα, το ουσιαστικό περιεχόμενο των υποχρεώσεων του πωλητή ρυθμίζεται κυρίως από το περιεχόμενο που έχουν συμφωνήσει τα μέρη της σύμβασης πώλησης, όπως αναφέρει, άλλωστε, ρητά η ίδια η διάταξη του άρθρου 30: «κατά τους όρους της σύμβασης πώλησης». Η βασική αρχή της ιδιωτικής αυτονομίας μπορεί να βρει την έκφραση της τόσο στις ιδιωτικές προτάσεις των μερών, αλλά και στην επιλογή τυποποιημένων συμβάσεων ή στην επιλογή κοινών εμπορικών όρων, όπως για παράδειγμα η ενσωμάτωση των όρων Incoterms στη σύμβαση³⁸. Τα μέρη έχουν την συμβατική ελευθερία να συμφωνήσουν οποιουσδήποτε όρους κατάλληλους για την εξυπηρέτηση της μεταξύ τους σύμβασης πώλησης. Αυτό σημαίνει ότι στην ουσία τα μέρη μπορούν να τροποποιήσουν τις βασικές υποχρεώσεις τους, όπως αυτά επιθυμούν. Ο σκοπός του άρθρου 30 βρίσκεται στην συνοπτική αναφορά των στοιχείων της υποχρέωσης παράδοσης του πωλητή και στην επισήμανση ότι το ειδικότερο περιεχόμενο των στοιχείων αυτών της υποχρέωσης θα σχηματίζεται από τα μέρη στην έκαστοτε σύμβαση πώλησης³⁹. Η υποχρέωση παράδοσης των κινητών πραγμάτων μπορεί να καθοριστεί από τα μέρη, αναλόγως των ειδικών περιστάσεων και να λάβει ξεχωριστό περιεχόμενο. Από την άλλη πλευρά, οι κανόνες της CISG εφαρμόζονται όταν τα μέρη δεν έχουν συμφωνήσει δικούς τους όρους ή αν η σύμβαση τους δεν είναι έγκυρη. Η Σύμβαση, επομένως, λειτουργεί ως οδηγός δίνοντας μία γενική κατεύθυνση ως προς τις βασικές υποχρεώσεις και τα δικαιώματα σε μια διεθνή πώληση κινητών σε περίπτωση έλλειψης συγκεκριμένης συμφωνίας μεταξύ των μερών. Περαιτέρω, ακόμη και αν υπάρχει σύμβαση πώλησης με συμφωνία μεταξύ των μερών, η Σύμβαση της Βιέννης θα εφαρμοστεί επί των σημείων που δεν έχουν ρυθμιστεί. Επομένως, συντελεί στην πλήρωση των κενών της μεταξύ τους σύμβασης. Ως εκ τούτου, η Σύμβαση θα μπορούσε –χωρίς βέβαια να είναι η αποκλειστική της λειτουργία- να λάβει τον ρόλο του gap-filler, όπως αναφέρει ο Peter Schlechtriem³⁸.

Ειδικότερα, στο συγκεκριμένο άρθρο, αν το εξετάσουμε σε συνδυασμό με τα άρθρα που ακολουθούν (άρθρα 31 -34), θα πρέπει η υποχρέωση παράδοσης των πραγμάτων από την πλευρά του πωλητή να εξειδικευτεί ως προς το σημείο ότι υποχρεούται να παραδώσει τα σωστά κινητά στον σωστό τόπο και τον σωστό χρόνο, όπως επιβάλλει η σύμβαση πώλησης, αλλά και η ίδια η CISG³⁹. Επειδή, βέβαια, η Σύμβαση πάντοτε λαμβάνει υπόψη τη

³⁸ Schlechtriem, P., *The Seller's Obligations Under the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods*, § 6.01 Preface, Published in Galston & Smit ed., *International Sales: The United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods*, Matthew Bender, Ch. 6, pages 6-1 to 6-35. Reproduction authorized by Juris Publishing, 1984. Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/slechtriem10.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

³⁹ Lando, O., Article 30, 1. Meaning and purpose of the Provision, Cite as Lando, in Bianca-Bonell *Commentary on the International Sales Law*, Pace Law School Institute of International Commercial Law. Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/lando-bb30.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

θεμελιώδη αρχή της συμβατικής ελευθερίας των μερών για προσδιορισμό και εξειδίκευση των υποχρεώσεων του κάθε μέρους, δεν θα πρέπει να ξεχνιέται ότι ο πρωταρχικός σκοπός των κανόνων της CISG, όπως για παράδειγμα στην συγκεκριμένη περίπτωση του κατάλληλου προσδιορισμού του τόπου και χρόνου για την παράδοση των κινητών από τον πωλητή, παραμένει η πλήρωση κενών αν τυχόν υφίστανται τέτοια κενά στην αρχική συμφωνία των μερών⁴⁰.

Επιπλέον, κενά που ενδεχομένως μπορεί να υπάρξουν στη Σύμβαση για ζητήματα που εμπίπτουν σε αυτή σχετικά με την κατάρτιση της πώλησης και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών, πληρούνται με βάση τις γενικές αρχές, όπως ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 7⁴¹. Αν παρά ταύτα δεν μπορεί να βρεθεί λύση με βάση τις γενικές αρχές, θα ρυθμιστούν τα ζητήματα με εφαρμογή του εθνικού ουσιαστικού δικαίου της χώρας, της οποίας κρίνεται εφαρμοστέο το εσωτερικό της δίκαιο βάσει των κανόνων ιδιωτικού διεθνούς δικαίου.

Τέλος, θα μπορούσαμε να βγάλουμε ένα γενικό πόρισμα το οποίο σε λίγα λόγια μεταφέρει την ουσία του νοήματος της υποχρέωσης παράδοσης, όπως καταγράφεται από την Σύμβαση, και η οποία συνάγεται από τη διεθνή εμπορική πρακτική χρόνων: διεθνής πώληση χωρίς παράδοση και μεταβίβαση της κυριότητας των κινητών δεν μπορεί να υπάρξει. Καταλήγουμε ότι το άρθρο 30 της Σύμβασης της Βιέννης του 1980 -έχοντας, όμως, πάντοτε υπόψη την ειδική συμφωνία μεταξύ των μερών- αποτελεί πυξίδα που κατευθύνει τον πωλητή ως προς τις απαραίτητες ενέργειες που πρέπει να ακολουθήσει, όταν συνάπτει μια διεθνή πώληση κινητών, προκειμένου να έχει εκπληρώσει σωστά την παροχή του, ώστε έτσι να μην έρθει αντιμέτωπος με έννομα βοηθήματα που θα έχει ασκήσει το άλλο μέρος σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του.

⁴⁰ Lookofsky, J., The 1980 United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, Article 30, Published in J. Herbots editor / R. Blanpain general editor, International Encyclopaedia of Laws - Contracts, Suppl. 29, σελ. 1-192. Reproduced with permission of the publisher Kluwer Law International, The Hague. Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/loo30.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

⁴¹ Νικολαΐδης, Γ.Σ., Η διεθνής πώληση κινητών κατά της Σύμβαση της Βιέννης, σελ. 67, Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα, 2000

2.3 Υποχρέωση παράδοσης κινητών πραγμάτων και εγχείρισης εγγράφων: τόπος παράδοσης (άρθρο 31)

Από το πρώτο εδάφιο του άρθρου 31 της CISG απορρέει ότι θα εφαρμοστεί το συγκεκριμένο άρθρο σε περίπτωση που δεν υπάρχει υποχρέωση παράδοσης από τον πωλητή σε άλλον ορισμένο τόπο⁴². Αυτό σημαίνει ότι ο τόπος παράδοσης των κινητών πραγμάτων και εγχείρισης των εγγράφων δύναται να καθορισθεί από τα μέρη, καθώς η Σύμβαση, όπως έχουμε αναφέρει, δεν αποτελεί αναγκαστικό δίκαιο. Από το άρθρο 6 προκύπτει ότι τα μέρη μπορούν να αποκλείσουν την εφαρμογή της Σύμβασης ή να παρεκκλίνουν από αυτή. Τα μέρη έχουν, επομένως, τη δυνατότητα να συμφωνήσουν μεταξύ τους ποιος θα είναι ο τόπος και τρόπος παράδοσης των πραγμάτων, χωρίς να χρειαστεί να ανατρέξουν στη Σύμβαση. Ο πωλητής είναι, τότε, υποχρεωμένος να θέσει τα πράγματα στη διάθεση του αγοραστή στο συμφωνημένο τόπο. Ο τόπος και τρόπος παράδοσης μπορεί να προκύψει με ερμηνεία της σύμβασης πώλησης, σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 8, καθώς και από τις συμφωνηθείσες συνήθειες των μερών και την μεταξύ τους καθιερωμένη πρακτική, όπως ορίζει η πρώτη παράγραφος του άρθρου 9. Αν, ωστόσο, δεν υπάρχουν ούτε συμφωνηθείσες συνήθειες ή καθιερωμένη πρακτική μεταξύ τους, ούτε ειδική συμφωνία, τότε μπορούμε να ανατρέξουμε, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 9, «στις συναλλακτικές συνήθειες τις οποίες γνώριζαν ή όφειλαν να γνωρίζουν και οι οποίες στο διεθνές εμπόριο είναι ευρέως γνωστές και τακτικά ακολουθούνται σε συμβάσεις του ίδιου τύπου στο σχετικό κύκλο συναλλαγών» και οι οποίες τεκμαίρεται ότι εφαρμόζονται στην καταρτισμένη σύμβαση.

Αν δεν υπάρχει συμφωνία από τα μέρη ως προς τον τόπο όπου ο πωλητής έχει υποχρέωση να παραδώσει τα πράγματα, τότε τελικά θα εφαρμοστεί το άρθρο 31 και θα εφαρμοστούν οι διατάξεις της Σύμβασης.

Ειδικότερα, υπάρχουν τρεις περιπτώσεις που αναλύει το άρθρο και θα ισχύσουν τα εξής:

- 1) Αν η σύμβαση πώλησης προβλέπει μεταφορά των πραγμάτων, τότε η υποχρέωση παράδοσης από τον πωλητή συνίσταται στην παράδοση των πραγμάτων στον πρώτο μεταφορέα για μεταφορά στον αγοραστή (άρθρο 31, περ. α'). Όταν υπάρχει στη σύμβαση πώλησης πρόβλεψη για «μεταφορά των πραγμάτων», τότε ο πωλητής έχει την αποκλειστική υποχρέωση αποστολής των κινητών πραγμάτων στον αγοραστή. Η εκπλήρωση της παροχής από τον πωλητή ολοκληρώνεται, όταν τα πράγματα έχουν περιέλθει από την κατοχή του πωλητή στην κατοχή του πρώτου μεταφορέα. Ο πρώτος μεταφορέας έχει, έπειτα, σκοπό και υποχρέωση να περιέλθουν τα

⁴² Άρθρο 31 εδ. α' της Σύμβασης της Βιέννης: «Αν ο πωλητής δεν υποχρεούται να παραδώσει το κινητά πράγματα σε άλλον ορισμένο τόπο, η υποχρέωση παράδοσης συνίσταται...»

πράγματα στην κατοχή του αγοραστή⁴³. Η παράδοση των πραγμάτων με μεταφορά τους αποτελεί πέμψιμη παροχή, που είναι οι παροχές στις οποίες το αντικείμενο της παροχής πρέπει να αποσταλεί στο δανειστή – αγοραστή. Ο οφειλέτης-πωλητής εκπληρώνει την παροχή με την παράδοση του πράγματος για αποστολή. Κατά συνέπεια, το πράγμα μεταφέρεται με κίνδυνο του δανειστή.

- 2) Δεν εφαρμόζεται η προηγούμενη περίπτωση, αν «η σύμβαση αναφέρεται σε συγκεκριμένα πράγματα ή σε κατά γένος ορισμένα πράγματα, τα οποία πρέπει να ληφθούν από συγκεκριμένο σύνολο, ή σε πράγματα που πρόκειται να κατασκευασθούν ή παραχθούν και αν κατά τη σύναψη της σύμβασης τα μέρη γνώριζαν ότι τα πράγματα βρίσκονται ή επρόκειτο να κατασκευασθούν ή παραχθούν σε ορισμένο τόπο στο να θέσει τα πράγματα στη διάθεση του αγοραστή στον τόπο αυτόν.» (άρθρο 31, περ. β') Στην συγκεκριμένη περίπτωση δεν απαιτείται μεταφορά των πραγμάτων, αλλά ο πωλητής πρέπει απλά να τα θέσει στη διάθεση του αγοραστή, ο οποίος θα τα παραλάβει. Επομένως, αν έχουν κατασκευαστεί ή παραχθεί τα συγκεκριμένα πράγματα που έχουν οριστεί στη σύμβαση πώλησης σε ορισμένο τόπο, και τα μέρη είχαν επίγνωση αυτής της κατάστασης, τότε η υποχρέωση παράδοσης του πωλητή συνίσταται στην υποχρέωση εκπλήρωσης της παροχής στον τόπο αυτό με τη διάθεση των πραγμάτων στην κατοχή του αγοραστή.
- 3) Σε άλλη περίπτωση, ο πωλητής έχει υποχρέωση παράδοσης των πραγμάτων «στη διάθεση του αγοραστή στον τόπο όπου ο πωλητής είχε την εγκατάστασή του κατά τη σύναψή της σύμβασης.» (Άρθρο 31, περ. γ') Συνάγεται ότι αν δεν υπάρχει καμία συμφωνία των μερών (άρθρο 6) και δεν έχουν εφαρμογή οι δύο προηγούμενες περιπτώσεις του άρθρου 31 (περ. α' και περ. β'), τότε ο τόπος παράδοσης των πραγμάτων βρίσκεται εκεί όπου έχει την εγκατάσταση του ο πωλητής κατά την κατάρτιση της σύμβασης πώλησης. Αν, λοιπόν, από τις περιστάσεις δεν προκύπτει κανένας άλλος τόπος εκπλήρωσης της παροχής, τότε αυτός θα είναι ο τόπος εγκατάστασης του πωλητή. Με αυτόν τον τρόπο υπάρχει η δυνατότητα μονομερούς εκπλήρωσης της παροχής εκ μέρους του πωλητή, χωρίς να χρειαστεί να συμπράξει ο αγοραστής. Η παροχή αυτή ονομάζεται άρσιμη, γιατί ο τόπος παροχής είναι ο τόπος επαγγελματικής κατάστασης του οφειλέτη-πωλητή

Ως προς τον τόπο παροχής θα μπορούσε να γίνει μια συνοπτική συγκριτική παρουσίαση με διάταξη του εθνικού μας δικαίου, του άρθρου 320 του Αστικού Κώδικα, το οποίο ορίζει στο πρώτο εδάφιο ότι «αν ο τόπος

⁴³ Φλάμπουρας, Δ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, σελ. 144, Επιμέλεια: Παμπούκη Χ., Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

παροχής δεν συνάγεται ούτε από τη δικαιοπραξία ούτε από τις περιστάσεις και ιδίως από τη φύση της ενοχικής σχέσης, η παροχή καταβάλλεται στον τόπο όπου ο οφειλέτης είχε την κατοικία του κατά τη γένεση της ενοχής». Η εκπλήρωση της παροχής θα γίνει, λοιπόν, στην κατοικία του οφειλέτη, που έχει για παράδειγμα υποχρέωση παράδοσης (άρσιμη παροχή). Ειδικότερα, συναφής με την περίπτωση γ' του άρθρου 31 της Σύμβασης είναι το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 320 του Αστικού Κώδικα που αναφέρει ότι «αν η υποχρέωση προέρχεται από την άσκηση του επαγγέλματος του οφειλέτη, αντί για τον τόπο κατοικίας ισχύει ο τόπος της επαγγελματικής του εγκατάστασης». Ο ΑΚ περιλαμβάνει γενικότερες ρυθμίσεις για τον τόπο παροχής σε περιπτώσεις εκπλήρωσης ενοχών. Στη Σύμβαση της Βιέννης μιλάμε πάντοτε για πωλητές, οι οποίοι είναι επαγγελματίες και ρυθμίζει ειδικά ότι, όταν δεν υπάρξει κάποια ρύθμιση σχετικά με κάποιον άλλο τόπο εκπλήρωσης της παροχής, τότε αυτός θα είναι ο τόπος εγκατάστασης του πωλητή (άρθρο 31 περ. γ' της Σύμβασης).

Επιπρόσθετα, στις δύο τελευταίες περιπτώσεις β' και γ' και τα δύο εδάφια κάνουν αναφορά στην υποχρέωση του πωλητή «να θέσει τα πράγματα στη διάθεση του αγοραστή». Το καθήκον αυτό εκπληρώνεται από τη στιγμή που ο πωλητής έχει κάνει κάθε αναγκαία ενέργεια (όπως η εξατομίκευση των πραγμάτων από συγκεκριμένο σύνολο για την περ. β'), ώστε ο αγοραστής να μπορεί να παραλάβει τα πράγματα χωρίς κάποια επιπλέον απαιτούμενη ενέργεια από τη δική του πλευρά⁴⁴.

Εδώ αξίζει να αναφερθεί ότι αν τα μέρη συνάψουν τη σύμβαση πώλησης με ρήτρα από τους INCOTERMS, οι περιπτώσεις α', β' και γ' του άρθρου 31 της CISG θα συνεχίσουν να ισχύουν μόνο αν η ρύθμιση με τις ρήτρες αυτές δε θα παρεκκλίνει από το συγκεκριμένο άρθρο, δηλαδή αν εξακολουθεί ο πωλητής να έχει υποχρέωση παράδοσης των πραγμάτων στην κατοχή του πρώτου μεταφορέα (περ. α'), στον τόπο όπου τα πράγματα θα κατασκευαστούν ή θα παραχθούν (περ. β') ή στον τόπο εγκατάστασης του πωλητή (περ. γ')⁴⁴. Διαφορετικά, αν δεν συμπίπτει η υποχρέωση παράδοσης με μεταφορά στον πρώτο μεταφορέα, θα θεωρηθεί ότι τα μέρη έχουν παρεκκλίνει από τη σύμβαση, σύμφωνα με την ιδιωτική τους βούληση (όπως μας δίνει τη δυνατότητα το άρθρο 6 της CISG). Στο σημείο αυτό δεν κρίνεται σκόπιμο να γίνει ειδική αναφορά στους όρους INCOTERMS που συμπίπτουν με το συγκεκριμένο άρθρο και σε αυτούς που δεν συμπίπτουν, καθώς γίνεται αναλυτική παρουσίαση του κάθε όρου ξεχωριστά στο παράρτημα.

Από τη στιγμή που τεθούν τα πράγματα στη διάθεση του αγοραστή εκπληρώνεται η υποχρέωση παράδοσης από τον πωλητή και γεννιούνται πλέον υποχρεώσεις για τον αγοραστή, όπως η πληρωμή του τιμήματος (άρθρο 58 παρ. 1 εδ. α'), η υποχρέωση ανάληψης των κινητών πραγμάτων και «η τέλεση κάθε πράξης που εύλογα μπορεί να αναμένεται από αυτόν, προκειμένου να δοθεί στον πωλητή η δυνατότητα παράδοσης» (άρθρο 60 περ. β' και α'). Ο πωλητής βρίσκεται σε μια αδύναμη θέση, όταν ο αγοραστής μπορεί να αποκτήσει ήδη την κατοχή των πραγμάτων πριν την καταβολή του τιμήματος

⁴⁴ Φλάμπουρας, Δ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, σελ. 144-146, Επιμέλεια: Παμπούκη Χ., Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

από την πλευρά του. Για αυτό το λόγο, ο πωλητής πολλές φορές επιθυμεί να κρατήσει στην κατοχή του τα πράγματα μέχρι να γίνει η πληρωμή από τον αγοραστή⁴⁵. Ειδικότερα, στην περίπτωση της μεταφοράς των πραγμάτων, ο μεταφορέας υπόσχεται ότι δε θα παραδώσει τα πράγματα στον αγοραστή μέχρι να λάβει εντολή από τον πωλητή. Μόλις ολοκληρωθεί η πληρωμή ο πωλητής δίνει εντολή στον μεταφορέα να παραδώσει τα πράγματα στη διάθεση του αγοραστή. Η όλη αυτή διαδικασία γίνεται συνήθως μέσω ενός δεσμευτικού κειμένου μεταξύ πωλητή και μεταφορέα που λέγεται «φορτωτική» («bill of lading»), που δίνεται από τον μεταφορέα στον πωλητή, όταν παραδίδονται τα πράγματα προς μεταφορά. Πρόκειται, δηλαδή, για ένα είδος απόδειξης για την συμφωνία μεταφοράς των κινητών πραγμάτων και μια υπόσχεση του μεταφορέα για εκπλήρωση της μεταφοράς και παράδοσης των πραγμάτων κατόπιν εντολής από τον πωλητή. Η εντολή μεταφοράς εκτελείται όταν ο πωλητής δίνει την «φορτωτική» στο πρόσωπο στο οποίο θα πρέπει να γίνει η φυσική παράδοση των πραγμάτων, ο οποίος είναι συνήθως ο αγοραστής, κατόπιν πληρωμής του τιμήματος. Μόλις ο αγοραστής δείξει στον μεταφορέα την φορτωτική, ο τελευταίος θα παραδώσει τα πράγματα στον αγοραστή. Πρέπει, βέβαια, να θυμηθούμε ότι η συμβατική υποχρέωση παράδοσης των πραγμάτων είναι διαφορετική από την ίδια την φυσική εκπλήρωση της παράδοσης. Ο πωλητής μπορεί να έχει εκπληρώσει την συμβατική ενοχή του ως προς την παράδοση των πραγμάτων ήδη, για παράδειγμα, με την τοποθέτηση τους στο πλοίο (π.χ. σε περίπτωση με CIF INCOTERMS) για μεταφορά, αλλά να θέλει να διασφαλίσει ο αγοραστής ότι δε θα γίνει η παράδοση στην κατοχή του αγοραστή μέχρι την πληρωμή⁴⁵. Εδώ, λοιπόν, η υποχρέωση παράδοσης του πωλητή εκπληρώνεται ήδη στον τόπο μεταφοράς, ενώ ο τελικός προορισμός των κινητών, όπου θα τεθούν στη διάθεση του αγοραστή, είναι διαφορετικός. Ο τόπος παράδοσης των κινητών από την πλευρά του πωλητή είναι, δηλαδή, διαφορετικός από τον τόπο παραλαβής τους από τον αγοραστή. Ωστόσο, ο τόπος παράδοσης ενδέχεται να είναι και ο ίδιος ακριβώς με τον τελικό προορισμό των κινητών πραγμάτων⁴⁶. Συμπερασματικά, η διαδικασία της φορτωτικής διασφαλίζει ότι θα εκπληρωθούν οι υποχρεώσεις εξίσου και από τα δύο μέρη και προσδίδει μια μεγαλύτερη ασφάλεια στις διεθνείς συναλλαγές.

Επιπλέον, στην περίπτωση πώλησης με μεταφορά των πραγμάτων (άρθρο 31 περ. α'), όπου ο πωλητής έχει την υποχρέωση οργάνωσης της μεταφοράς των πραγμάτων και της παράδοσης τους στον πρώτο μεταφορέα, μόλις περιέλθουν τα κινητά στην κατοχή του μεταφορέα ο πωλητής όχι μόνο δεν έχει εκπληρώσει την υποχρέωση παράδοσης του, αλλά έχει μεταθέσει και τον κίνδυνο στον αγοραστή, σύμφωνα με το άρθρο 67 παρ. 1. Στο εθνικό μας δίκαιο θα μπορούσε ως προς το σημείο αυτό να γίνει συσχέτιση με το άρθρο

⁴⁵ Davies, M., Snyder, D. V., *International Transactions in Goods – Global sales in comparative context*, σελ. 265, Oxford University Press, 2014

⁴⁶ Lando, O, Article 30, 1. History of the Provision, Cite as Lando, in Bianca-Bonell *Commentary on the International Sales Law*, Pace Law School Institute of International Commercial Law, <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/lando-bb30.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018) : Αν τα μέρη συμφωνήσουν συγκεκριμένους όρους Incoterms, όπως ο όρος “ex ship”.

524 του Αστικού Κώδικα, το οποίο ορίζει ότι «αν ο πωλητής, με αίτηση του αγοραστή, στέλνει το πράγμα σε τόπο διαφορετικό από τον τόπο της εκπλήρωσης της παροχής, ο αγοραστής φέρει τον κίνδυνο αφότου το πράγμα παραδοθεί για αποστολή.» Βλέπουμε και εδώ ότι ο κίνδυνος μετατίθεται από τον πωλητή στον αγοραστή την στιγμή που γίνει η παράδοση για αποστολή ανεξαρτήτως του τόπου εκπλήρωσης της παροχής.

Γενικότερα, επανερχόμενοι στις διατάξεις της Σύμβασης, προκύπτει ότι ο τόπος εκπλήρωσης της υποχρέωσης παράδοσης είναι, επίσης, στενά συνδεδεμένος με τη μετάθεση του κινδύνου από τον πωλητή στον αγοραστή (άρθρα 67 – 69).

Μια σύμβαση πώλησης που διέπεται από τις διατάξεις της Σύμβασης της Βιέννης τις περισσότερες φορές απαιτεί την μεταφορά των κινητών πραγμάτων διεθνώς προσπερνώντας τα σύνορα αρκετών χωρών⁴⁷. Ως εκ τούτου, προκύπτει το ζήτημα αν είναι υποχρέωση του πωλητή να κανονίσει τις απαιτούμενες άδειες εισαγωγής και εξαγωγής των πραγμάτων και την πληρωμή των συνδεδεμένων φόρων. Η ίδια η Σύμβαση δεν δίνει μια σαφή απάντηση στο ζήτημα αυτό. Συνήθως, τα ίδια τα μέρη ρυθμίζουν τις υποχρεώσεις αυτές μέσω της μεταξύ τους συμφωνίας, όπως για παράδειγμα με την χρήση των INCOTERMS. Όπου δεν υπάρχει ειδική συμφωνία, το άρθρο 9 της Σύμβασης μπορεί να δώσει τη λύση με την αναφορά στην συνήθη εμπορική πρακτική και τις συναλλακτικές συνήθειες των μερών. Αν και πάλι δεν προκύπτει ποιος πρέπει να αναλάβει την υποχρέωση, η συνήθης εμπορική πρακτική του διεθνούς εμπορίου θα δώσει την κατεύθυνση (άρθρο 9 παρ. 2). Ως *ultimum remedium* μπορεί να γίνει ερμηνεία της δηλώσεως βουλήσεως των μερών, σύμφωνα με το άρθρο 8 της Σύμβασης. Για παράδειγμα, αν έχει συμφωνηθεί ότι ο τόπος παράδοσης είναι η επαγγελματική εγκατάσταση του πωλητή (άρθρο 31 περ. γ'), τότε σύμφωνα με την ερμηνεία της σύμβασης και λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις κανονικά θα αποτελεί υποχρέωση του πωλητή να προβλέψει για τις άδειες και τους φόρους⁴⁷. Γενικά, συμπεραίνουμε ότι ο πωλητής δεν έχει τέτοια υποχρέωση παρά μόνο αν αυτή προκύπτει από την σύμβαση.

Συνοψίζοντας θα μπορούσαμε να πούμε ότι στην ουσία υπάρχουν, σύμφωνα με την Σύμβαση, τέσσερις διαφορετικές περιπτώσεις ως προς τον τόπο παράδοσης των κινητών πραγμάτων⁴⁷:

- 1) η σύμβαση πώλησης που περιλαμβάνει μεταφορά των πραγμάτων (άρθρο 31 περ. α'),
- 2) η σύμβαση όπου ο πωλητής πρέπει να τοποθετεί τα πράγματα στη διάθεση του αγοραστή σε συγκεκριμένο τόπο (άρθρο 31 περ. β')

⁴⁷ Schlechtriem, P., *The Seller's Obligations Under the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods*, § 6.01 Preface, Published in Galston & Smit ed., *International Sales: The United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods*, Matthew Bender, Ch. 6, p. 6-1 to 6-35. Reproduction authorized by Juris Publishing, 1984. Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/slechtriem10.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

3) η τοποθέτηση των πραγμάτων στη διάθεση του αγοραστή στην επαγγελματική εγκατάσταση του πωλητή, στην περίπτωση που δεν προβλέπεται τίποτα από τα προηγούμενα (άρθρο 31 περ. γ').

4) η δυνατότητα αποκλειστικής συμφωνίας μεταξύ των μερών της παράδοσης των πραγμάτων «σε άλλον ορισμένο τόπο», σε τόπο δηλαδή ειδικά συμφωνημένο στην μεταξύ τους σύμβαση πώλησης.

Αν ο πωλητής δεν εκπληρώσει την υποχρέωση της παράδοσης των κινητών πραγμάτων σε ορισμένο τόπο, τότε μπορεί να υπάρξει ουσιώδης συμβατική παράβαση. Εν προκειμένω, η ουσιώδης συμβατική παράδοση εξαρτάται, όμως, από έναν πολύ σημαντικό παράγοντα, ο οποίος είναι ο χρόνος. Ο τόπος και ο χρόνος παράδοσης είναι έννοιες αλληλένδετες μεταξύ τους, ειδικά όσον αφορά την παράβαση της υποχρέωσης παράδοσης του πωλητή. Σημασία έχει αν τα κινητά έχουν φτάσει στον σωστό τόπο παράδοσης στον σωστό χρόνο. Κινητά τα οποία έχουν παραδοθεί σε λάθος τόπο μπορούν ακόμα να φτάσουν στο σωστό τόπο στην ώρα τους. Αυτό θα συμβεί όταν τα κινητά θα φτάσουν στον τελικό προορισμό τους πριν η καθυστέρηση αυτή οδηγήσει σε ουσιώδη συμβατική παράβαση. Η καθυστέρηση αυτή πρέπει, δηλαδή, να μην ξεπερνάει ένα λογικό κατά τις συναλλακτικές συνήθειες χρονικό διάστημα.

Ο καθορισμός του τόπου παράδοσης των κινητών πραγμάτων έχει μεγάλη πρακτική σημασία, καθώς βάσει του τόπου αυτού καθορίζεται από τα εθνικά δικαστήρια η διεθνής δικαιοδοσία τους. Συγκεκριμένα, το άρθρο 5 παρ. 1 σημ. α' και β' του Κανονισμού (ΕΚ) 44/2001⁴⁸ αναφέρει ότι πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους μπορεί να εναχθεί και σε άλλο κράτος μέλος ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου εκπληρώθηκε ή οφείλει να εκπληρωθεί η παροχή⁴⁹. Για την πώληση εμπορευμάτων, τόπος εκπλήρωσης της παροχής θεωρείται εκείνος όπου έγινε ή έπρεπε να γίνει η παράδοση των εμπορευμάτων. Ως εκ τούτου, προκύπτει ότι, εφόσον ο πωλητής έχει υποχρέωση παράδοσης των πραγμάτων στην Ελλάδα, τότε αν η σύμβαση πώλησης διέπεται από τις διατάξεις της CISG, η αγωγή που αφορά διαφορές που προκύπτουν από τη σύμβαση αυτή θα ασκηθεί ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων που σύμφωνα με τα παραπάνω καθίστανται αρμόδια⁴⁷.

Συνοψίζοντας, καταλήγουμε ότι για να εκπληρωθεί η υποχρέωση παράδοσης είναι απαραίτητη η γνώση του τόπου παράδοσης των κινητών, η οποία μπορεί να έχει αποφασιστεί με ειδική συμφωνία των μερών στη σύμβαση πώλησης ή να προκύπτει από την Σύμβαση της Βιέννης και να είναι ο τόπος παράδοσης αυτός της παράδοσης των πραγμάτων στον πρώτο μεταφορέα σε περίπτωση μεταφοράς ή ο τόπος κατασκευής ορισμένων πραγμάτων ή ο τόπος εγκατάστασης του πωλητή.

⁴⁸ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 44/2001 του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου 2000 για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

⁴⁹ Αναγνωστοπούλου, Δ.Γ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών: Η Ευρωπαϊκή Διάσταση, σελ.152, 2012, Εκδόσεις Σάκκουλα

2.4 Παρεπόμενες υποχρεώσεις του πωλητή στην υποχρέωση παράδοσης κινητών πραγμάτων και εγχείρισης εγγράφων (άρθρο 32)

Κατά την εκτέλεση της κύριας υποχρέωσης παράδοσης των πραγμάτων από τον πωλητή στον αγοραστή δημιουργούνται σε ορισμένες περιπτώσεις επιπρόσθετες παρεπόμενες υποχρεώσεις για τον πωλητή, οι οποίες καθορίζονται στις τρεις παραγράφους του άρθρου 32 της Σύμβασης (Κεφάλαιο II, Τμήμα I της Σύμβασης της Βιέννης).

Ειδικότερα, θα παρουσιαστούν οι δευτερεύουσες υποχρεώσεις με την συνοπτική ανάλυση της κάθε παραγράφου του άρθρου 32. Η πρώτη παράγραφος αναφέρεται στην υποχρέωση ειδοποίησης του αγοραστή από τον πωλητή σχετικά με την αποστολή των πραγμάτων, η οποία ειδοποίηση θα γίνει μέσω ειδικού προσδιορισμού τους. Η υποχρέωση αυτή δημιουργείται όταν ο πωλητής έχει κανονίσει την παράδοση των κινητών πραγμάτων σε μεταφορέα, η οποία μπορεί να προκύπτει από την ειδική συμφωνία μεταξύ των μερών της σύμβασης πώλησης ή από την CISG (άρθρο 30 περ. α'). Αν από εκείνα τα πράγματα, που έχουν παραδοθεί σε μεταφορέα, δεν προκύπτει μια σαφής σύνδεση με τη σύμβαση πώλησης μέσω κάποιων διακριτικών γνωρισμάτων σε αυτά ή μέσω εγγράφων μεταφοράς ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, αναδύεται η υποχρέωση ειδοποίησης του αγοραστή από τον πωλητή προκειμένου να εξειδικεύσει και να προσδιορίσει τα πράγματα που τέθηκαν για αποστολή⁵⁰. Στη διεθνή εμπορική πρακτική, ο πωλητής συνήθως ειδοποιεί τον αγοραστή για την αποστολή σε οποιαδήποτε περίπτωση αποστολής των εμπορευμάτων μέσα σε εύλογο χρόνο και όχι μόνο προκειμένου να εξειδικεύσει και να προσδιορίσει τα κινητά πράγματα από το σύνολο⁵¹. Η υποχρέωση ειδοποίησης για την φόρτωση ή αποστολή των κινητών ανευρίσκεται πολλές φορές σε διάφορους όρους των Incoterms (FOR/FOT ή FOB). Υπό την Σύμβαση της Βιέννης, ο αγοραστής δε θα πρέπει να παραλείπει να ζητά από τον πωλητή να τον ειδοποιήσει για την αποστολή σε περίπτωση που αυτό είναι απαραίτητο για να γίνουν οι απαιτούμενες ενέργειες προς παραλαβή των πραγμάτων αναλόγως της φύσης αυτών και των μέσων μεταφοράς που χρησιμοποιούνται⁵¹.

Επιπλέον, αν έχει συμφωνηθεί στην καταρτισμένη σύμβαση μεταξύ των μερών ότι ο πωλητής έχει την φροντίδα μεταφοράς των πραγμάτων, τότε προκύπτουν από την CISG επιπρόσθετες υποχρεώσεις συνδεδεμένες με αυτή.

Συγκεκριμένα, η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 32 ορίζει ότι ο

⁵⁰ Άρθρο 32 παρ. 1 της Σύμβασης της Βιέννης: Άρθρο 32

« Αν ο πωλητής, σύμφωνα με τη σύμβαση πώλησης ή την παρούσα Σύμβαση, παραδίδει τα κινητά πράγματα σε μεταφορέα και αν τα πράγματα δεν συνδέονται σαφώς με τη σύμβαση μέσω διακριτικών σημείων επ' αυτών ή εγγράφων μεταφοράς ή με οποιοδήποτε άλλον τρόπο, ο πωλητής πρέπει να ειδοποιήσει τον αγοραστή για την αποστολή προσδιορίζοντας ειδικώς τα πράγματα.»

⁵¹ Enderlein, F., Article 32, Rights and Obligations of the Seller under the UN Convention. Petar Sarcevic & Paul Volken eds., International Sale of Goods: Dubrovnik Lectures, Oceana, Ch. 5, 133-201. Pace Law School Institute of International Commercial Law Reproduced with permission of Oceana Publications, 1996, Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/enderlein1.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

πωλητής θα «πρέπει να συνάψει τις αναγκαίες συμβάσεις για τη μεταφορά στον προσδιορισμένο τόπο με κατάλληλα για τις περιστάσεις μέσα μεταφοράς και σύμφωνα με τους συνήθεις όρους τέτοιας μεταφοράς».

Και εδώ σημαντική είναι η διατύπωση της σύμβασης πώλησης μεταξύ των μερών. Ο πωλητής δεν έχει πάντοτε την υποχρέωση σύναψης όλων των αναγκαίων συμβάσεων για την μεταφορά, παρά μόνο αν αυτό προκύπτει από την συμφωνία μεταξύ των μερών. Αν προκύπτει, όμως, μια τέτοια συμφωνία, τότε εφαρμόζεται η συγκεκριμένη παράγραφος και δημιουργούνται οι παρεπόμενες υποχρεώσεις για μεταφορά που αναφέρθηκαν. Εφόσον, λοιπόν, υπάρχει τέτοια υποχρέωση θα πρέπει στη σύμβαση να καθορίζονται ειδικά ο τόπος παράδοσης και τα κατάλληλα μέσα μεταφοράς. Για την κρίση αν τα μέσα μεταφοράς θεωρούνται κατάλληλα λαμβάνονται υπόψη περιστάσεις, όπως η ποσότητα και η φύση των εμπορευμάτων, την συσκευασία τους, η απόσταση μεταξύ του πωλητή και του αγοραστή, η εποχή, τα διαθέσιμα μέσα μεταφοράς, κτλ⁵².

Ένα ακόμη πρόβλημα σχετικά με την μεταφορά των πραγμάτων είναι και η ασφάλιση τους κατά τη διάρκεια αυτής της μεταφοράς. Γενικά, ο πωλητής δεν έχει την υποχρέωση ασφάλισης των εμπορευμάτων κατά την μεταφορά, αλλά μια τέτοια υποχρέωση μπορεί να υπάρξει μέσω συμφωνίας στη σύμβαση πώλησης ή λόγω κάποιου επιλεγμένου όρου, όπως η ρήτρα των Incoterms CIF⁵³. Η Σύμβαση της Βιέννης, επίσης, καθιερώνει στην τρίτη παράγραφο του άρθρου 32 την γενική πρακτική ότι «αν ο πωλητής τελικά δεν υποχρεούται να ασφαλίσει τη μεταφορά των κινητών πραγμάτων, πρέπει, με αίτημα του αγοραστή, να του παράσχει όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες που είναι αναγκαίες για τη σύναψή αυτής της ασφάλισης.» Αν, δηλαδή, τελικά η σύμβαση πώλησης δεν στοιχειοθετεί υποχρέωση του πωλητή ασφάλισης των πραγμάτων, πρέπει σε κάθε περίπτωση κατόπιν αιτήματος του αγοραστή να παράσχει τις προσήκουσες και απαραίτητες πληροφορίες σε αυτόν σχετικά με τη σύναψη ασφάλισης.

Συμπερασματικά, καθίσταται αντιληπτό ότι το άρθρο 32 αφορά παρεπόμενες υποχρεώσεις του πωλητή που σχετίζονται με την αποστολή και μεταφορά των πραγμάτων και οι οποίες είναι, αναλόγως την περίπτωση, η υποχρέωση ειδοποίησης της αποστολής με ειδικό προσδιορισμό των πραγμάτων, η υποχρέωση σύναψης σύμβασης μεταφοράς και η παροχή απαραίτητων πληροφοριών στον αγοραστή προς σύναψη ασφαλιστικής σύμβασης.

⁵² Enderlein, F., Article 32, Rights and Obligations of the Seller under the UN Convention. Petar Sarcevic & Paul Volken eds., International Sale of Goods: Dubrovnik Lectures, Oceana, Ch. 5, 133-201. Pace Law School Institute of International Commercial Law Reproduced with permission of Oceana Publications, 1996, Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/enderlein1.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

⁵³ Schlechtriem, P., The Seller's Obligations Under the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, § 6.01 Preface, Published in Galston & Smit ed., International Sales: The United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, Matthew Bender, Ch. 6, p. 6-1 to 6-35. Reproduction authorized by Juris Publishing, 1984. Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/slechtriem10.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

2.5 Υποχρέωση παράδοσης κινητών πραγμάτων και εγχείρισης εγγράφων: χρόνος παράδοσης (άρθρο 33)

Σύμφωνα με το άρθρο 33 της Σύμβασης, ο πωλητής υποχρεούται να παραδώσει τα κινητά πράγματα:

- α) κατά την ημερομηνία που ορίζεται ή μπορεί να συναχθεί από τη σύμβαση
- β) μέσα στην προθεσμία, αν μια προθεσμία ορίζεται ή μπορεί να συναχθεί από τη σύμβαση, εκτός αν από τις περιστάσεις συνάγεται ότι την ημερομηνία πρέπει να επιλέξει ο αγοραστής
- γ) μέσα σε εύλογο χρόνο από τη σύναψη της σύμβασης, σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση, αν δεν ισχύουν οι παραπάνω περιπτώσεις.

Και ως προς τον χρόνο παράδοσης των πραγμάτων συνάγουμε πόσο καίριο ρόλο παίζει η σύμβαση πώλησης μεταξύ των μερών. Όπως προκύπτει από τις περιπτώσεις α' και β' του άρθρου 33, η ημερομηνία ή η προθεσμία παράδοσης συνάγεται από την συμφωνία μεταξύ των μερών (άρθρο 6 της Σύμβασης) στη σύμβαση πώλησης, η οποία ανευρίσκονται με ερμηνεία τους (άρθρο 8 της Σύμβασης), με βάση την αρχή της ελευθερίας της ιδιωτικής αυτονομίας. Ως είθισται στις εμπορικές συναλλαγές, συνήθως προκύπτει ο χρόνος παράδοσης από την ειδική συμφωνία των μερών. Επίσης, αν δεν υπάρχει κάποια ρητή συμφωνία, η ημερομηνία ή προθεσμία μπορεί να προκύψει από τις συμφωνηθείσες συνήθειες ή από την καθιερωμένη πρακτική μεταξύ των μερών (άρθρο 9 παρ. 1). Αν δεν μπορεί να αντληθεί ο χρόνος παράδοσης ούτε από τα παραπάνω, θα πρέπει να ανατρέξουμε, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 9 της Σύμβασης, στις συναλλακτικές συνήθειες του διεθνούς εμπορίου τις οποίες τα μέρη γνώριζαν ή όφειλαν να γνωρίζουν και οι οποίες τεκμαίρεται ότι εφαρμόζονται στην καταρτισμένη σύμβαση⁵⁴.

Αν, για παράδειγμα, ο αγοραστής ο ίδιος πρέπει να οργανώσει την μεταφορά των πραγμάτων, όπως στον όρο FOB, τότε αυτό αποτελεί ένδειξη ότι ο ίδιος μπορεί να επιλέξει ημερομηνία παράδοσης μέσα στο συμφωνημένο διάστημα. Ή αν ο αγοραστής, γενικά για άλλους λόγους, ενδιαφέρεται για τον προσδιορισμό συγκεκριμένης ημερομηνίας παραλαβής των πραγμάτων, έχει το δικαίωμα να δηλώσει την επιθυμητή ημερομηνία του⁵⁵.

Περαιτέρω, αν δεν ισχύουν οι δύο προηγούμενες περιπτώσεις, θα έχει εφαρμογή η περίπτωση γ' του άρθρου 33, η οποία καθιερώνει ως χρόνο εκπλήρωσης της παροχής του πωλητή για παράδοση των πραγμάτων τη συμπλήρωση «εύλογου χρόνου από τη σύναψη της σύμβασης». Για την κρίση του «εύλογου χρόνου» θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ειδικές περιστάσεις που συντρέχουν κάθε φορά, όπως ο απαιτούμενος χρόνος οργάνωσης της

⁵⁴ Φλάμπουρας, Δ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, σελ. 147, Επιμέλεια: Παμπούκη Χ., Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

⁵⁵ Enderlein, F., Rights and Obligations of the Seller under the UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods, Petar Sarcevic & Paul Volken eds., Ch. 5, 133-201., International Sale of Goods: Dubrovnik Lectures, Reproduced with permission of Oceana Publications, 1996, Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/enderlein1.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

μεταφοράς των πραγμάτων, αν τα πράγματα πρόκειται να κατασκευαστούν, καθώς και γενικά η φύση των πραγμάτων προς παράδοση. Στοιχείο σημαντικό για την στοιχειοθέτηση του εύλογου χρόνου αποτελεί η καλή πίστη, η οποία απαιτείται πάντοτε στις συναλλαγές από τα μέρη⁵⁶.

Επιπλέον, από τον χρόνο παράδοσης εξαρτάται και η υποχρέωση του αγοραστή προς πληρωμή του τιμήματος, καθώς αν δεν υπάρχει κάποια άλλη συμφωνία, σύμφωνα με το άρθρο 58 της Σύμβασης, ο αγοραστής οφείλει το τίμημα «όταν ο πωλητής θέσει στη διάθεση του αγοραστή τα κινητά πράγματα ή τα παραστατικά τους έγγραφα, σύμφωνα με τη σύμβαση πώλησης και την παρούσα Σύμβαση».

Ο προσδιορισμός του χρόνου παράδοσης των πραγμάτων έχει μεγάλη σημασία, καθώς συνδέεται η παρέλευση του χρονικού σημείου αυτού με πολλές έννομες συνέπειες, οι οποίες είναι οι εξής:

- η απόκτηση εννόμων βοηθημάτων, όταν παρέλθει το συγκεκριμένο χρονικό σημείο. Θα γίνει παρουσίαση των διαθέσιμων αυτών εννόμων βοηθημάτων σε επόμενο κεφάλαιο.
- το δικαίωμα του αγοραστή άρνησης παραλαβής των πραγμάτων χωρίς νομικές συνέπειες, χάνεται κατόπιν του χρονικού σημείου αυτού (άρθρο 25 παρ. 1)
- Το δικαίωμα θεραπείας, δηλαδή της διόρθωσης ή αντικατάστασης των πραγμάτων που δεν ανταποκρίνονται στη σύμβαση σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 37, που είχε πριν από την παρέλευση του χρόνου παράδοσης χάνεται.
- Η δημιουργία του δικαιώματος μετεκπλήρωσης, που συνίσταται στο δικαίωμα του πωλητή «να άρει ακόμη και μετά την ημερομηνία παράδοσης οποιοδήποτε ελάττωμα στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών του με έξοδά του, εφόσον αυτό δεν συνεπάγεται μη ανεκτή καθυστέρηση και δεν προκαλεί στον αγοραστή μη ανεκτές δυσχέρειες ή αβεβαιότητα ως προς την επιστροφή των δαπανών του από τον πωλητή» (άρθρο 48 παρ. 1). Ο πωλητής, δηλαδή, αν παραδώσει πριν από τον καθορισμένο χρόνο παράδοσης πράγματα μη ανταποκρινόμενα στη σύμβαση, δικαιούται έως τον ορισμένο χρόνο παράδοσης είτε να παραδώσει το ελλείπον μέρος είτε να τα αντικαταστήσει είτε να αποκαταστήσει οποιαδήποτε έλλειψη τους, αρκεί να μην προκαλέσει στον αγοραστή μη ανεκτή ζημία ή δαπάνη. Εάν ο πωλητής καθυστερήσει την παράδοση των κινητών, τότε μπορεί να αποστείλει πρόσκληση στον αγοραστή για αποδοχή της

⁵⁶ Schlechtriem, P., *The Seller's Obligations Under the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods*, Published in Galston & Smit ed., *International Sales: The United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods*, Matthew Bender (1984), Ch. 6, pages 6-1 to 6-35. Reproduction authorized by Juris Publishing Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/slechtriem10.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

καθυστερημένης εκπλήρωσης εντός μίας ορισμένης προθεσμίας⁵⁷.

Αν δεν υπάρχει σαφές χρονικό σημείο παράδοσης των πραγμάτων που να προκύπτει από την Σύμβαση, μπορούν και πάλι να ισχύουν τα παραπάνω και ο αγοραστής να ασκήσει τα έννομα βοηθήματα του, αρκεί αυτός να αποδείξει την παρεύλευση «εύλογου χρόνου» από την σύναψη σύμβασης χωρίς ο πωλητής να έχει παραδώσει τα πράγματα ως όφειλε, κατ'εφαρμογή της περίπτωσης γ' του άρθρου 33 της Σύμβασης⁵⁸.

Επιλογικά, μπορεί να συναχθεί ότι το στοιχείο του χρόνου έχει γενικά πρωταρχική σημασία στο δίκαιο των συμβάσεων. Από το χρόνο παράδοσης ο αγοραστής μπορεί να αναμένει τότε ο πωλητής θα εκπληρώσει την παροχή του και να οργανώσει έτσι τα επόμενα βήματα που θα ακολουθήσει όταν παραλάβει το εμπόρευμα (π.χ. επεξεργασία, μεταποίηση, μεταπώληση). Ο πωλητής αντίστοιχα γνωρίζοντας ποιος είναι ο χρόνος παράδοσης των κινητών πραγμάτων θα οργανώσει τα κατάλληλα βήματα, ώστε τα εμπορεύματα να φτάσουν στην ώρα τους στον παραλήπτη-αγοραστή. Τέλος, αν δεν εκπληρωθεί η υποχρέωση αυτή στον σωστό χρόνο θα ενεργοποιηθούν τα προαναφερθέντα έννομα βοηθήματα και ξεκινάει μια καινούρια διαδικασία για τη διευθέτηση της ανώμαλης εξέλιξης της σύμβασης.

⁵⁷ Φλάμπουρας, Δ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, Επιμέλεια: Παμπούκη, Χ., σελ. 148-149, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

⁵⁸ Schlechtriem, P., The Seller's Obligations Under the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, Published in Galston & Smit ed., International Sales: The United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, Matthew Bender (1984), Ch. 6, pages 6-1 to 6-35. Reproduction authorized by Juris Publishing Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/slechtriem10.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

2.6 Υποχρέωση εγχείρισης των εγγράφων (άρθρο 34)

Τα έγγραφα έχουν εξίσου σημαντική θέση στην πώληση των πραγμάτων. Όπως έχουμε σημειώσει, η εγχείριση των εγγράφων αποτελεί κύρια συμβατική υποχρέωση του πωλητή, σύμφωνα με το άρθρο 30 της Σύμβασης. Ο πωλητής, βέβαια, δεν έχει πάντοτε την υποχρέωση εγχείρισης των εγγράφων σχετικά με τα πράγματα⁵⁹. Η σύμβαση πώλησης έχει και εδώ πάλι κυρίαρχο ρόλο. Για να καταστεί πιο σαφές, η Σύμβαση της Βιέννης δεν υποχρεώνει τον πωλητή προς εγχείριση των εγγράφων. Αλλά αν τυχόν προβλεφθεί τέτοια υποχρέωση από την σύμβαση πώλησης, όπως για παράδειγμα από κάποιον όρο INCOTERMS, τότε πρέπει να ακολουθήσει τι έχει συμφωνηθεί στη σύμβαση πώλησης σχετικά με τα έγγραφα και τον χρόνο και τόπο παράδοσης τους⁶⁰. Αν υπάρχει, λοιπόν, τέτοια υποχρέωση, τότε ο πωλητής οφείλει να εγχειρίσει τα σχετικά έγγραφα κατά τους όρους της σύμβασης πώλησης και της Σύμβασης της Βιέννης, όπως ορίζει το άρθρο 30. Ειδικότερα, στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 34 ορίζεται ότι «αν ο πωλητής υποχρεούται να εγχειρίσει έγγραφα σχετικά με τα κινητά πράγματα, πρέπει να εκπληρώσει αυτή την υποχρέωση κατά το χρόνο, στον τόπο και σύμφωνα με τον τύπο που ορίζονται στη σύμβαση». Βέβαια και πάλι εδώ, σε περίπτωση έλλειψης ρητής πρόβλεψης περί τόπου και χρόνου αποστολής των εγγράφων στη σύμβαση πώλησης, θα πρέπει να γίνει ερμηνεία της, όπως αναφέρει το άρθρο 8 της CISG, έχοντας επίσης υπόψη τις σχετικές συναλλακτικές συνήθειες και την καθιερωμένη πρακτική μεταξύ των μερών (άρθρο 9 της Σύμβασης), καθώς και τις γενικές αρχές της Σύμβασης (άρθρο 7 παρ. 2)⁵⁸.

Αναλυτικότερα, η έννοια των εγγράφων προσδιορίζεται πάντοτε από την κάθε φορά καταρτισμένη σύμβαση πώλησης και με βάση την ερμηνεία της (άρθρο 8) ή τις συναλλακτικές συνήθειες (άρθρο 9). Στην περίπτωση της ενσωμάτωσης των INCOTERMS, για παράδειγμα, θα υπάρχουν λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τα έγγραφα προς παράδοση από τον πωλητή στον αγοραστή⁶¹. Στην συναλλακτική πρακτική έχει προκύψει ότι «έγγραφα» αποτελούν ενδεικτικά τιμολόγια, φορτωτικές, αποθετήρια, πιστοποιητικά, άδειες εισαγωγής ασφαλιστήρια συμβόλαια⁶⁰.

Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 34 της Σύμβασης της Βιέννης επιτρέπει στον πωλητή, που έχει παραδώσει τα έγγραφα πριν την ημερομηνία παράδοσης των

⁵⁹ Φλάμπουρας, Δ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, σελ. 151, Επιμέλεια: Παμπούκη, Χ., Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

⁶⁰ Enderlein, F., Rights and Obligations of the Seller under the UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods, Petar Sarcevic & Paul Volken eds., Ch. 5, 133-201, International Sale of Goods: Dubrovnik Lectures, Reproduced with permission of Oceana Publications, 1996 Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/enderlein1.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

⁶¹ Schlechtriem, P., The Seller's Obligations Under the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, § 6.01 Preface, Published in Galston & Smit ed., International Sales: The United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, Matthew Bender, Ch. 6, pages 6-1 to 6-35. Reproduction authorized by Juris, 1984 Publishing Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/slechtriem10.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

πραγμάτων, τη δυνατότητα θεραπείας οποιασδήποτε μη ανταπόκρισης των εγγράφων, υπό τον όρο ότι δε θα οδηγήσει αυτή σε μη ανεκτή ζημία ή δαπάνη του αγοραστή⁶². Το δικαίωμα αυτό συμπίπτει στην ουσία με το δικαίωμα μετεκπλήρωσης του άρθρου 48, καθώς ο πωλητής έχει το δικαίωμα να διορθώσει με δικά του έξοδα όποια αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του, αν δεν προκαλέσει υπερβολική καθυστέρηση ή μη ανεκτή δαπάνη στον αγοραστή⁶³. Πιο συγκεκριμένα, το δεύτερο εδάφιο αφορά περιπτώσεις μη συμμόρφωσης των εγγράφων με νομικές προδιαγραφές ή με όρους της σύμβασης πώλησης. Τέτοια ελαττώματα μπορούν να θεραπευτούν πριν την ημερομηνία παράδοσης των κινητών πραγμάτων (άρθρο 34 εδ. β') και ίσως ακόμα και μετά από αυτή, σύμφωνα με το άρθρο 48 της Σύμβασης⁶³. Παραδείγματα θεραπείας της μη συμμόρφωσης αποτελούν η συμπλήρωση των εγγράφων, εφόσον κάποια έλειπαν και η αλλαγή των εγγράφων, εφόσον ήταν γραμμένα σε λάθος γλώσσα⁶⁴.

Συνεχίζοντας, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 34 «εν τούτοις, ο αγοραστής διατηρεί το δικαίωμα να απαιτήσει αποζημίωση σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση». Ο αγοραστής, δηλαδή, έχει πάντοτε, σε συνδυασμό με τα υπόλοιπα δικαιώματα που προαναφέρθηκαν, το δικαίωμα απαίτησης αποζημίωσης με τις διατάξεις για αποζημίωση της Σύμβασης της Βιέννης (άρθρο 45 παρ. 1 περ. β' σε συνδυασμό με τις διατάξεις 74 έως 77).

Εν κατακλείδι, θα μπορούσαμε να παρατηρήσουμε ότι η υποχρέωση εγχείρισης των εγγράφων, όπου απαιτείται από την σύμβαση πώλησης, συμπληρώνει τον κατάλογο των υποχρεώσεων του πωλητή σε μια διεθνή πώληση κινητών, προκειμένου να ανταποκριθεί προσηκόντως στην εκτέλεση μιας σύμβασης. Γι' αυτό το λόγο, μαζί με τα παραδιδόμενα πράγματα αποστέλλονται και τα απαιτούμενα έγγραφα, ώστε να είναι επιτυχής και ολοκληρωμένη η παράδοση.

⁶² Άρθρο 34 εδ. β' της Σύμβασης της Βιέννης: «Σε περίπτωση εγχείρισης των εγγράφων πριν από το χρόνο αυτόν, ο πωλητής μπορεί να θεραπεύσει, έως το χρόνο αυτόν οποιοδήποτε ελάττωμα των εγγράφων, εφόσον η άσκηση αυτού του δικαιώματος δεν προκαλεί στον αγοραστή μη ανεκτή δυσκολία ή δαπάνη»

⁶³ Schlechtriem, P., *The Seller's Obligations Under the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods*, § 6.01 Preface, Published in Galston & Smit ed., *International Sales: The United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods*, Matthew Bender, Ch. 6, pages 6-1 to 6-35. Reproduction authorized by Juris Publishing, 1984. Διαθέσιμο στη:

<http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/slechtriem10.html>

(Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

⁶⁴ Enderlein, F., *Rights and Obligations of the Seller under the UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods*, Petar Sarcevic & Paul Volken eds., Ch. 5, 133-201, *International Sale of Goods: Dubrovnik Lectures*, Reproduced with permission of Oceana Publications, 1996 Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/enderlein1.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

2.7 Υποχρέωση ανταπόκρισης των πραγμάτων προς τη Σύμβαση (άρθρο 35)

Ο αγοραστής αγοράζει τα εμπορεύματα πάντοτε για κάποιο σκοπό. Θέλει να τα χρησιμοποιήσει ή να τα μεταπωλήσει. Κάποιες φορές οι προσδοκίες σχετικά με τα πράγματα που παρέλαβε μπορεί να μην εκπληρώνονται όταν αυτά δεν διαθέτουν τα αναγκαία χαρακτηριστικά για την ικανοποίηση του σκοπού του, ή υπάρχουν δικαιώματα τρίτου πάνω σε αυτά. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις προκύπτει το ζήτημα αν ο πωλητής φέρει ευθύνη για την μη ύπαρξη της δυνατότητας εκπλήρωσης του σκοπού⁶⁵. Τα άρθρα 35 και 36 της Σύμβασης της Βιέννης καθορίζουν τις υποχρεώσεις του πωλητή σχετικά με την ποιότητα των πραγμάτων, ενώ τα άρθρα 41 και 42 περιέχουν τις υποχρεώσεις του πωλητή σχετικά με την παράδοση των πραγμάτων ελεύθερα από δικαιώματα τρίτων. Για τους σκοπούς της διπλωματικής έρευνας θα επικεντρωθούμε στο άρθρο 35.

Σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του άρθρου 35 «ο πωλητής υποχρεούται να παραδώσει κινητά πράγματα που κατά ποσότητα, ποιότητα και είδος, καθώς και ως προς τον τρόπο, κατά τον οποίο τοποθετούνται προς αποστολή ή συσκευάζονται, ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της σύμβασης». Η υποχρέωση αυτή υπάρχει σε οποιαδήποτε πώληση. Το πράγμα προς παράδοση πρέπει, δηλαδή, να ανταποκρίνεται στην περιγραφή και ποιότητα του πράγματος που συμφωνήθηκε στη σύμβαση πώλησης. Σε πολλές περιπτώσεις, ωστόσο, η περιγραφή του πράγματος που απαιτείται στη σύμβαση δεν προσδιορίζεται ρητά από τα μέρη, ώστε να καθίσταται αναγκαία η ερμηνεία για την εξακρίβωση της υποχρέωσης του πωλητή⁶⁵. Ο πωλητής δεν έχει μόνο εγγυητική ευθύνη σε περίπτωση μη ανταπόκρισης των πραγμάτων στη σύμβαση (όπως στον ΑΚ), αλλά έχει αναλάβει την υποχρέωση παράδοσης των πραγμάτων χωρίς πραγματικά ελαττώματα και με τις συμφωνημένες ιδιότητες⁶⁶. Είναι προφανές ότι και στο εθνικό μας δίκαιο ο πωλητής οφείλει να παραδώσει πράγματα ανταποκρινόμενα στη σύμβαση. Κρίσιμη για την κατανόηση της έννοιας του ελαττώματος είναι οι προσδοκίες του αγοραστή (υποκειμενικό στοιχείο), οι οποίες προκύπτουν από τη σύμβαση, και σε περίπτωση που ο αγοραστής αποβλέπει στις συνήθεις ιδιότητες ή σιωπά, η ύπαρξη ελαττώματος θα κριθεί με βάση τις κρατούσες αντιλήψεις στις συναλλαγές για πράγματα με ίδιες ιδιότητες με το πωληθέν (αντικειμενικό στοιχείο)⁶⁶. Επομένως, εφαρμόζεται η υποκειμενική-αντικειμενική θεωρία για την έννοια του πραγματικού ελαττώματος⁶⁶.

⁶⁵ Schlechtriem, P., The Seller's Obligations Under the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, § 6.01 Preface, Published in Galston & Smit ed., International Sales: The United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, Matthew Bender, Ch. 6, pages 6-1 to 6-35. Reproduction authorized by Juris Publishing, 1984. Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/slechtriem10.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

⁶⁶ Νικολαΐδης, Γ.Σ., Η διεθνής πώληση κινητών κατά της Σύμβαση της Βιέννης, σελ. 98, Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλας, 2000: Η CISG υιοθετεί ως προς την έννοια του ελαττώματος την κρατούσα άποψη για την ερμηνεία των διατάξεων του ΑΚ.

Συνεχίζοντας την ανάλυση μας εστιάζουμε στη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 35, όπου ορίζεται ότι «εκτός από την περίπτωση διαφορετικής συμφωνίας των μερών, τα κινητά πράγματα ανταποκρίνονται στη σύμβαση μόνο αν:

(α) είναι κατάλληλα για τους σκοπούς, για τους οποίους πράγματα της ίδιας κατηγορίας θα χρησιμοποιούνται συνήθως,

(β) είναι κατάλληλα για οποιονδήποτε ειδικό σκοπό που περιήλθε, ρητά ή σιωπηρά, κατά τη σύναψη της σύμβασης, σε γνώση του πωλητή, εκτός αν συνάγεται από τις περιστάσεις ότι ο αγοραστής δεν στηρίχθηκε ή ότι δεν θα ήταν εύλογο γι' αυτόν να στηριχθεί στις ειδικές γνώσεις ή την ικανότητα ή την κρίση του πωλητή,

(γ) διαθέτουν τις ιδιότητες των πραγμάτων, τα οποία ο πωλητής παρουσίασε στον αγοραστή ως δείγμα ή υπόδειγμα,

(δ) τοποθετούνται προς αποστολή ή συσκευάζονται κατά το συνήθη, για πράγματα της ίδιας κατηγορίας, τρόπο ή ελλείπει τέτοιου τρόπου, κατά τρόπο πρόσφορο για να τα διατηρήσει και να τα προστατεύσει.»

Και πάλι η ελευθερία της σύμβασης και η αρχή της ιδιωτικής αυτονομίας βρίσκουν και εδώ την έκφραση τους, καθώς τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν μεταξύ τους (σύμφωνα με το άρθρο 6 της Σύμβασης) πότε το πράγμα δε θα θεωρείται κατάλληλο και δε θα ανταποκρίνεται στη σύμβαση. Πρέπει να σημειωθεί ότι το πρώτο και τέταρτο κριτήριο που ορίζονται στην παράγραφο αυτή για την ανταπόκριση των κινητών στη σύμβαση ισχύουν μόνο αν δεν έχει γίνει κάποια άλλη συμφωνία μεταξύ των μερών, όπως είναι δυνατό βάσει του άρθρου 6 της Σύμβασης⁶⁷. Από την άλλη πλευρά, το δεύτερο και τρίτο κριτήριο θα εφαρμοστούν μόνο στην περίπτωση που ο αγοραστής ενημέρωσε τον πωλητή σχετικά με τον ειδικό σκοπό χρήσης των πραγμάτων και στην περίπτωση παρουσίασης δείγματος ή υποδείγματος στον αγοραστή αντίστοιχα⁶⁷.

Ειδικότερα, όσον αφορά την πρώτη περίπτωση της 2^{ης} παραγράφου του άρθρου 25, η οποία αναφέρεται στο αντικειμενικό κριτήριο για τον προσδιορισμό των πραγματικών ελαττωμάτων των κινητών, πρέπει να σημειωθεί ότι αυτά δεν ανταποκρίνονται στη σύμβαση αν δεν είναι κατάλληλα για τους σκοπούς, για τους οποίους πράγματα της ίδιας κατηγορίας χρησιμοποιούνται συνήθως. Επομένως, η καταλληλότητα των πραγμάτων για τους συνήθεις σκοπούς θα κριθεί σε σχέση με την αντικειμενική άποψη του συναλλασσόμενου προσώπου σε συγκεκριμένο τομέα του εμπορίου και, αν δεν κριθούν κατάλληλα, ο πωλητής θα φέρει ευθύνη⁶⁷. Με βάση το παραπάνω έχει επικρατήσει ότι η μεταπώληση των πραγμάτων αποστελεί συνήθη σκοπό του αγοραστή, με αποτέλεσμα αν δεν υπάρχει η δυνατότητα μεταπώλησης τους, αυτά να θεωρούνται ότι δεν ανταποκρίνονται στη σύμβαση πώλησης⁶⁷. Βέβαια, σε περίπτωση που η αδυναμία μεταπώλησης οφείλεται σε περιορισμούς

⁶⁷ Φλάμπουρας, Δ., Δίκαιο Διεθνών συναλλαγών, σελ. 154, Επιμέλεια: Παμπούκη, Χ., Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

δημοσίου δικαίου, που ο πωλητής δεν γνώριζε ούτε όφειλε να γνωρίζει, δε θα ισχύει η μη ανταπόκριση⁶⁸.

Επιπλέον, ο συνήθης σκοπός προσδιορίζεται από τις προδιαγραφές που υπάρχουν για το συγκεκριμένο πράγμα στην χώρα ή στην περιοχή στην οποία ο αγοραστής σκοπεύει να το χρησιμοποιήσει⁶⁹.

Σε σχέση με τη δεύτερη περίπτωση, ο πωλητής θα φέρει ευθύνη αν τα πράγματα δεν είναι κατάλληλα για οποιονδήποτε ειδικό σκοπό που περιήλθε, ρητά ή σιωπηρά, κατά τη σύναψη της σύμβασης, σε γνώση του, εκτός αν συνάγεται από τις περιστάσεις ότι ο αγοραστής δεν στηρίχθηκε ή ότι δεν θα ήταν εύλογο γι' αυτόν να στηριχθεί στις ειδικές γνώσεις ή την ικανότητα ή την κρίση του πωλητή. Το στοιχείο αυτό θεωρείται υποκειμενικό και δεν απαιτείται ενσωμάτωση του ειδικού σκοπού στη σύμβαση της πώλησης, αρκεί αυτός να έγινε γνωστός στον πωλητή κατά τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης. Αν, για παράδειγμα, ένας γερμανός αγοραστής παραγγέλνει εξοπλισμό κτισίματος, ο οποίος δε θα χρησιμοποιηθεί κάτω από κανονικές συνθήκες θερμοκρασίας στη Γερμανία, αλλά εξειδικεύεται ότι προορίζεται για αποστολή στην Ανταρκτική, τότε ο εξοπλισμός πρέπει να έχει τις ειδικές ιδιότητες για την προσδιορισμένη ειδική χρήση⁶⁹. Βέβαια, δεν αρκεί η απλή ενημέρωση του πωλητή για τον ειδικό σκοπό, αν ο αγοραστής δεν μπορεί να βασιστεί στις ικανότητες, την εμπειρία και την κρίση του πωλητή, ώστε να έχει την ικανότητα παράδοσης των πραγμάτων για τον ειδικό σκοπό αυτό. Για να μπορεί να στηριχθεί ο αγοραστής στις ειδικές γνώσεις του πωλητή, θα πρέπει ο πωλητής να έχει εξειδίκευση στον συγκεκριμένο τομέα και εμπειρία σχετικά με την εμπορία των πραγμάτων που αγοράστηκαν για τον ειδικό σκοπό⁶⁸. Αν, λοιπόν, ο πωλητής δεν είναι εξειδικευμένος σε πωλήσεις πραγμάτων για τον ειδικό σκοπό που αναφέρει ο αγοραστής και δεν έχει συμφωνηθεί ρητά ο ειδικός αυτός σκοπός, ώστε να πρόκειται για συνομολογημένη ιδιότητα των πραγμάτων, τότε δεν μπορεί να φέρει κάποια ευθύνη ο πρώτος και δε θα θεωρηθεί ότι υπάρχει μη ανταπόκριση των πραγμάτων στη σύμβαση πώλησης. Πολλές φορές υπάρχει περίπτωση ο αγοραστής να έχει περισσότερη εμπειρία στο συγκεκριμένο είδος εμπορίου από τον πωλητή. Επίσης, όπως ειπώθηκε στην αρχή, ο πωλητής θα πρέπει να έχει ενημερωθεί για τον ειδικό σκοπό κατά τη σύναψη της σύμβασης, ώστε να έχει τη δυνατότητα να αντιδράσει, να συμβουλευτεί τον αγοραστή ή και να αρνηθεί την συνομολόγηση της σύμβασης, αν τα πράγματα που έχει στη διάθεση του δεν είναι κατάλληλα προς τον ειδικό σκοπό⁷⁰.

⁶⁸ Φλάμπουρας, Δ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, σελ. 154, 155 και 158, Επιμέλεια:

Παμπούκη, Χ., Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

⁶⁹ Schlechtriem, P., The Seller's Obligations Under the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, § 6.01 Preface, Published in Galston & Smit ed., International Sales: The United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, Matthew Bender, Ch. 6, pages 6-1 to 6-35. Reproduction authorized by Juris Publishing, 1984. Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/slechtriem10.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

⁷⁰ Enderlein, F., Rights and Obligations of the Seller under the UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods, Petar Sarcevic & Paul Volken eds., Ch. 5, 133-201, International Sale of Goods: Dubrovnik Lectures, Reproduced with permission of Oceana Publications, 1996 Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/enderlein1.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

Συνεχίζοντας, όσον αφορά το τρίτο κριτήριο (υποκειμενικό στοιχείο), ο πωλητής θα φέρει ευθύνη για τη μη ανταπόκριση των πραγμάτων στη σύμβαση, εφόσον αυτά δεν διαθέτουν τις ιδιότητες των πραγμάτων, τα οποία ο πωλητής παρουσίασε στον αγοραστή ως δείγμα ή υπόδειγμα. Στην ουσία, με την παρουσίαση ενός δείγματος ο πωλητής εγγυάται ότι και το ίδιο το αγορασθέν πράγμα θα έχει τις ίδιες ιδιότητες⁷¹.

Το τέταρτο και τελευταίο κριτήριο (αντικειμενικό στοιχείο), αναφέρεται στην μη ανταπόκριση των πραγμάτων στη σύμβαση, όταν δεν τοποθετούνται προς αποστολή ή δεν συσκευάζονται κατά το συνήθη, για πράγματα της ίδιας κατηγορίας, τρόπο ή κατά τρόπο πρόσφορο για να τα διατηρήσει και να τα προστατεύσει. Με λίγα λόγια, η υποχρέωση συσκευασίας των πραγμάτων πρέπει να γίνεται με τρόπο που συνηθίζεται για πράγματα της ίδιας κατηγορίας με ίδιες ιδιότητες, όπως προκύπτει από τις συναλλακτικές συνήθειες του συγκεκριμένου είδους εμπορίου, ανεξαρτήτως υποχρέωσης του πωλητή για αποστολή των πραγμάτων⁷¹. Είναι δικαιολογημένο να αντιμετωπίζεται η συσκευασία ως μια πτυχή της ποιότητας των πραγμάτων, καθώς πολλές φορές δεν ξεχωρίζει η συσκευασία από το ίδιο το πράγμα⁷². Άλλωστε, η λειτουργία της συσκευασίας είναι η διατήρηση και προστασία των εμπορευμάτων και τα ελαττώματα της συσκευασίας συχνά οδηγούν σε ελαττώματα των ίδιων των πραγμάτων⁷².

Επιπροσθέτως, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η πρόβλεψη της πρώτης παραγράφου του άρθρου 35 και να γίνει δεκτό ότι ο πωλητής αθετεί την υποχρέωση του και όταν τα πράγματα δεν ανταποκρίνονται στη σύμβαση πώλησης στις ακόλουθες περιπτώσεις⁷¹:

(α) αν τα πράγματα δεν έχουν τις συμφωνημένες ιδιότητες κατά τον χρόνο της παράδοσης, ανεξαρτήτως της ύπαρξης ελαττωμάτων σε αυτά

(β) αν δεν παραδοθούν τα πράγματα κατά την ποσότητα που είχε συμφωνηθεί

(γ) αν παραδοθούν πράγματα διαφορετικά από τα συμφωνημένα, δηλαδή αν δεν ανταποκρίνονται κατά το είδος και την ποιότητα

Εν ολίγοις, η πρώτη παράγραφος του άρθρου 35 στοιχειοθετεί κύρια συμβατική υποχρέωση του πωλητή να παραδώσει στον αγοραστή πράγμα ανταποκρινόμενο στις απαιτήσεις της σύμβασης, όπως έχει συμφωνηθεί για την ποσότητα, ποιότητα, είδους και τον τρόπο συσκευασίας⁷¹.

Περαιτέρω, η τρίτη παράγραφος του άρθρου 35 αναφέρει ότι «ο πωλητής δεν ευθύνεται σύμφωνα με τις υποπαραγράφους (α) μέχρι (δ) της δεύτερης παραγράφου για οποιαδήποτε μη ανταπόκριση των κινητών πραγμάτων προς τη σύμβαση αν κατά τη σύναψη της σύμβασης ο αγοραστής

⁷¹ Φλάμπουρας, Δ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, σελ. 155 και 158, Επιμέλεια: Παμπούκη, Χ., Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

⁷² Enderlein, F., Rights and Obligations of the Seller under the UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods, Petar Sarcevic & Paul Volken eds., Ch. 5, 133-201, International Sale of Goods: Dubrovnik Lectures, Reproduced with permission of Oceana Publications, 1996 Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/enderlein1.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

γνώριζε ή δεν μπορούσε να αγνοεί τη μη ανταπόκριση». Για να μην μπορούσε να αγνοεί την έλλειψη ο αγοραστής, αυτό σημαίνει ότι αυτή η έλλειψη θα πρέπει να είναι τόσο προφανής ώστε να πρόκειται για βαριά αμέλεια του αγοραστή η άγνοια της, αφού δεν υποχρεούται πριν τη σύναψη της σύμβασης σε έλεγχο των πραγμάτων. Για να κριθεί η άγνοια του αγοραστή ως βαριά αμέλεια λαμβάνεται υπόψη μεταξύ των άλλων η εμπειρία του στο εμπόριο και το προφανές των ελαττωμάτων⁷³.

Επίσης, δεν θα ευθύνεται πια ο πωλητής στην περίπτωση που η έλλειψη της ανταπόκρισης προέκυψε κατόπιν της μεταφοράς του κινδύνου στον αγοραστή⁷⁴. Παρά ταύτα, ο πωλητής συνεχίζει να φέρει ευθύνη για την μη ανταπόκριση των πραγμάτων ακόμα και μετά το χρονικό σημείο μεταφοράς του κινδύνου στον αγοραστή, αν τότε εμφανίζεται για πρώτη φορά το ελάττωμα που προουπήρχε του χρονικού σημείου αυτού (σύμφωνα με το άρθρο 36 παρ. 1 της Σύμβασης), καθώς και όταν η μη ανταπόκριση στη σύμβαση οφείλεται σε μη εκπλήρωση οποιασδήποτε υποχρέωσης που είχε ο πωλητής, όπως η αθέτηση εγγύησης για τη διατήρηση της καταλληλότητας των πραγμάτων ως προς τον σκοπό ή τις ιδιότητες και χαρακτηριστικά του πράγματος για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα (σύμφωνα με το άρθρο 36 παρ. 2 της Σύμβασης)^{74, 75}.

Επιπλέον, στα πλαίσια της συγκεκριμένης ανάλυσης αξίζει να αναφερθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 39 της Σύμβασης, «ο αγοραστής χάνει το δικαίωμα να επικαλεσθεί την έλλειψη ανταπόκρισης των κινητών πραγμάτων, αν δεν τη γνωστοποιήσει στον πωλητή, προσδιορίζοντας επακριβώς τη φύση της έλλειψης, μέσα σε εύλογη προθεσμία μετά το χρονικό σημείο κατά το οποίο τη διαπίστωσε η όφειλε να την είχε διαπιστώσει». Η εύλογη προθεσμία, κρίνεται, όπως έχει αναφερθεί και για άλλα ζητήματα, με την ερμηνεία της Σύμβασης. καθώς και κατά τις ειδικές περιστάσεις της καταρτισμένης σύμβασης πώλησης. Αν δεν συμφωνηθεί μεταξύ των μερών ποια είναι η εύλογη προθεσμία του άρθρου 39 έχει καθιερωθεί πλέον στην νομολογία αυτή του ενός μήνα (the «noble month»)⁷⁶. Σε κάθε περίπτωση, όμως, σύμφωνα με τη δεύτερη παράγραφο του ίδιου άρθρου, «ο αγοραστής χάνει το δικαίωμα να επικαλεσθεί την έλλειψη ανταπόκρισης των κινητών πραγμάτων, αν, το αργότερο μέσα σε

⁷³ Φλάμπουρας, Δ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, σελ. 154 και 158, Επιμέλεια: Παμπούκη, Χ., Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

⁷⁴ Αναγνωστοπούλου, Δ.Γ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών: Η Ευρωπαϊκή Διάσταση, σελ.153, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2012

⁷⁵ Άρθρο 36 της Σύμβασης της Βιέννης:

«1. Ο πωλητής ευθύνεται σύμφωνα με τη σύμβαση πώλησης και την παρούσα Σύμβαση για οποιοδήποτε έλλειψη ανταπόκρισης που υπάρχει κατά το χρονικό σημείο μεταφοράς του κινδύνου στον αγοραστή, ακόμη και αν η έλλειψη της ανταπόκρισης αποκαλύπτεται μόνο μετά το χρονικό αυτό σημείο.

2. Ο πωλητής ευθύνεται επίσης για οποιαδήποτε έλλειψη ανταπόκρισης, η οποία επέρχεται μετά το χρονικό σημείο που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο και η οποία οφείλεται στη μη εκπλήρωση οποιασδήποτε από τις υποχρεώσεις του, περιλαμβανομένης της αθέτησης εγγύησης ότι τα κινητά πράγματα για ορισμένη χρονική περίοδο θα παραμείνουν κατάλληλα για τα συνηθισμένο σκοπό ή για έναν ιδιαίτερο σκοπό ή ότι θα διατηρήσουν ορισμένες ιδιότητες ή χαρακτηριστικά.»

⁷⁶ Schwenzer, I., National Preconceptions that endanger Uniformity, 19 Pace International Law Review 103. Διαθέσιμο στη: <https://digitalcommons.pace.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1062&context=pilr> (Ανακτήθηκε 30 Οκτωβρίου 2018)

δύο (2) έτη από το χρόνο της πραγματικής σε αυτόν παράδοσης των πραγμάτων, δεν τη γνωστοποιήσει στον πωλητή». Αν, βέβαια, συμφωνηθεί στη σύμβαση πώλησης μεταξύ των μερών μια μεγαλύτερη περίοδο, τότε θα τηρηθεί αυτή⁷⁷.

Υπό το πρίσμα αυτό, πρέπει να σημειωθεί ότι, εκτός από την περίπτωση των πραγματικών ελαττωμάτων, ο πωλητής οφείλει να παραδώσει τα κινητά πράγματα ελεύθερα και από νομικά ελαττώματα (άρθρα 41 και 42 της Σύμβασης της Βιέννης), όπως θεωρούνται τα δικαιώματα ή οι αξιώσεις τρίτου πάνω στο συγκεκριμένο πράγμα⁷⁸.

Αφού παρουσιάσαμε τις περιπτώσεις στις οποίες τα πράγματα δεν θεωρούνται κατάλληλα και δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της σύμβασης, μένει να δούμε τι θα συμβεί στην περίπτωση έλλειψης της ανταπόκρισης αυτής. Σε περίπτωση, λοιπόν, αθέτησης του πωλητή οποιασδήποτε από τις παραπάνω υποχρεώσεις, ο αγοραστής θα έχει στη διάθεση του όλα τα έννομα βοηθήματα του άρθρου 45 και επόμενων της Σύμβασης της Βιέννης, εφόσον βέβαια και αυτός με την σειρά του έχει τηρήσει τα αντίστοιχα βάρη του⁷⁷. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να έχει εξετάσει τα πράγματα μέσα στη συντομότερη δυνατή προθεσμία που επιτρέπουν οι περιστάσεις (το άρθρο 38 παρ. 1 της Σύμβασης) και, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, να έχει γνωστοποιήσει την έλλειψη ανταπόκρισης στον πωλητή μέσα σε εύλογη προθεσμία από τότε που ο αγοραστής διαπίστωσε ή όφειλε να διαπιστώσει την έλλειψη ανταπόκρισης (άρθρο 39 παρ. 1 της Σύμβασης) ή οπωσδήποτε μέσα σε δύο έτη από την πραγματική παράδοση (άρθρο 39 παρ. 2).

Τέλος, και η μικρής έκτασης μη ανταπόκριση πραγμάτων στη σύμβαση οδηγεί σε ευθύνη του πωλητή, απλά αυτή δε θα θεωρηθεί ουσιώδης συμβατική παράβαση της σύμβασης πώλησης (άρθρο 25 της Σύμβασης) κι άρα θα ενεργοποιηθούν περιορισμένα έννομα βοηθήματα⁷⁷.

Συγκεφαλαιώνοντας και προς ανάδειξη της σημασίας της υποχρέωσης ανταπόκρισης των πραγμάτων στις απαιτήσεις της σύμβασης, θα μπορούσαμε να πούμε ότι αυτή είναι μία από τις υποχρεώσεις για τις οποίες έχει σχηματιστεί αρκετά πλούσια νομολογία τα τελευταία έτη. Πολλές φορές ο αγοραστής καταλήγει να κάνει αγωγή λόγω έλλειψης ανταπόκρισης των πραγμάτων στη σύμβαση και ζητά να ικανοποιηθεί με έναν από τους παραπάνω τρόπους που είδαμε. Επίσης, πολλές φορές η έλλειψη συνομολογημένης ιδιότητας πράγματος που παραδόθηκε στον πωλητή προβάλλεται ως ένσταση από τον αγοραστή (εναγόμενος) όταν αυτός ενάγεται από τον πωλητή (ενάγων) για καταβολή του οφειλόμενου τιμήματος. Νομολογιακά παραδείγματα σχολιάζονται στο τελευταίο σχετικό κεφάλαιο της εργασίας. Από τα παραπάνω καταλήγουμε ότι η ανάλυση του άρθρου 35 βοηθάει στην ανάγκη κατανόησης πως στοιχειοθετείται η αθέτηση της σύμβασης από τον πωλητή λόγω μη

⁷⁷ Φλάμπουρας, Δ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, σελ. 157, Επιμέλεια: Παμπούκη, Χ., Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

⁷⁸ Νικολαΐδης, Γ.Σ., Η διεθνής πώληση κινητών κατά της Σύμβαση της Βιέννης, σελ. 99, Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλας, 2000

ανταπόκρισης των πραγμάτων και της ενεργοποίησης των αντίστοιχων
έννομων βοηθημάτων του πωλητή.

3 Συνοπτική παρουσίαση εννόμων βοηθημάτων του αγοραστή σε περίπτωση αθέτησης της υποχρέωσης από τον πωλητή (άρθρα 45 - 52)

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος στην σύμβαση πώλησης, όταν αναλαμβάνει να εκπληρώσει μια υποχρέωση, αναλαμβάνει και τον κίνδυνο μη εκπλήρωσης της. Υπάρχει, δηλαδή, περίπτωση να αδυνατεί να εκπληρώσει την υποχρέωση που προκύπτει από την σύμβαση και τότε μιλάμε για αθέτηση της σύμβασης. Γενικότερα, οι υποχρεώσεις του πωλητή αντιστοιχούν στα δικαιώματα του αγοραστή. Η αθέτηση των υποχρεώσεων του πωλητή οδηγεί στην παραβίαση των δικαιωμάτων του αγοραστή και ενεργοποιεί τον μηχανισμό των έννομων βοηθημάτων γι' αυτόν⁷⁹.

Συγκεκριμένα, στην Σύμβαση της Βιέννης, όταν οποιοδήποτε από τα συμβαλλόμενα μέρη αθετεί μια υποχρέωση του και αδυνατεί να την εκπληρώσει, αυτό θα έχει την ίδια αντιμετώπιση με το άλλο μέρος ως προς τις έννομες συνέπειες που θα επέλθουν. Με λίγα λόγια, καθιερώνεται «ενιαία μορφή αθέτησης»⁸⁰. Εκτός από την καθιέρωση ενιαίας μορφής αθέτησης για τα συμβαλλόμενα μέρη, αθέτηση υπάρχει, επίσης, ανεξαρτήτως αν η μη εκπλήρωση αφορά κύρια συμβατική ή παρεπόμενη υποχρέωση και ανεξαρτήτως της μορφής και βαρύτητας της παράβασης⁸¹.

Περαιτέρω, ακόμα και αν το πρόσωπο που ανέλαβε την υποχρέωση δεν ήθελε και δεν σκόπευε να αθετήσει την υποχρέωση του, θα πρέπει να αναλάβει την ευθύνη του ανεξαρτήτως υπαιτιότητας του (αντικειμενική ευθύνη)⁸⁰. Έτσι, αν ο πωλητής αθετήσει την υποχρέωση του προς παράδοση των πραγμάτων, επειδή είχε αδυναμία εκπλήρωσης της παροχής του για οποιονδήποτε λόγο, υπέχει αντικειμενική ευθύνη έναντι του άλλου μέρους.

Ωστόσο, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις υπάρχει δυνατότητα απαλλαγής του υπόχρεου από την ευθύνη, σύμφωνα με την Σύμβαση της Βιέννης. Η πρώτη περίπτωση είναι όταν υπάρχει λόγος ανωτέρας βίας, που εξαιτίας της καθίσταται αδύνατη η παροχή και ως εκ τούτου μπορεί να υπάρξει απαλλαγή του μέρους από την ευθύνη του για αποζημίωση.

Συγκεκριμένα, η πρώτη παράγραφος του άρθρου 79 της Σύμβασης καθορίζει ότι ανωτέρα βία υπάρχει όταν ο υπόχρεος «αποδεικνύει ότι η μη εκπλήρωση οφειλόταν σε εμπόδιο κείμενο πέρα από το πεδίο επιρροής του και ότι δεν μπορούσε ευλόγως να αναμένεται από αυτόν να έχει λάβει υπόψη του το εμπόδιο κατά τα χρόνο της σύναψης της σύμβασης ή να έχει αποφύγει ή

⁷⁹ Schlechtriem, P., The Seller's Obligations Under the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, § 6.01 Preface, Published in Galston & Smit ed., International Sales: The United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, Matthew Bender, 1984, Ch. 6, pages 6-1 to 6-35. Reproduction authorized by Juris Publishing. Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/slechtriem10.html> (Ανακτήθηκε 30 Οκτωβρίου 2018)

⁸⁰ Αναγνωστοπούλου, Δ.Γ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών: Η Ευρωπαϊκή Διάσταση, σελ.158, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2012

⁸¹ Φλάμπουρας, Δ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, σελ. 208, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

υπερβεί αυτό ή τις συνέπειές του». Επομένως, δεν θα στοιχειοθετηθεί ευθύνη του υπόχρεου σε περίπτωση μη εκπλήρωσης της παροχής, όταν το εμπόδιο που υπάρχει ξεπερνά τα όρια των δυνατοτήτων του⁸². Χαρακτηριστική είναι η Απόφαση του Εφετείου Λαμίας 63/2006, η οποία τελικά δεν δέχτηκε τους ισχυρισμούς της εναγόμενης περί απρόοπτης μεταβολής των συνθηκών, τις οποίες δεν μπορούσε να προβλέψει κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης⁸³. Στην περίπτωση της ανωτέρας βίας το άλλο μέρος δεν μπορεί να ζητήσει αποζημίωση από τον αθετούντα, ωστόσο μπορεί να προσφύγει σε άλλους τρόπους διόρθωσης (άρθρο 79 παρ. 5 της Σύμβασης)⁸⁴.

Επιπλέον, μπορεί να υπάρξει και γενικότερα απαλλαγή από την ευθύνη του αθετούντα, σύμφωνα με το άρθρο 25 της Σύμβασης, αν αυτός δεν προέβλεψε ως συνέπεια από την αθέτηση της σύμβασης την βλάβη που προέκυψε και ένας συνετός συναλλασσόμενος της ίδιας κατηγορίας και υπό τις ίδιες περιστάσεις επίσης δεν θα την είχε προβλέψει.

Αρχικά, πρέπει να υπογραμμιστεί η σημασία του άρθρου 45 της Σύμβασης της Βιέννης, το οποίο περιλαμβάνει μια σύνοψη όλων των διαθέσιμων έννομων βοηθημάτων σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων ενός από τα συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης πώλησης. Συγκεκριμένα, η πρώτη παράγραφος του άρθρου 45 της CISG ορίζει: «Αν ο πωλητής δεν εκπληρώσει οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη σύμβαση πώλησης ή από την παρούσα Σύμβαση, ο αγοραστής μπορεί:

(α) να ασκήσει τα προβλεπόμενα στα άρθρα 46 έως 52 δικαιώματα,

(β) να απαιτήσει αποζημίωση κατά τα άρθρα 74 έως 77».

Από την παραπάνω πρόβλεψη συνάγουμε ότι τα συγκεκριμένα έννομα βοηθήματα και οι προϋποθέσεις τους βρίσκονται στα άρθρα 46 έως 52, αλλά το άρθρο 45 θεωρείται η γενική βάση η οποία παραπέμπει στα διαθέσιμα έννομα βοηθήματα, καθώς και η κύρια βάση με την οποία μπορεί να ζητηθεί αποζημίωση⁸⁵. Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 45 προβλέπει, δηλαδή, έναν κατάλογο όλων των διαθέσιμων έννομων βοηθημάτων και η περίπτωση β' αποτελεί η βάση πάνω στην οποία θα στηριχτεί το αίτημα αποζημίωσης του αγοραστή σε περίπτωση αθέτησης της σύμβασης⁸⁶. Τα άρθρα 74 έως 77

⁸² Αναγνωστοπούλου, Δ.Γ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών: Η Ευρωπαϊκή Διάσταση, σελ.158, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2012

⁸³ Απόφαση 63/2006 Εφετείου Λαμίας, ΝΟΜΟΣ Legal Data Base, Διαθέσιμο στη: http://lawdb.intrasoftnet.com/nomos/nomos_frame.html (Ανακτήθηκε 29 Οκτωβρίου 2018)

⁸⁴ Άρθρο 79 παρ. 5 της Σύμβασης της Βιέννης: «Το παρόν άρθρο δεν εμποδίζει τα μέρη να ασκήσουν οποιοδήποτε άλλο δικαίωμα εκτός από την απαίτηση αποζημίωσης με την παρούσα Σύμβαση.»

⁸⁵ Enderlein, F., Rights and Obligations of the Seller under the UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods, Petar Sarcevic & Paul Volken eds., Ch. 5, 133-201., International Sale of Goods: Dubrovnik Lectures, Reproduced with permission of Oceana Publications, 1996. Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/enderlein1.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

⁸⁶ Flechtner, H. M., Buyers' Remedies in General and Buyers' Performance-Oriented Remedies, 25th Anniversary of the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, Journal of Law and Commerce, Vol. 25, p. 329, 2009, University of Pittsburgh Legal Studies Research, 2005

προβλέπουν μόνο ζητήματα όπως τον υπολογισμό και τον ορισμό των ζημιών⁸⁷. Από την άλλη πλευρά, με βάση το άρθρο 6 της Σύμβασης, η οποία καθιερώνει την βασική αρχή της ιδιωτικής αυτονομίας, μπορούν τα μέρη να αποκλίνουν από τον γενικό κανόνα του άρθρου 74, που προβλέπει αποζημίωση και αντί αυτής να καθιερωθεί μεταξύ των μερών ένα συγκεκριμένο συμφωνημένο ποσό σε περίπτωση αθέτησης της σύμβασης⁸⁸.

Για τους σκοπούς και την εξυπηρέτηση του αντικειμένου της διπλωματικής εργασίας, αξίζει να αναφερθεί αναλυτικά τι γίνεται στην περίπτωση αθέτησης της υποχρέωσης παράδοσης των πραγμάτων, εγχείρισης των εγγράφων και άλλων υποχρεώσεων από τον πωλητή και ποια δικαιώματα ενεργοποιούνται για τον αγοραστή.

Πρώτα, πρέπει να σημειωθεί ότι ο αγοραστής έχει, σύμφωνα με το άρθρο 47 της Σύμβασης της Βιέννης, δικαίωμα να τάξει πρόσθετη προθεσμία εύλογης διάρκειας στον πωλητή για την εκπλήρωση της υποχρέωσης του. Αν περάσει η εύλογη αυτή προθεσμία ή αν δεν τάξει καθόλου προθεσμία, τότε ο αγοραστής έχει τα έννομα βοηθήματα που προβλέπονται στα άρθρα 45 και επόμενα της Σύμβασης. Αυτό σημαίνει ότι ενεργοποιούνται τα εξής έννομα βοηθήματα:

- 1) την απαίτηση αυτούσιας εκπλήρωσης της υποχρέωσης, που σημαίνει ότι ο δικαστής έχει το δικαίωμα να απαιτήσει από τον πωλητή να εκπληρώσει την υποχρέωση του, εκτός αν έχει ασκήσει έννομο βοήθημα το οποίο δεν συμβιβάζεται με την απαίτηση αυτή (άρθρο 45 παρ. 1 περ. α' σε συνδυασμό με άρθρο 46 παρ. 1 της Σύμβασης). Η πρωτογενής αξίωση εκπλήρωσης έχει προτεραιότητα έναντι των υπόλοιπων βοηθημάτων που παρέχονται σε περίπτωση αθέτησης.
- 2) την δήλωση υπαναχώρησης από την σύμβαση (άρθρο 45 παρ. 1 περ. α' σε συνδυασμό με άρθρο 49 παρ. 1 περ. α' της Σύμβασης), αν η μη εκπλήρωση του πωλητή αποτελεί ουσιώδη αθέτηση της σύμβασης πώλησης. «Ουσιώδης αθέτηση» θεωρείται, βάσει του άρθρου 25 της Σύμβασης, η αθέτηση που «επιφέρει τέτοια βλάβη στον αντισυμβαλλόμενο, ώστε να του αποστέρει ουσιαστικά, ό,τι αυτός εδικαιούτο να προσδοκά από τη σύμβαση». Επίσης, προκύπτει δικαίωμα υπαναχώρησης για τον αγοραστή στην περίπτωση μη παράδοσης των πραγμάτων από τον πωλητή μέσα στην πρόσθετη προθεσμία που του έταξε ο αγοραστής σύμφωνα με την παράγραφο (1) του άρθρου 47 ή αν δηλώσει ότι δεν θα τα παραδώσει μέσα στην κατά τα ανωτέρω ταχθείσα προθεσμία (άρθρο 45 παρ. 1 περ. α' σε συνδυασμό με το άρθρο 49 παρ. 1 περ. β'). Η υπαναχώρηση απελευθερώνει τα συναλλασσόμενα μέρη από την

⁸⁷ Enderlein, F., Rights and Obligations of the Seller under the UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods, Petar Sarcevic & Paul Volken eds., Ch. 5, 133-201., International Sale of Goods: Dubrovnik Lectures, Reproduced with permission of Oceana Publications, 1996 Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/enderlein1.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

⁸⁸ Graves, J., Penalty Clauses and the CISG, Vol. 30 of the Journal of Law & Commerce, University of Pittsburgh, 2012

εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους βάσει της σύμβασης πώλησης. Οπότε, όταν ο πωλητής αθετεί ουσιωδώς την σύμβαση και ο αγοραστής υπαναχωρεί από την σύμβαση, τότε ο πωλητής απελευθερώνεται από την υποχρέωση παράδοσης και μεταβίβασης της κυριότητας των πραγμάτων και ο αγοραστής αντίστοιχα από την υποχρέωση παραλαβής των πραγμάτων και πληρωμής του τιμήματος. Ο αγοραστής παρά ταύτα παραμένει υπόχρεος προς αποζημίωση λόγω της ζημίας που προκάλεσε η αθέτηση του⁸⁹. Απαραίτητη προϋπόθεση της παραγωγής αποτελέσματος της δήλωσης υπαναχώρησης είναι η γνωστοποίηση της στο άλλο μέρος (άρθρο 26 της Σύμβασης)⁹⁰.

- 3) την απαίτηση αποζημίωσης κατά τα άρθρα 47-77, όπως ορίζεται στην παρ. 1 περ. β' του άρθρου 45 της Σύμβασης. Σημειωτόν ότι ο αγοραστής δε θα χάσει το δικαίωμα αποζημίωσης ακόμα και αν έχει ασκήσει άλλα έννομα βοηθήματα, σύμφωνα με την δεύτερη παράγραφο του άρθρου 45 της Σύμβασης.

Πρέπει όμως να επισημανθεί ότι υπάρχει περίπτωση ο αγοραστής να μην μπορέσει να ασκήσει τα έννομα βοηθήματα του, με βάση το άρθρο 48 της Σύμβασης, όταν «ο πωλητής μπορεί ακόμη και μετά την ημερομηνία παράδοσης να άρει οποιοδήποτε ελάττωμα στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών του με έξοδά του, εφόσον αυτό δεν συνεπάγεται μη ανεκτή καθυστέρηση και δεν προκαλεί στον αγοραστή μη ανεκτές δυσχέρειες ή αβεβαιότητα ως προς την επιστροφή των δαπανών του από τον πωλητή. Εν τούτοις, ο αγοραστής διατηρεί το δικαίωμα να απαιτήσει αποζημίωση».

Επίσης, συνεχίζοντας την ανάλυση μας, στα πλαίσια της παρουσίας των υποχρεώσεων του πωλητή όταν παραδίδει ένα πράγμα, θα πρέπει να αναφερθούν συνοπτικά τα διαθέσιμα έννομα βοηθήματα του αγοραστή σε περίπτωση μη ανταπόκρισης των πραγμάτων στις απαιτήσεις της σύμβασης. Βέβαια, ο πωλητής δικαιούται μέχρι τον συμφωνημένο χρόνο παράδοσης να διορθώσει ή να αντικαταστήσει τα μη ανταποκρινόμενα πράγματα (άρθρο 37, δικαίωμα θεραπείας)⁹¹.

Επιπλέον, πρέπει πρώτα να υπενθυμίσουμε ότι δεν υπάρχει ευθύνη του πωλητή σε περίπτωση που ο αγοραστής γνώριζε ή δεν μπορούσε να αγνοεί την έλλειψη ανταπόκρισης κατά την σύναψη της σύμβασης, σύμφωνα με την τρίτη παράγραφο του άρθρου 35.

Αν δεν συντρέχει κάτι από τα προηγούμενα τα έννομα βοηθήματα που έχει στη διάθεση του ο αγοραστής είναι τα εξής⁹²:

⁸⁹ Flechtner, H., Remedies Under the New International Sales Convention : The Perspective from Article 2 of the U.C.C., 8 Journal of Law and Commerce, σελ. 53-108, 1988 Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/flecht.html>

⁹⁰ Magnus U. The Remedy of Avoidance of Contract Under CISG - General Remarks and Special Cases, 25 Journal of Law and Commerce, σελ. 423-436, 2005-06. Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/magnus2.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

⁹¹ Bridge, M., Curing a Seller's Defective Tender or Delivery of Goods in Commercial Sales, Uniform Sales Law Conference CISG at Its 30th Anniversary, 2010

⁹² Φλάμπουρας, Δ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, σελ. 173-174 και 210, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

- 1) δικαίωμα αυτούσιας εκπλήρωσης σε περίπτωση ουσιώδους αθέτησης (αρ. 25 Σύμβασης) με την απαίτηση αντικατάστασης των πραγμάτων που δεν ανταποκρίνονται στη σύμβαση με άλλα (άρθρο 45 παρ. 1 περ. α' σε συνδυασμό με άρθρο 46 παρ. 2). Διαφορετικά μπορεί να ζητήσει υπαναχώρηση από τη σύμβαση⁹³. Για την άσκηση δικαιώματος υπαναχώρησης, η παράβαση μη ανταπόκρισης πρέπει να είναι τόσο σοβαρή, ώστε ο αγοραστής να μην μπορεί να ικανοποιηθεί από την αποζημίωση ή την μείωση του τιμήματος⁹⁴.
- 2) δικαίωμα αυτούσιας εκπλήρωσης σε περίπτωση μη ουσιώδους αθέτησης με την απαίτηση άρσης της μη ανταπόκρισης των πραγμάτων με διόρθωση τους (αρ. 45 παρ. 1 περ. α' σε συνδυασμό με άρθρο 46 παρ. 3). Σε αυτή την περίπτωση εδώ ο αγοραστής δεν δικαιούται να υπαναχωρήσει από την σύμβαση, καθώς βάσει της αρχής της καλής πίστης του διεθνούς εμπορίου ο πωλητής έχει δικαίωμα μετά τον χρόνο παράδοσης, με δικά του έξοδα, να άρει οποιοδήποτε ελάττωμα για την εκπλήρωση της παροχής του σε περίπτωση αθέτησης.⁹² Το δικαίωμα αυτούσιας εκπλήρωσης έχει γενικά προτεραιότητα έναντι των άλλων δικαιωμάτων.
- 3) αίτημα μείωσης του τιμήματος (άρθρο 45 παρ. 1 περ. α' σε συνδυασμό με άρθρο 50) σε περίπτωση μη ουσιώδους αθέτησης. Η πρόβλεψη αυτή, ωστόσο, προϋποθέτει ότι προτεραιότητα έχει το δικαίωμα θεραπείας του πωλητή σε σχέση με το δικαίωμα μείωσης του τιμήματος του αγοραστή⁹⁵.
- 4) απαίτηση αποζημίωσης, η οποία δεν χάνεται σε περίπτωση άσκησης άλλων έννομων βοηθημάτων (άρθρο 45 παρ. 2)

Γενικά, πρέπει να σημειωθεί ότι η πρωτογενής αξίωση αυτούσιας εκπλήρωσης είτε με τη μορφή της διόρθωσης είτε με την μορφή της αντικατάστασης έχει πάντοτε προτεραιότητα έναντι των άλλων εννόμων βοηθημάτων σε περίπτωση αθέτησης της σύμβασης, καθώς ο υπόχρεος οφείλει πρώτα να εκπληρώσει ό,τι υποσχέθηκε⁹⁶. Επιπλέον, πρέπει να τονιστεί ότι το δικαίωμα υπαναχώρησης από την σύμβαση αναδύεται μόνο εφόσον η αθέτηση της σύμβασης είναι ουσιώδης και θεωρείται ύστατη λύση, σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του άρθρου 49 της Σύμβασης. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η Σύμβαση δίνει τη δυνατότητα σωρευτικής άσκησης των

⁹³ Αναγνωστοπούλου, Δ.Γ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών: Η Ευρωπαϊκή Διάσταση, σελ.160 και 162, Εκδόσεις Σάκκουλας, 2012

⁹⁴ Schwenzler, I., The Danger of Domestic Pre-Conceived Views with Respect to the Uniform Interpretation of the CISG: The Question of Avoidance in the Case of Non-Conforming Goods and Documents, Victoria University of Wellington Law Review, 36. pp. 795-807, 2005. Διαθέσιμο στη: https://edoc.unibas.ch/9808/4/20130221151331_51262b8b3f5a6.pdf (Ανακτήθηκε στις 30 Οκτωβρίου 2018)

⁹⁵ Huber P., CISG -The Structure of Remedies, 71 Rabels Zeitschrift für ausländisches und internationales Privatrecht, σελ.13-34, 2007. Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/huber1.html> (Ανακτήθηκε 25 Οκτωβρίου 2018)

⁹⁶ Νικολαΐδης, Γ.Σ., Η διεθνής πώληση κινητών κατά της Σύμβαση της Βιέννης, σελ. 105, Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα, 2000

δικαιωμάτων της υπαναχώρησης και αποζημίωσης⁹⁷.

Τα παραπάνω έννομα βοηθήματα μπορούν να ασκηθούν, όμως, μόνο αν και ο αγοραστής έχει τηρήσει τα δικά του βάρη, όπως έχει αναφερθεί σε προηγούμενο κεφάλαιο, και τα οποία είναι η εξέταση των πραγμάτων στη συντομότερη δυνατή προθεσμία που επιτρέπουν οι περιστάσεις (άρθρο 38 παρ. 1) και η γνωστοποίηση της έλλειψης ανταπόκρισης στον πωλητή μέσα σε εύλογη προθεσμία (άρθρο 39 παρ. 1)⁹⁸. Μιλάμε εδώ, δηλαδή, για δύο διαφορετικές προθεσμίες: αυτή της εξέτασης των πραγμάτων και της γνωστοποίησης της έλλειψης ανταπόκρισης. Σημαντικό είναι να γίνει και η εξειδίκευση της φύσης της έλλειψης ανταπόκρισης⁹⁹.

Ωστόσο, αν ο αγοραστής, παραλείπει την γνωστοποίηση για «εύλογη αιτία», τότε διατηρεί το δικαίωμα απαίτησης μείωσης του τιμήματος ή αποζημίωσης (άρθρο 44 σε συνδυασμό με άρθρο 50). Παρά τις υποχρεώσεις αυτές για τον αγοραστή, ο πωλητής δεν δύναται να βασίζεται στην αποτυχία εξέτασης και ειδοποίησης του αγοραστή, αν ο ίδιος δεν έδωσε πληροφορίες στον αγοραστή σχετικά με ελλείψεις τις οποίες γνώριζε ή δεν μπορούσε να αγνοεί, σύμφωνα με το άρθρο 40 της Σύμβασης¹⁰⁰. Με άλλα λόγια, ο πωλητής έχει την υποχρέωση ενημέρωσης του αγοραστή για τυχόν ελαττώματα γνώριζε ή μπορούσε να γνωρίζει. Αυτό εφαρμόζεται κυρίως σε υποθέσεις, όπου μετά την σύναψη της σύμβασης προκύπτει χειροτέρευση των πραγμάτων, πράγμα το οποίο δεν μπορούσε να είχε διαφύγει από την αντίληψη του. Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί ξανά ότι οι υποχρεώσεις του ενός συμβαλλόμενου μέρους αποτελούν τα δικαιώματα του άλλου. Με βάση αυτή την γραμμή σκέψης καθίσταται λογικό παρεπόμενο ότι, αν η μη ανταπόκριση των πραγμάτων αποτελεί ουσιώδη αθέτηση της σύμβασης με αποτέλεσμα τη δημιουργία δικαιώματος υπαναχώρησης για τον αγοραστή, τότε αυτός μπορεί να αποφασίσει να μην καταβάλει το τίμημα στον πωλητή κατά τον χρόνο που προβλέπεται.

Σε πολλές περιπτώσεις ενεργοποιούνται τα έννομα βοηθήματα μόνο αν η αθέτηση της σύμβασης είναι ουσιώδης. Γι' αυτό τον λόγο πρέπει να δούμε ποιος είναι ο ορισμός που δίνει η Σύμβαση της Βιέννης στο άρθρο 25: «Αθέτηση σύμβασης που διαπράττει ένας από τους συμβαλλόμενους είναι ουσιώδης, αν επιφέρει τέτοια βλάβη στον αντισυμβαλλόμενο, ώστε να του αποστέρει ουσιαστικά, ό,τι αυτός edικαιούτο να προσδοκά από τη σύμβαση,

⁹⁷ Αναγνωστοπούλου, Δ.Γ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών: Η Ευρωπαϊκή Διάσταση, σελ.160 και 162, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2012

⁹⁸ Φλάμπουρας, Δ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, σελ. 173-174 και 210, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

⁹⁹ Sono H., Non-Conformity and the Buyer's Duty of Examination and Notification, Uniform Sales Law Conference CISG at Its 30th Anniversary, 2010

¹⁰⁰ - Schlechtriem, P., The Seller's Obligations Under the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, § 6.01 Preface, Published in Galston & Smit ed., International Sales: The United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, Matthew Bender, Ch. 6, pages 6-1 to 6-35. Reproduction authorized by Juris Publishing, 1984. Διαθέσιμο στη:

<http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/slechtriem10.html>
(Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

- Άρθρο 40 της Σύμβασης της Βιέννης: «Ο πωλητής δεν μπορεί να επικαλεσθεί τις διατάξεις των άρθρων 38 και 39, αν η έλλειψη ανταπόκρισης έχει σχέση με γεγονότα τα οποία γνώριζε ή δεν μπορούσε να τα αγνοεί και τα οποία δεν έφερε σε γνώση του αγοραστή»

εκτός αν ο αθетών δεν προέβλεψε μια τέτοια συνέπεια και ένας συνετός συναλλασσόμενος της ίδιας κατηγορίας και υπό τις ίδιες περιστάσεις επίσης δεν θα την είχε προβλέψει». Άρα, με λίγα λόγια, ουσιώδης είναι η αθέτηση της σύμβασης εάν προκαλεί τέτοια βλάβη στον αντισυμβαλλόμενο, ώστε να του αποστερεί ουσιαστικά ό,τι αυτός δικαιούνταν να προσδοκά από τη σύμβαση και η συνέπεια αυτή ήταν προβλέψιμη¹⁰¹.

Απαραίτητη προϋπόθεση της CISG για την ύπαρξη «ουσιώδους αθέτησης» είναι η αθέτηση μιας υποχρέωσης, η οποία απορρέει είτε από την σύμβαση πώλησης, είτε την καθιερωμένη πρακτική μεταξύ των μερών ή τις εμπορικές συνήθειες, διαφορετικά δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 25. Η παράβαση είτε κύριας είτε παρεπόμενης υποχρέωσης μπορεί εξίσου να είναι ουσιώδης¹⁰². Ένας σημαντικός παράγοντας που λαμβάνεται υπόψη από τα δικαστήρια για την σοβαρότητα της αθέτησης είναι το γεγονός αν είναι εφικτό ο αγοραστής να χρησιμοποιήσει ή να μεταπωλήσει το πράγμα χωρίς ιδιαίτερη δυσκολία¹⁰³. Άλλωστε, αν ο αγοραστής δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει το πράγμα με τρόπο που θα μπορούσε να προβλεφθεί από την σύμβαση πώλησης, τότε η αθέτηση είναι ουσιώδης. Στην Σύμβαση της Βιέννης, για παράδειγμα, απορρέει από το άρθρο 35 παρ. 2 περ. β' ότι η βασική προσδοκία από την σύμβαση πώλησης είναι τα πράγματα να δουλεύουν για τον σκοπό που θέλει ο αγοραστής και ο οποίος σκοπός θα πρέπει να είναι γνωστός στον πωλητή. Αν αυτός ο σκοπός δεν μπορεί να εκπληρωθεί μιλάμε για ουσιώδη αθέτηση της σύμβασης. Τελικά, αν η αθέτηση θεωρηθεί ουσιώδης θα εξαρτηθεί από τις συγκεκριμένες συναλλαγές και συμφωνίες μεταξύ των μερών. Το δικαίωμα υπαναχώρησης ή η αξίωση αντικατάστασης των μη ανταποκρινόμενων στη σύμβαση πραγμάτων δημιουργούνται μόνο όταν υπάρχει ουσιώδης αθέτηση της σύμβασης¹⁰⁴.

Επίσης, πρέπει να επισημανθεί ότι η ευθύνη ή όχι του αθετούντος μέρους που αθέτησε την σύμβαση δεν αποτελεί καθοριστικός παράγοντας για τη δημιουργία ουσιώδους αθέτησης¹⁰⁵.

Συνοψίζοντας, οφείλει να επισημανθεί ότι τα έννομα βοηθήματα που παρουσιάστηκαν αποτελούν ένα από τα σημαντικότερα κεφάλαια στη Σύμβαση της Βιέννης, καθώς βασιζόμενοι πάνω σε αυτά τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να διεκδικήσουν την εκπλήρωση της σύμβασης, προκειμένου να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες που είχαν σε περίπτωση ομαλής εξέλιξης αυτής. Τα έννομα βοηθήματα μπορούν να ενεργοποιηθούν όχι μόνο όταν παραβαίνει ο πωλητής τις υποχρεώσεις του σχετικά με την παράδοση, όπως αναλύθηκαν

¹⁰¹ Αναγνωστοπούλου, Δ.Γ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών: Η Ευρωπαϊκή Διάσταση, σελ.158, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2012

¹⁰² Ferrari, F., Fundamental Breach of Contract Under the UN Sales Convention - 25 Years of Article 25 CISG, 25 Journal of Law and Commerce, σελ. 489-508, 2006. Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ferrari14.html> (Ανακτήθηκε 15 Σεπτεμβρίου 2018)

¹⁰³ Davies, M., Snyder, D.V., International Transactions in Goods – Global sales in comparative context p. 367, Oxford University Press, 2014

¹⁰⁴ Νικολαΐδης, Γ.Σ., Η διεθνής πώληση κινητών κατά της Σύμβαση της Βιέννης, σελ. 105, Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα, 2000

¹⁰⁵ Schwenger, I., The Right to Avoid the Contract, Uniform Sales Law Conference CISG at Its 30th Anniversary, 2010

παραπάνω, αλλά και σε περίπτωση άλλων συμβατικών παραβάσεων είτε του πωλητή είτε του αγοραστή. Για τους σκοπούς της εργασίας, όμως, περιοριστήκαμε στην ανάλυση της διαδικασίας που δύναται να ακολουθήσει ο αγοραστής σε περίπτωση μη εκπλήρωσης ή πλημμελούς εκπλήρωσης της υποχρέωσης παράδοσης του πωλητή.

4 Ελληνική νομολογία

Στην πράξη έχει ανακύψει πολλές φορές η ανάγκη εφαρμογής της CISG σε μια διεθνή πώληση μεταξύ κρατών λόγω μη ομαλούς εξέλιξης της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που ανακύπτουν από μια σύμβασης πώλησης. Στα πλαίσια της διπλωματικής εργασίας αξίζει να αναφερθούν εν συντομία οι υποθέσεις, στις οποίες εφαρμοστέα ήταν η Σύμβαση της Βιέννης του 1980 και οι οποίες σχετίζονται με τα ζητήματα που αναπτύχθηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια της διπλωματικής εργασίας. Θα εστιάσουμε, λοιπόν, στις υποθέσεις αυτές μόνο στα σημεία σχετικά με την υποχρέωση παράδοσης του πωλητή. Η παράθεση των καίριων ζητημάτων των αποφάσεων που μας ενδιαφέρουν θα είναι χρονολογική από την νεότερη του έτους 2017 μέχρι το έτος 2006.

Η πρώτη απόφαση που θα σχολιαστεί είναι η 17162/2017 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης με ενάγουσα εταιρία από τη Δανία και εναγόμενη ελληνική εταιρία¹⁰⁶. Η υπόθεση αφορούσε διεθνή πώληση κινητών πραγμάτων, άρα είχε εφαρμογή η Σύμβαση του 1980. Στο σκεπτικό της απόφασης αναφέρονται οι υποχρεώσεις του πωλητή, οι οποίες προκύπτουν τόσο στην πώληση γένους όσο και στην πώληση είδους (διατάξεις άρθρων 4¹⁰⁷ και 30 Σύμβασης), και οι οποίες συνίστανται στην παράδοση των κινητών πραγμάτων, την εγχείριση των σχετικών εγγράφων, καθώς και στη μεταβίβαση της επ' αυτών κυριότητας. Ο αγοραστής, από την άλλη μεριά, υποχρεούται να καταβάλει το τίμημα στην εγκατάσταση του πωλητή (άρθρο 57), αλλά και να παραλάβει το πράγμα (άρθρο 53). Στην προκείμενη περίπτωση η ενάγουσα εταιρία με αντικείμενο δραστηριότητας την εμπορία επαγγελματικών ψυγείων, ισχυριζόταν ότι δυνάμει των συμβάσεων πώλησης που σύναψε με την εναγόμενη εταιρία, πώλησε και παρέδωσε προσηκόντως σ αυτήν τα αναλυτικά περιγραφόμενα στην αγωγή κατ' είδος, κωδικό, ποσότητα και τιμή μονάδος, εμπορεύματα. Η εναγόμενη, όμως, δεν κατέβαλε ολόκληρο το οφειλόμενο ποσό, το οποίο ζητά να αναγνωρίσει η ενάγουσα με την αγωγή της. Το δικαστήριο έκανε δεκτή την αγωγή και αναγνώρισε την υποχρέωση της εναγομένης να καταβάλει στην ενάγουσα το οφειλόμενο ποσό.

Μία ακόμη απόφαση του έτους 2017 ήταν η απόφαση 566/2017 του Ειρηνοδικείου Πατρών που έκρινε αγωγή Γερμανικής εταιρίας ενδυμάτων κατά Έλληνα εμπόρου για καταβολή τιμήματος¹⁰⁸. Εφαρμοστέα κρίθηκε η Σύμβαση της Βιέννης, καθώς πληρούνται οι δύο προϋποθέσεις, μολονότι διαζευκτικές, της διάταξης του άρθρου 1 του Ν. 2532/1997, ήτοι οι διάδικοι έχουν την εγκατάστασή τους σε συμβαλλόμενα κράτη και οι κανόνες του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου υποδεικνύουν ως εφαρμοστέο το γερμανικό δίκαιο και η αγωγή είναι νόμιμη στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 1§1, 4, 7§2, 25, 30, 53, 54,78 της συμβάσεως CISG. Η εναγομένη αρνήθηκε το περιεχόμενο της αγωγής και προέβαλλε με δήλωση της στα πρακτικά, ότι θέλει να

¹⁰⁶ Απόφαση 17162/2017 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

¹⁰⁷ Άρθρο 4 εδ. α' της Σύμβασης της Βιέννης: Η παρούσα Σύμβαση διέπει αποκλειστικά τη σύναψη της σύμβασης πώλησης και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του πωλητή και του αγοραστή που απορρέουν από αυτήν

¹⁰⁸ Απόφαση 566/2017 του Ειρηνοδικείου Πατρών, ΝΟΜΟΣ Βάσεις Νομικών Δεδομένων

υπαναχωρήσει από την σύμβαση (άρθρο 49 Σύμβασης), ήτοι να επιστρέψει τα εμπορεύματα διότι το περιεχόμενο της παραγγελίας των ρούχων ήταν διαφορετικό από αυτό που είχε ζητήσει. Με λίγα λόγια ισχυριζόταν ότι ο πωλητής παραβίασε την υποχρέωση παράδοσης πραγμάτων ανταποκρινόμενων στη σύμβαση πώλησης (άρθρο 35 Σύμβασης). Επικουρικά ζήτησε μείωση του τιμήματος. Παρά ταύτα απορρίφθηκαν οι ισχυρισμοί λόγω αοριστίας, διότι η εναγομένη δεν εξειδίκευσε το είδος και την φύση των ελαττωμάτων των πωληθέντων κινητών πραγμάτων. Η εναγομένη ομολόγησε ότι οι επίδικες πωλήσεις και η παράδοση των πραγμάτων έλαβαν χώρα και είχε λάβει οχλήσεις περί διευθέτησης της οφειλής. Η αγωγή βάση όλων των παραπάνω έγινε δεκτή και υποχρεώθηκε η εναγομένη να καταβάλει στην ενάγουσα το οφειλόμενο ποσό εντόκως.

Συνεχίζοντας την ανάλυση μας, είχε κριθεί και στην απόφαση 17682/2015 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, νόμιμη η αγωγή για καταβολή του τιμήματος από την εναγόμενη (εταιρία Ελλάδας) σε μια διεθνή πώληση κινητών, στην οποία είχε γίνει παράδοση των πραγμάτων από την ενάγουσα (εταιρία Ιταλίας), στηριζόμενη μεταξύ των άλλων άρθρων και στο άρθρο 31 της Σύμβασης και είχε κάνει δεκτή την αγωγή για καταβολή του οφειλόμενου ποσού¹⁰⁹.

Στην απόφαση 6693/2015 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθήνας, (υπόθεση μεταξύ Ελλάδας-πωλήτριας και Ιταλίας-αγοράστριας) είχε τεθεί ζήτημα σχετικά με την ευθύνη όταν παραδίδεται ένα εμπόρευμα και είχε σημειωθεί ότι εκ του συνδυασμού των διατάξεων των άρθρων 1 § 1, 3, 4, 17 §§ 1, 2, 18 § 1, 28, 29, 30 § 1 και 34 της Συμβάσεως προκύπτει ότι ο μεταφορέας ευθύνεται για την ολική ή μερική απώλεια και την βλάβη των εμπορευμάτων, η οποία λαμβάνει χώρα μεταξύ του χρόνου καθ' ον παρελήφθησαν τα εμπορεύματα προς μεταφορά και του χρόνου παραδόσεως των, όπως επίσης και για οποιαδήποτε καθυστέρηση στην παράδοση¹¹⁰. Επιπλέον, έγινε παραπομπή και στο άρθρο 31 της Σύμβασης που ορίζει ότι «Αν ο πωλητής δεν υποχρεούται να παραδώσει το κινητά πράγματα σε άλλον ορισμένο τόπο, η υποχρέωση παράδοσης συνίσταται: α) Αν η σύμβαση πώλησης προβλέπει μεταφορά των πραγμάτων, στην παράδοση των πραγμάτων στον πρώτο μεταφορέα για μεταφορά στον αγοραστή». Συνεχίζει η απόφαση ότι, αν ωστόσο τα μέρη συμφωνήσουν μεταξύ τους εμπορικούς όρους, αυτοί εκτοπίζουν την ανωτέρω εκτιθέμενη ρύθμιση του κινδύνου. Με τη ρήτρα *ex stores*, η οποία είναι ταυτόσημη κατά έννοια και περιεχόμενο με την ρήτρα *ex works (EXW)*, κατά την οποία συμφωνείται ως τόπος παράδοσης των εμπορευμάτων ο τόπος της επαγγελματικής δραστηριότητας του πωλητή, το χρονικό σημείο μεταθέσεως του κινδύνου είναι αυτό της παραδόσεως στον πρώτο μεταφορέα. Ο διεθνής εμπορικός όρος «*ex stores Athens*» ανήκε στους κανόνες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου για τη διεθνή εμπορική πώληση (*Incoterms*) και ταυτίζεται με τον όρο «*Ex Works*». Συγκεκριμένα καταδεικνύει ότι συμφωνήθηκε μεταξύ των μερών ως τόπος παράδοσης των εμπορευμάτων ο τόπος της επαγγελματικής εγκατάστασης της πωλήτριας ενάγουσας, στον Ταύρο Αττικής. Επομένως, με βάση τον εν λόγω όρο η ενάγουσα εκπλήρωσε την υποχρέωση της προς παράδοση των εμπορευμάτων

¹⁰⁹ Απόφαση 17682/2015 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

¹¹⁰ Απόφαση 6693/2015 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

με το να τα θέσει στη διάθεση της αγοράστριας στις εγκαταστάσεις της στον Ταύρο Αττικής, και έκτοτε ο κίνδυνος βλάβης ή απώλειας των εμπορευμάτων μετέβη στην αγοράστρια εταιρεία, την οποία βάρυναν και τα έξοδα μεταφοράς των εμπορευμάτων από την Αττική στο Ρίμινι της Ιταλίας. Αποδείχθηκε όμως ότι μεταξύ των μερών συμφωνήθηκε, όπως έχουν δικαίωμα τα μέρη, να ανεύρει η ενάγουσα τον μεταφορέα που θα εκτελούσε την διεθνή αυτή μεταφορά και να του παραδώσει τα πωληθέντα εμπορεύματα με κίνδυνο και δαπάνες της αγοράστριας.

Περαιτέρω, το σκεπτικό της απόφασης 1489/2013 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών ασχολήθηκε με υπόθεση διεθνούς σύμβασης πώλησης μεταξύ της ενάγουσας Ισπανικής πωλήτριας εταιρίας και της εναγομένης Ελληνικής αγοράστριας. Η εναγομένη εταιρία παρέλαβε τα προϊόντα, αλλά δεν κατέβαλε το οφειλόμενο τίμημα¹¹¹. Η Απόφαση αναφέρει ότι η Σύμβαση της Βιέννης ορίζει ότι «το εφαρμοστέο δίκαιο προσδιορίζεται από τον τόπο εκπληρώσεως της παροχής, που καθορίζεται πρωταρχικά από τη βούληση των συμβαλλομένων (*lex voluntatis*) και, ελλείψει αυτής, από τις διατάξεις των άρθρων 31 και 57 της εν λόγω Συμβάσεως, που ισχύουν ως εσωτερικό δίκαιο ελλείψει αντίθετης συμφωνίας των συμβαλλομένων (άρθρο 6 αυτής)» Επίσης, η απόφαση ανέλυσε το άρθρο 31 για τον τόπο παράδοσης των πραγμάτων και το άρθρο 35 περί κύριας συμβατικής υποχρέωσης παράδοσης πραγμάτων ανταποκρινόμενων στις απαιτήσεις της συμβάσεως. Η απόφαση καταλήγει ότι η εναγόμενη παρά την ανεπιφύλακτη παραλαβή των πωληθέντων προϊόντων δεν κατέβαλε το οφειλόμενο τίμημα περιερχόμενη σε υπερημερία. Βάσει αυτού του ιστορικού η αγωγή έγινε δεκτή και υποχρεώθηκε η εναγόμενη στην καταβολή του ποσού.

Η απόφαση 2719/2013 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης αφορά υπόθεση διεθνούς πώλησης κινητών μεταξύ της Ισπανίας (πωλήτριας-ενάγουσας) και Ελλάδας (αγοράστριας-εναγόμενης) για καταβολή του οφειλόμενου ποσού από την εναγόμενη¹¹². Συγκεκριμένα, η πωλήτρια είχε εκπληρώσει την παροχή της με την αποστολή στην εναγόμενη των λεπτομερώς περιγραφόμενων στην αγωγή εμπορευμάτων, τα οποία η τελευταία παρέλαβε ανεπιφύλακτα και ανέλαβε την υποχρέωση να καταβάλει το τίμημά τους εντός της συμφωνηθείσας προθεσμίας, κάτι που τελικά δεν συνέβη. Η αγωγή έγινε δεκτή και η εναγόμενη υποχρεώθηκε στην καταβολή του οφειλόμενου ποσού.

Η απόφαση 4715/2013 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, αφορά υπόθεση μεταξύ Κύπρου (ενάγουσας-πωλήτριας) και Ελλάδας (εναγόμενης-αγοράστριας) και αφορά και πάλι διεθνή πώληση συμβαλλόμενων κρατών της Σύμβασης, όπου η πωλήτρια είχε εκπληρώσει την υποχρέωση παράδοσης των εμπορευμάτων, βάσει του άρθρου 30 της Σύμβασης, όπως αναφέρει η αγωγή, αλλά η αγοράστρια δεν κατέβαλε την οφειλή της, κατά τα συμφωνηθέντα, και επομένως αφού έγινε δεκτή η αγωγή η εναγόμενη ελληνική εταιρία υποχρεώθηκε στην καταβολή της οφειλής αυτής¹¹³.

Η απόφαση 6765/2013 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης,

¹¹¹ Απόφαση 1489/2013 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ΝΟΜΟΣ Βάσεις Νομικών Δεδομένων

¹¹² Απόφαση 2719/2013 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

¹¹³ Απόφαση 4715/2013 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

αφορά και πάλι υπόθεση με παρόμοιο ιστορικό με τις προηγούμενες αποφάσεις που σχολιάστηκαν¹¹⁴. Ειδικότερα, αφορά διεθνή πώληση κινητών μεταξύ Σερβίας (πωλήτριας-εναγούσας) και Ελλάδας (αγοράστριας-εναγόμενης), όπου η εναγόμενη αρνήθηκε να εξοφλήσει το οφειλόμενο ληξιπρόθεσμο ποσό μετά από επανειλημμένες οχλήσεις από την εναγούσα, η οποία είχε παραδώσει προσηκόντως τα εμπορεύματα κρεάτων. Το δικαστήριο έκανε δεκτή την αγωγή και υποχρέωσε την εναγόμενη σε καταβολή του ποσού.

Στο σκεπτικό της απόφασης 48/2012 του Εφετείου Πάτρας γίνεται λόγος για μια υπόθεση μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας¹¹⁵. Στην προκειμένη περίπτωση το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, με την εκκαλουμένη απόφασή του, εσφαλμένα είχε στηρίξει την αγωγή στις διατάξεις του Αστικού Κώδικα αντί των ορθών διατάξεων του ν. 2532/1997 «Κύρωση της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τις διεθνείς πωλήσεις κινητών πραγμάτων», η οποία Σύμβαση έχει κυρωθεί τόσο από την Ελλάδα όσο και από την Ιταλία και ισχύει στην προκειμένη διεθνή πώληση, ενόψει του μη αποκλεισμού της εφαρμογής της από τα συμβληθέντα μέρη (άρθρο 6 αυτής). Στην υπόθεση αυτή η εναγόμενη εταιρία (Ελλάδα) είχε αρνηθεί να παραλάβει τα εμπορεύματα από τον πωλητή, όπως είχε συμφωνηθεί στην μεταξύ τους σύμβαση πώλησης. Από το σκεπτικό της απόφασης προκύπτει ότι, όπως ο αγοραστής έχει υποχρέωση παράδοσης των πραγμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 30 της Σύμβασης, έτσι απορρέει και η αντίστοιχη υποχρέωση παραλαβής των πραγμάτων από τον αγοραστή και σε περίπτωση μη εκπλήρωσης αυτής ο πωλητής έχει δικαίωμα αποζημίωσης σωρευτικά με την άσκηση άλλων εννόμων βοηθημάτων.

Η απόφαση 734/2012 του Εφετείου Πειραιά αφορούσε διεθνή πώληση μεταξύ της πωλήτριας Ελλάδας και αγοράστριας Παναμά¹¹⁶. Η Ελλάδα είχε πωλήσει και παραδώσει στην εταιρία του Παναμά σ' εκείνην τις συμφωνηθείσες ποσότητες χημικών προϊόντων και η εναγομένη αρνούσαν να της καταβάλει το τίμημα αυτών. Σύμφωνα με το σκεπτικό της απόφασης «ο πωλητής, τόσο στην πώληση γένους, όσο και στην πώληση είδους, έχει κύρια συμβατική υποχρέωση : α) να παραδώσει τα κινητά πράγματα, β) να μεταβιβάσει την επ' αυτών κυριότητα και γ) να εγχειρίσει τα σχετικά έγγραφα (άρθρο 30 Σύμβασης). Ο αγοραστής, από την άλλη μεριά, έχει κύρια συμβατική υποχρέωση να καταβάλει το τίμημα και μάλιστα στην κατοικία του πωλητή (άρθρο 57 παρ. 1 περ. α') και β) και να παραλάβει το πράγμα (άρθρο 53). Η εναγόμενη είχε στηρίξει την ένσταση της στο γεγονός ότι η παράδοση έγινε με πραγματικά ελαττώματα στα προϊόντα (άρθρο 35) και ότι γι' αυτό το λόγο ήταν δικαιολογημένη η άρνηση της, ωστόσο δεν αποδείχτηκε αυτός ο ισχυρισμός της. Στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο είχε καταφύγει για εσφαλμένη εφαρμογή και ερμηνεία του νόμου και εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων. Με βάση τα παραπάνω, όμως, υπήρχε ορθή ερμηνεία από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο και ως εκ τούτου ορθά είχε επιδικάσει το οφειλόμενου ποσό.

Επιπλέον, η απόφαση 684/2011 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών ασχολήθηκε με σύμβαση διεθνούς πώλησης και παροχής υπηρεσιών μεταξύ της εναγούσας πωλήτριας γερμανικής εταιρείας και της εναγόμενης

¹¹⁴ Απόφαση 6765/2013 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

¹¹⁵ Απόφαση 48/2012 του Εφετείου Πάτρας, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

¹¹⁶ Απόφαση 734/2012 του Εφετείου Πειραιά, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

αγοράστριας ελληνικής εταιρίας¹¹⁷. Η αγωγή αφορούσε την μη εξόφληση από την εναγόμενη των τιμολογίων που είχαν εκδοθεί, παρά την παράδοση των εμπορευμάτων από την πωλήτρια, όπως όφειλε από το άρθρο 30 της Σύμβασης της Βιέννης. Υπήρχε, λοιπόν, υπερμερία της εναγόμενης στην εξόφληση του συμφωνηθέντος ποσού. Το δικαστήριο είχε κάνει δεκτή την αγωγή και επιδίκασε το ποσό αυτό.

Περαιτέρω, η απόφαση 1137/2011 του Εφετείου Θεσσαλονίκης αφορά έφεση που ασκήθηκε από την εκκαλούσα επιζητώντας να εξαφανιστεί η πρωτόδικη απόφαση με τον ισχυρισμό εσφαλμένης εφαρμογής του νόμου και κακής εκτίμησης των αποδεικτικών στοιχείων από το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο¹¹⁸. Ειδικότερα, με την κρινομένη αγωγή της η ενάγουσα και ήδη εφεσίβλητη ολλανδική εταιρία πώλησε και παρέδωσε, ως όφειλε, στην εναγομένη ημεδαπή εταιρία τα εμπορεύματα, τα οποία παρότι η τελευταία παρέλαβε ανεπιφυλάκτως, εν τούτοις αρνούσαν να της καταβάλει το συμφωνηθέν τίμημα. Στο σκεπτικό της απόφασης γίνεται αναφορά στο άρθρο 30 και στις κύριες συμβατικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από αυτό για τον πωλητή, όπως η υποχρέωση παράδοσης, και επίσης στο άρθρο 35 περί υποχρέωσης ανταπόκρισης των πραγμάτων στα συμφωνημένα της σύμβασης πώλησης. Βάσει του άρθρου 31 προκύπτει και ο τόπος παράδοσης των κινητών πραγμάτων. Ο αγοραστής έχει κύρια συμβατική υποχρέωση καταβολής του τιμήματος και αν δεν εκπληρώσει την υποχρέωση του πρόκειται για «συμβατική παράβαση», για την οποία μπορεί να ζητηθεί αποζημίωση και να ασκηθούν άλλα έννομα βοηθήματα. Ο αγοραστής είχε ισχυριστεί ότι τα κρέατα που της πώλησε και της παρέδωσε η ενάγουσα ήταν αλλοιωμένα, και άρα δεν ανταποκρίνονταν στις απαιτήσεις της σύμβασης (άρθρο 35) και για τον λόγο αυτόν υπαναχώρησε και ότι για τον λόγο αυτό δεν οφείλει το τίμημα. Η ενάγουσα, από την πλευρά της, πώλησε και παρέδωσε σ' αυτήν τα εμπορεύματα και παρελήφθησαν από το εργοστάσιο της ενάγουσας και μάλιστα ανεπιφυλάκτως και το παραπάνω συμφωνηθέν συνολικό τίμημα έπρεπε να καταβληθεί. Τελικά είχε γίνει δεκτή η κρινομένη αγωγή, καθώς και η έφεση, καθώς δεν υπήρχε εσφαλμένη εφαρμογή του νόμου, και υποχρεώθηκε η εναγομένη να καταβάλει στην ενάγουσα το χρηματικό ποσό.

Η απόφαση 1394/2011 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, αφορά διεθνή πώληση κινητών μεταξύ των κρατών της Γαλλίας (πωλήτριας-εναγούσας) και της Ελλάδας (αγοράστριας-εναγόμενης)¹¹⁹. Η γαλλική εταιρία, της οποίας αντικείμενο δραστηριότητας είναι η εμπορία κρεάτων, πώλησε και παρέδωσε προσηκόντως προς μεταφορά στην Ελλάδα τις αναλυτικά περιγραφόμενες ποσότητες εμπορευμάτων, κατά τα άρθρα 30 και 35 της Σύμβασης. Η εναγόμενη παρέλαβε ανεπιφύλακτα το σύνολο των πωληθέντων εμπορευμάτων, αλλά κατέβαλε μόνο μέρος του ποσού, με αποτέλεσμα να οφείλει το μεγαλύτερο υπόλοιπο. Με βάση το ιστορικό αυτό το δικαστήριο έκανε δεκτό το αναγνωριστικό και καταψηφιστικό αίτημα της ενάγουσας περί

¹¹⁷ Απόφαση 684/2011 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ΝΟΜΟΣ – Βάσεις Νομικών Δεδομένων

¹¹⁸ Απόφαση 1137/2011 του Εφετείου Θεσσαλονίκης, ΝΟΜΟΣ – Βάσεις Νομικών Δεδομένων

¹¹⁹ Απόφαση 1394/2011 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

οφειλόμενου τιμήματος.

Συνεχίζοντας την ανάλυση μας, η απόφαση 4895/2011 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών αφορά έφεση που ασκήθηκε από την εκκαλούσα γερμανική πωλήτρια εταιρία εναντίον της ελληνικής αγοράστριας εταιρίας¹²⁰. Επρόκειτο για μια υπόθεση όπου, ενώ είχε συναφθεί σύμβαση πώλησης αυτοκινήτου και είχε δοθεί προκαταβολή από την αγοράστρια, η πωλήτρια εταιρία ποτέ δεν εκπλήρωσε την υποχρέωση παράδοσης της μέσα στον συμβατικό χρόνο, ακόμα και μετά από συνεχόμενες οχλήσεις. Ως εκ τούτου, ο ενάγων Έλληνας υπαναχώρησε από την σύμβαση με την απαίτηση επιστροφής της προκαταβολής. Επίσης, η εναγόμενη εταιρία υποχρεούται σε αποζημίωση σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης. Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο δέχτηκε τελικά ότι η πρωτόδικη απόφαση δεν έσφαλε και υποχρέωσε την γερμανική εταιρία στην καταβολή του ποσού, γι' αυτό και απορρίφθηκε η έφεση της εκκαλούσας.

Άλλη μια ενδιαφέρουσα περίπτωση νομολογίας είναι η απόφαση 5745/2010 του Εφετείου Αθηνών, η οποία ασχολήθηκε με την νομιμότητα της αγωγής ως προς την αξίωση αποζημίωσης για ελαττώματα του πωληθέντος¹²¹. Η εκκαλούσα (αγοράστρια) εταιρία ήταν ελληνική ενώ η εφεσίβλητη (πωλήτρια) εταιρία τούρκικη. Για την συγκεκριμένη περίπτωση το σκεπτικό της απόφασης ανέφερε ότι, εφόσον πρόκειται περί διεθνούς συμβάσεως πώλησης (ακρυλικού νήματος), όπως προκύπτει από το γεγονός ότι οι συμβαλλόμενοι έχουν την εγκατάστασή τους σε διαφορετικά κράτη και οι κανόνες του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου υποδεικνύουν ως εφαρμοστέο το ελληνικό δίκαιο, το οποίο στηρίζεται στις διατάξεις της Σύμβασης της Βιέννης. Μετά από την παραγωγή υφάσματος και χρήση του διαπιστώθηκε η ακαταλληλότητα του. Το νήμα δηλαδή ήταν ακατάλληλο για την χρήση για την οποία προοριζόταν. Η εναγομένη συνεπώς παρέβη την υποχρέωση της από την σύμβαση πώλησης να παραδώσει νήμα ανταποκρινόμενο στην παραγωγή υφάσματος, όπως απαιτεί το άρθρο 35 της Σύμβασης. Επομένως υποχρεούται να ανορθώσει την ζημία, που προκλήθηκε στην ενάγουσα. Η ένσταση έλλειψης ειδοποίησης σε εύλογη προθεσμία από την εναγόμενη βασίστηκε στο άρθρο 39 της Σύμβασης, η οποία όμως απορρίφθηκε, καθώς δικαιολογείται η καθυστέρηση της ενάγουσας λόγω της γνωστοποίησης του προβλήματος μετά την χρήση του υφάσματος και την άμεση πληροφόρηση της εναγόμενης μετά από αυτή. Τελικά, το Εφετείο έκανε δεκτή την έφεση και αναγνώρισε ότι η εναγομένη είναι υποχρεωμένη να καταβάλει το ποσό αποζημίωσης.

Στην απόφαση 6371/2010 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών είχε εφαρμογή και πάλι η Σύμβαση της Βιέννης για την πώληση κινητών πραγμάτων λόγω έλλειψης συνομολογημένης ιδιότητας των εμπορευμάτων και παραβίαση κύριας συμβατικής υποχρέωσης για παράδοση φιαλών κατάλληλων για συνομολογημένη εμφιάλωση¹²². Η υποχρέωση παράδοσης των

¹²⁰ Απόφαση 4895/2011 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ΝΟΜΟΣ Βάσεις Νομικών Δεδομένων

¹²¹ Απόφαση 5745/2010 του Εφετείου Αθηνών, ΝΟΜΟΣ Βάσεις Νομικών Δεδομένων

¹²² Απόφαση 6371/2010 Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ΝΟΜΟΣ Βάσεις Νομικών Δεδομένων

εμπορευμάτων ανταποκρινόμενα στη σύμβαση πώλησης καθιερώνεται στο άρθρο 35 της Σύμβασης. Ο αγωγικός ισχυρισμός της ενάγουσας αγοράστριας ελληνικής εταιρίας εναντίον της γαλλικής πωλήτριας εταιρίας αφορούσε την έλλειψη των ιδιοτήτων των εμπορευμάτων σε σχέση με τα δείγματα που είχαν αρχικά αποσταλεί και εγκριθεί. Ωστόσο, από τα πραγματικά περιστατικά, δεν αποδείχθηκε ότι ήταν διαφορετικές οι τελικά παραδοθείσες φιάλες από τα αρχικά αποσταλέντα δείγματα, αλλά έγινε εμφιάλωση από την ενάγουσα αλκοολικού διαλύματος με διαφορετικά χαρακτηριστικά στη φιάλη - δείγμα. Γι' αυτό και δεν έγινε δεκτός ο αγωγικός ισχυρισμός και απορρίφθηκε η αγωγή.

Η απόφαση 2340/2010 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών -χωρίς να ενδιαφέρουν οι ειδικές λεπτομέρειες της υπόθεσης στο πλαίσιο της ανάλυσης μας- ασχολήθηκε με διάφορα ζητήματα της Σύμβασης της Βιέννης κάνοντας αναφορά στην υποχρέωση παράδοσης του πωλητή, μεταβίβασης της κυριότητας τους και εγχείρισης των σχετικών εγγράφων, σύμφωνα με το άρθρο 30¹²³. Επίσης υπέδειξε σχετικά με τον τόπο εκπλήρωσης της παροχής του πωλητή ότι «εάν πρόκειται για διεθνή πώληση κινητών, υπαγόμενη στη Σύμβαση της Βιέννης, ο τόπος παραδόσεως των εμπορευμάτων ταυτίζεται με τον τόπο, όπου ο πωλητής οφείλει να εκπληρώσει την παροχή του. Ο τόπος αυτός εν αμφιβολία (άρθρο 6 Σύμβασης) εντοπίζεται εκεί όπου ο πωλητής έχει την εγκατάστασή του κατά το χρόνο συνάψεως της σύμβασης (άρθρο 31 περ. γ' αλλά και 31 περ. α', β' Σύμβασης Βιέννης), εκτός αν η σύμβαση πωλήσεως προβλέπει μεταφορά πραγμάτων, οπότε κρίσιμος είναι ο τόπος παραδόσεως των πραγμάτων στον πρώτο μεταφορέα, ή αν αφορά συγκεκριμένα ή κατά γένος ορισμένα πράγματα ή πράγματα που πρόκειται να κατασκευασθούν ή να παραχθούν, οπότε η υποχρέωση παραδόσεως, επομένως και ο τόπος εκπληρώσεως της παροχής ρυθμίζεται αναλόγως (άρθρο 31 περ. α', β' Σύμβασης Βιέννης)». Επιπλέον, έγινε και ανάλυση του άρθρου 35 περί υποχρέωσης ανταπόκρισης των πραγμάτων στη σύμβαση πώλησης.

Άλλη μια υπόθεση ήταν αυτή μεταξύ της Ελλάδας (κράτος-αγοραστής) και Ιταλίας (κράτος-πωλητής), οι οποίες είχαν συνάψει σύμβαση πώλησης κινητών πραγμάτων. Η απόφαση 2282/2009 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών έκρινε ότι προκειμένου να βρεθεί ποιο είναι το εφαρμοστέο δίκαιο, σε περίπτωση έλλειψης συμφωνίας μεταξύ των μερών, θα εφαρμοστεί το δίκαιο το οποίο είναι περισσότερο συνδεδεμένο με τη σύμβαση πώλησης βάσει της κύριας υποχρέωσης που προκύπτει από αυτή¹²⁴. Αυτό κρίθηκε ότι είναι το ιταλικό δίκαιο, αφού είναι το δίκαιο του υπόχρεου εκπλήρωσης της κύριας υποχρέωσης παράδοσης των πραγμάτων και του οποίου οι εγκαταστάσεις της εταιρίας του βρίσκονται στην Ιταλία. Στην Ιταλία έχει τεθεί σε ισχύ από το 1998 η CISG ως εφαρμοστέο δίκαιο σε περίπτωση διεθνούς πώλησης κινητών πραγμάτων. Ελλείψει συμφωνίας μεταξύ των μερών, η απόφαση αναφέρει ότι θα εφαρμοστεί το άρθρο 31 της CISG σχετικά με τον τόπο εκπλήρωσης της

¹²³ Απόφαση 2340/2010 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

¹²⁴ Kritzer, A. H., CISG Database, Institute of International Commercial Law, Pace Law School. Απόφαση 2282/2009 του ΠΠΑ. Διαθέσιμο στη: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/092282gr.html> (Ανακτήθηκε 25 Σεπτεμβρίου 2018)

υποχρέωσης παράδοσης των πραγμάτων, του οποίου το περιεχόμενο έχει αναλυθεί παραπάνω. Επίσης, γίνεται αναφορά στο άρθρο 35 της Σύμβασης επισημαίνοντας την κύρια συμβατική υποχρέωση του αγοραστή, της παράδοσης των πραγμάτων σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σύμβασης πώλησης, και σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της σύμβασης πώλησης θα ενεργοποιηθούν τα διαθέσιμα έννομα βοηθήματα, όπως προκύπτουν από την Σύμβαση της Βιέννης¹²⁵.

Επιπλέον, η απόφαση 4505/2009 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών ασχολήθηκε μεταξύ των άλλων με το ζήτημα της μη ανταπόκρισης των πραγμάτων στις απαιτήσεις της σύμβασης¹²⁶. Η σύμβαση πώλησης είχε συναφθεί μεταξύ της Ελλάδας και της Ολλανδίας και αφορούσε την προμήθεια στην Ελλάδα υλικών για την παραγωγή αλεξίσφαιρων γιλέκων από την Ολλανδία. Η απόφαση έκανε αναφορά στα άρθρα 30, 31, 33 και 35 της Σύμβασης και ειδικότερα είχε ανακύψει ότι τα αλεξίσφαιρα γιλέκα που είχαν παραχθεί από το υλικό που προμηθεύτηκε από την Ολλανδία, δεν πληρούσαν τις απαιτήσεις, καθώς μέσω ελέγχου διαπιστώθηκε ότι μπόρεσε να διαπεράσει μια σφαίρα το γιλέκο. Στην υπόθεση αυτή ο αγοραστής στηρίχθηκε, λοιπόν, στις διατάξεις της CISG (άρθρο 35) σχετικά με την υποχρέωση παράδοσης των κινητών σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σύμβασης πώλησης και ζητούσε την αντικατάσταση όλων των πραγμάτων που είχε παραδώσει ο αγοραστής¹²⁶.

Άλλη μια υπόθεση η οποία ασχολήθηκε με το ζήτημα της μη ανταπόκρισης των πραγμάτων στη σύμβαση κρίθηκε στην Απόφαση 8161/2009 από το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθήνας¹²⁷. Η χώρα - πωλητής ήταν η Κίνα και η χώρα - αγοραστής η Ελλάδα. Τα προϊόντα τα οποία είχαν παραδοθεί στην Ελλάδα κρίθηκαν ελαττωματικά και ο αγοραστής αφού ενημέρωσε τον πωλητή την ίδια μέρα για τα ελαττώματα όπως υποχρεούται από την CISG (άρθρο 38 παρ.1 της Σύμβασης) ζήτησε την αντικατάσταση τους με νέα χωρίς ελαττώματα. Η υποχρέωση παράδοσης των πραγμάτων σύμφωνα με τις απαιτήσεις στη σύμβαση στηρίχθηκε στη διάταξη του άρθρου 35 της Σύμβασης. Η Απόφαση διευκρινίζει, επίσης, ότι ενεργοποιούνται διαφορετικά έννομα βοηθήματα στην περίπτωση πλημμελούς εκπλήρωσης της υποχρέωσης αυτής του πωλητή, αναλόγως αν η μη ανταπόκριση τελικά αποτελεί ουσιώδης αθέτηση της σύμβασης¹²⁷.

Η απόφαση 16319/2007 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ασχολήθηκε με μια υπόθεση διεθνούς πώλησης μεταξύ της Ελλάδας (κράτος-αγοραστής) και της Ιταλίας (κράτος-πωλητής)¹²⁸. Μεταξύ των κρατών είχε συμφωνηθεί ως τόπος παράδοσης των πραγμάτων η Θεσσαλονίκη. Ο αγοραστής είχε πληρώσει το τίμημα, αλλά κατά την παράδοση διαπιστώθηκαν

¹²⁵ Kritzer, A. H., CISG Database, Institute of International Commercial Law, Pace Law School. Απόφαση 2282/2009 του ΠΠΑ. Διαθέσιμο στη: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/092282gr.html>

¹²⁶ Kritzer, A. H., CISG Database, Institute of International Commercial Law, Pace Law School, Απόφαση 4505/2009 του ΠΠΑ. Διαθέσιμο στη: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/094505gr.html>

¹²⁷ Kritzer, A. H., CISG Database, Institute of International Commercial Law, Pace Law School, Απόφαση 8161/2009 του ΜΠΑ. Διαθέσιμο στη: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/090000gr.html#cab>
(Ανακτήθηκε 25 Σεπτεμβρίου 2018)

πραγματικά ελαττώματα στα εμπορεύματα (οπωροκηπευτικά) με αποτέλεσμα την αδυναμία μεταπώλησης τους και αρνήθηκε την παραλαβή τους. Ο αγοραστής ζήτησε την επιστροφή των χρημάτων, αλλά και ποσό αποζημίωσης. Αν πρόκειται για διεθνή πώληση κινητών, υπαγόμενη στη Σύμβαση της Βιέννης, ο τόπος παράδοσης των εμπορευμάτων ταυτίζεται με τον τόπο όπου ο πωλητής οφείλει να εκπληρώσει την παροχή του. Ο τόπος αυτός, εν αμφιβολία αν δεν προκύπτει κάτι άλλο από τη βούληση των μερών (άρθρο 6 της Σύμβασης), εντοπίζεται εκεί όπου ο πωλητής έχει την εγκατάσταση του κατά την σύναψη της Σύμβασης (άρθρο 31 περ. γ' της Σύμβασης). Κατά την εκδίκαση της υπόθεσης, έγινε παραπομπή στις διατάξεις της CISG, και ειδικότερα στο άρθρο 31. Διαπιστώθηκε ότι το δικαστήριο δεν έχει διεθνή δικαιοδοσία και κρίθηκε απαράδεκτη η αγωγή και η ένσταση της εναγόμενης ως ουσία βάσιμη, καθώς δικαιοδοσία έχουν τα δικαστήρια του τόπου εκπλήρωσης της κύριας παροχής της παράδοσης των πραγμάτων. Σύμφωνα με το άρθρο 31 της Σύμβασης της Βιέννης προκύπτει ότι ο τόπος παράδοσης των πραγμάτων ήταν η Ιταλία και, άρα, θα έχει αυτή δικαιοδοσία¹²⁸.

Τέλος, άλλη μια απόφαση της ελληνικής νομολογίας είναι η 43945/2007 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης¹²⁹. Είχε συναφθεί σύμβαση πώλησης μεταξύ Ελλάδας-πωλήτριας και Ιταλίας-αγοράστριας για την πώληση έτοιμων ενδυμάτων. Στην περίπτωση αυτή εδώ το δικαστήριο είχε δικαιοδοσία, καθώς ο τόπος εκπλήρωσης της παροχής και παράδοσης των πραγμάτων ήταν η Ελλάδα, δηλαδή ο τόπος εγκατάστασης του πωλητή (άρθρο 31 περ. γ'). Στην απόφαση, άλλωστε γίνεται αναφορά στο άρθρο 31 της Σύμβασης της Βιέννης που αναλύει ποιος είναι ο ενδεδειγμένος τόπος παράδοσης. Ο πωλητής κατέφυγε στο δικαστήριο, γιατί ο αγοραστής όφειλε ακόμα την πληρωμή του μεγαλύτερου μέρους του τιμήματος. Ο αγοραστής προέβαλλε ως ένσταση ότι εδικοιούτο μείωση του τιμήματος λόγω μη παράδοσης μερικών ενδυμάτων και λόγω καταστροφής και μη σιδερώματος κάποιων άλλων ενδυμάτων. Άρα, ο αγοραστής υποστήριξε ότι ο πωλητής δεν εκπλήρωσε την υποχρέωση παράδοσης των πραγμάτων του ως προς ορισμένα εμπορεύματα και ότι άλλα δεν ανταποκρίνονταν στις απαιτήσεις της σύμβασης πώλησης. Και εδώ, λοιπόν, στηρίζεται η επιχειρηματολογία του κάθε μέρους στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από την Σύμβαση, σχετικά με την παράδοση των κινητών σε μια διεθνή σύμβαση πώλησης¹²⁹.

Τέλος, η απόφαση 63/2006 του Εφετείου Λαμίας είναι χαρακτηριστική υπόθεση, όπου είχε εφαρμογή το άρθρο 30 της Σύμβασης. Πρόκειται για μια υπόθεση, όπου η ενάγουσα εταιρία έχει έδρα την Ελλάδα και η εναγόμενη εταιρία την Βουλγαρία και είχε συναφθεί σύμβαση πώλησης μεταξύ των εταιριών για την παράδοση κάποιων τόνων ηλιόσπορου προελεύσεως

¹²⁸ Kritzer, A. H., CISG Database, Institute of International Commercial Law, Pace Law School, Απόφαση 16319/2007 του ΜΠΘ. Διαθέσιμο στη: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/080001gr.html> (Ανακτήθηκε 25 Σεπτεμβρίου 2018)

¹²⁹ Kritzer, A. H., CISG Database, Institute of International Commercial Law, Pace Law School. Απόφαση 43945/2007 του ΜΠΘ. Διαθέσιμο στη: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/080002gr.html> (Ανακτήθηκε 25 Σεπτεμβρίου 2018)

Βουλγαρίας¹³⁰. Η εναγόμενη εταιρία αρνήθηκε να εκπληρώσει την υποχρέωση παράδοσης της ακόμα και μετά από επανειλημμένες οχλήσεις, με αποτέλεσμα η ενάγουσα να ζητεί αποζημίωση στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο και το αίτημα αυτό έγινε δεκτό. Στο σκεπτικό της απόφασης του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου γίνεται σαφής μνεία στο άρθρο 30 και αναφέρεται ότι: «ο πωλητής τόσο στην πώληση γένους όσο και στην πώληση είδους έχει κύρια συμβατική υποχρέωση να παραδώσει τα πράγματα, να μεταβιβάσει την επ' αυτών κυριότητα και να εγχειρίσει τα σχετικά έγγραφα». Η εναγόμενη εταιρία είχε αρνηθεί να εκπληρώσει τις συμβατικές της υποχρεώσεις και την εκπλήρωση της σύμβασης και ως εκ τούτου ευθύνεται σε αποζημίωση της ενάγουσας σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης της Βιέννης.

Συγκεκριλαιώνοντας, θα μπορούσαμε να τολμήσουμε να παρατηρήσουμε ότι η δημιουργία νομολογίας κατά τη διάρκεια των περασμένων χρόνων σχετικά με την Σύμβαση της Βιέννης του 1980 για τις διεθνείς πωλήσεις κινητών αποτελεί η πιο τρανή απόδειξη της επιτυχίας της ίδιας της Σύμβασης. Προηγούμενες συμβάσεις, όπως είχαμε αναφέρει στην εισαγωγή, δεν είχαν την ίδια επιτυχία. Το γεγονός ότι τα δικαστήρια επικαλούνται την εφαρμογή της και τις διατάξεις της, προκειμένου να εκδικάσουν τις υποθέσεις σχετικά με την ανώμαλη εξέλιξη μιας διεθνούς πώλησης, αποτελεί αδιαμφισβήτητο επιχείρημα για την ανάδειξη της πρωταρχικής θέσης που έχει η Σύμβαση πλέον στις συναλλακτικές σχέσεις του διεθνούς εμπορίου. Ως εκ τούτου, η παράθεση της ελληνικής νομολογίας σχετικά με τα ζητήματα που μας απασχόλησαν στην εργασία αποτελεί πάντοτε ένα βοηθητικό εργαλείο για μελλοντικές υποθέσεις, καθώς δίνονται κατευθυντήριες γραμμές ως προς την ερμηνεία της Σύμβασης και την λήψη αποφάσεων όταν αθετείται η σύμβαση πώλησης.

¹³⁰ Απόφαση 63/2006 Εφετείου Λαμίας, ΝΟΜΟΣ Legal Data Base, Διαθέσιμο στη: http://lawdb.intrasoftnet.com/nomos/nomos_frame.html (Ανακτήθηκε 29 Οκτωβρίου 2018)

5 Επίλογος

Εν κατακλείδι, γίνεται αντιληπτό από την ανάπτυξη του θέματος της εργασίας ότι μια επιμέρους υποχρέωση ενός συμβαλλόμενου μέρους που προκύπτει από την Σύμβαση της Βιέννης του 1980 για τη διεθνή πώληση κινητών (CISG) δημιουργεί πολλές προεκτάσεις και ζητήματα προς εξέταση. Η εστίαση στην υποχρέωση παράδοσης των κινητών πραγμάτων από την πλευρά του πωλητή, όταν συνάπτεται σύμβαση διεθνούς πώλησης κινητών, έδωσε εφιαλτήριο για να εξεταστούν όλες οι προϋποθέσεις, προκειμένου ένας πωλητής να ανταποκριθεί σωστά στην εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και να εξελιχθεί ομαλά η εκπλήρωση της σύμβασης πώλησης. Στην σημερινή εποχή του παγκόσμιου διεθνούς εμπορίου η Σύμβαση της Βιέννης για τη διεθνή πώληση κινητών δίνει τις κατευθυντήριες γραμμές προκειμένου να υπάρχει ένα ομοιόμορφο πλαίσιο αναφοράς κατά τις συναλλαγές για τα κράτη που είναι συμβαλλόμενα μέρη αυτής. Συνήθως όσα κράτη έχουν παρουσία στην σκηνή του διεθνούς εμπορίου είναι συμβαλλόμενα μέρη της CISG. Είναι πρωταρχικής σημασίας στην σημερινή εποχή της αυξανόμενης παγκοσμιοποίησης και των πολλαπλασιαζόμενων εμπορικών δραστηριοτήτων μεταξύ διαφορετικών κρατών κάθε επαγγελματίας πωλητής να γνωρίζει τις απαιτούμενες ενέργειες σε μια διεθνή πώληση για την επιτυχή αποπεράτωση μιας συναλλαγής. Έτσι, είναι εξίσου σημαντικό να γνωρίζει τις συνέπειες σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των συμβατικών υποχρεώσεων του και απόκλισης από την σύμβαση πώλησης και ποια είναι τα διαθέσιμα έννομα βοηθήματα του άλλου μέρους σε περίπτωση μη ανταπόκρισης του. Η παρούσα διπλωματική εργασία βοήθησε στη διασάφηση της κύριας υποχρέωσης του πωλητή προς παράδοση των κινητών πραγμάτων και τα παρεμπύπτοντα ζητήματα της, δίνοντας μια συνολική εικόνα για την πρωταρχική υποχρέωση αυτή.

Η πρακτική χρησιμότητα της παρουσίασης του συγκεκριμένου θέματος, ανευρίσκεται κυρίως στην νομολογία των κρατών που έχουν καταφύγει στη CISG. Τα τελευταία χρόνια έχουν προκύψει τα τελευταία χρόνια συχνά υποθέσεις σχετικές, όταν το ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης πώλησης δεν τηρεί τις υποχρεώσεις του. Σχετική ελληνική νομολογία παρατέθηκε μαζί με σύντομο σχολιασμό, για να αναδειχθεί η χρησιμότητα της εφαρμογής της Σύμβασης της Βιέννης ως προς το συγκεκριμένο αντικείμενο που αναλύθηκε στην εργασία.

Σκόπιμο θα ήταν στο μέλλον να εξεταστεί αναλυτικά κάθε υποχρέωση και δικαίωμα του πωλητή και αγοραστή κατά τη σύναψη μιας σύμβασης διεθνούς πώλησης κινητών με απώτερο σκοπό την πληρέστερη ενημέρωση των δύο συμβαλλόμενων μερών προς επιτυχή και ομαλή αποπεράτωση των συναλλαγών μεταξύ τους. Συνήθως, γίνεται συνοπτική και περιεκτική αναφορά στην υπάρχουσα βιβλιογραφία περί των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων των μερών σε μια διεθνή πώληση, ενώ μια πιο ενδελεχής μελέτη και παρουσίαση τους θα καθιστούσε τα μέρη πιο ενημερωμένα και με επίγνωση των βημάτων που οφείλουν κάθε φορά να ακολουθήσουν σε τέτοιου είδους συναλλαγές. Επομένως, ο στόχος της παρούσας εργασίας που επιτεύχθηκε, ήταν η

συμβολή στη διευκόλυνση των εμπορικών συναλλαγών με την ανάδειξη και μελέτη της κύριας συμβατικής υποχρέωσης του πωλητή, όπως προκύπτει από την CISG, καθώς και με τη διαπίστωση της εφαρμογής των σχετικών διατάξεων από τα ελληνικά δικαστήρια στην πράξη.

Βιβλιογραφία

Νομολογία

Απόφαση 17162/2017 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

Απόφαση 566/2017 του Ειρηνοδικείου Πατρών, ΝΟΜΟΣ Βάσεις Νομικών Δεδομένων

Απόφαση 17682/2015 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

Απόφαση 6693/2015 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

Απόφαση 1489/2013 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ΝΟΜΟΣ Βάσεις Νομικών Δεδομένων

Απόφαση 2719/2013 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

Απόφαση 4715/2013 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

Απόφαση 6765/2013 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

Απόφαση 48/2012 του Εφετείου Πάτρας, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

Απόφαση 734/2012 του Εφετείου Πειραιά, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

Απόφαση 684/2011 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ΝΟΜΟΣ Βάσεις Νομικών Δεδομένων

Απόφαση 1137/2011 του Εφετείου Θεσσαλονίκης, ΝΟΜΟΣ Βάσεις Νομικών Δεδομένων

Απόφαση 1394/2011 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

Απόφαση 4895/2011 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ΝΟΜΟΣ Βάσεις Νομικών Δεδομένων

Απόφαση 0087/2010 ΔΕΚ, ΝΟΜΟΣ Βάσεις Νομικών Δεδομένων

Απόφαση 5745/2010 του Εφετείου Αθηνών, ΝΟΜΟΣ Βάσεις Νομικών Δεδομένων

Απόφαση 2340/2010 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

Απόφαση 6371/2010 Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ΝΟΜΟΣ Βάσεις Νομικών Δεδομένων

Απόφαση 4801/2009 του Εφετείου Αθήνας, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

Απόφαση 2282/2009 ΠΠΑ

Διαθέσιμο στη: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/092282gr.html>

(Ανακτήθηκε 25 Σεπτεμβρίου 2018)

Kritzer, A. H., CISG Database, Institute of International Commercial Law, Pace Law School. Απόφαση 2282/2009 του ΠΠΑ.

Απόφαση 8161/2009 του ΜΠΑ.

Διαθέσιμο στη: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/090000gr.html#cab>

(Ανακτήθηκε 25 Σεπτεμβρίου 2018)

Kritzer, A. H., CISG Database, Institute of International Commercial Law, Pace Law School

Απόφαση 4505/2009 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών.

Διαθέσιμο στη: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/094505gr.html>

(Ανακτήθηκε 25 Σεπτεμβρίου 2018)

Kritzer, A. H., CISG Database, Institute of International Commercial Law, Pace Law School

Απόφαση 520/2008 του Εφετείου του Πειραιά, ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ Legal Data Base

Απόφαση 16319/2007 του ΜΠΘ. Διαθέσιμο στη: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/080001gr.html>

(Ανακτήθηκε 25 Σεπτεμβρίου 2018)

Kritzer, A. H., CISG Database, Institute of International Commercial Law, Pace Law School

Απόφαση 43945/2007 του ΜΠΘ. Διαθέσιμο στη: <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/080002gr.html>

(Ανακτήθηκε 25 Σεπτεμβρίου 2018)

Kritzer, A. H., CISG Database, Institute of International Commercial Law, Pace Law School

Απόφαση 63/2006 Εφετείου Λαμίας, ΝΟΜΟΣ Βάσεις Νομικών Δεδομένων, Διαθέσιμο στη: http://lawdb.intrasoftnet.com/nomos/nomos_frame.html

(Ανακτήθηκε 29 Οκτωβρίου 2018)

Ελληνική Βιβλιογραφία

Αναγνωστοπούλου, Δ.Γ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2012

Γεωργιάδης Α., Ενοχικό Δίκαιο, Γενικό Μέρος I, εκδ. Σάκκουλα, 2007

Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, ΦΕΚ 32Α/18-02-1998

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 44/2001 του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου 2000 για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

Κορνηλάκης Π. : Ειδικό Ενοχικό Δίκαιο, 2^η έκδοση, εκδ. Σάκκουλα, 2012

Κορνηλάκης, Επιμέλεια: Βαλτούδης, Αν., Εταιρία Νομικών Βορείου Ελλάδος, Η Σύμβαση της Βιέννης για τις Διεθνείς Πωλήσεις Κινητών, εκδ. Σάκκουλα, 2001

Νικολαΐδης Γ.Σ. : Η διεθνής πώληση κινητών κατά τη Σύμβαση της Βιέννης, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2000

Φλάμπουρας Δ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, Επιμέλεια: Παμπούκη, Χ., εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

Η Σύμβαση της Βιέννης του 1980 για τις διεθνείς πωλήσεις κινητών (CISG)

Το Σύνταγμα της Ελλάδας, 2001

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

Convention relating to a Uniform Law on the Formation of Contracts for the International Sale of Goods (ULF), 1964. Διαθέσιμο στη: <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/text/ulf.html>
(Ανακτήθηκε 23 Σεπτεμβρίου 2018)

Kritzer, A. H., CISG Database, Institute of International Commercial Law, Pace Law School

Convention relating to a Uniform Law on the International Sale of Goods (ULIS), 1964. Διαθέσιμο στη: <https://www.unidroit.org/instruments/international>
International Institute for the Unification of Private Law (Unidroit)
(Ανακτήθηκε 23 Σεπτεμβρίου 2018)

Bridge, M., Curing a Seller's Defective Tender or Delivery of Goods in Commercial Sales, Uniform Sales Law Conference CISG at Its 30th Anniversary, 2010

Davies, M., Snyder, D. V., International Transactions in Goods, Global sales in comparative context, Oxford University Press, 2014

Enderlein, F., Rights and Obligations of the Seller under the UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods, Petar Sarcevic & Paul Volken eds., Ch. 5, 133-201., International Sale of Goods: Dubrovnik Lectures, Reproduced with permission of Oceana Publications, 1996. Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/enderlein1.html>
(Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

Ferrari, F., Fundamental Breach of Contract Under the UN Sales Convention - 25 Years of Article 25 CISG, 25 Journal of Law and Commerce, 2006. Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ferrari14.html>
(Ανακτήθηκε 15 Σεπτεμβρίου 2018)

Flechtner, H. M., Remedies Under the New International Sales Convention: The Perspective from Article 2 of the U.C.C., 8 Journal of Law and Commerce, 1988. Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/flecht.html> (Ανακτήθηκε 30 Οκτωβρίου 2018)

Flechtner, H. M., Buyers' Remedies in General and Buyers' Performance-Oriented Remedies (25th Anniversary of the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods), Journal of Law and Commerce, Vol. 25: 339, University of Pittsburgh Legal Studies Research, 2005-06

Graves, J., CISG Article 6 and Issues of Formation: The Problem of Circularity, 3 Belgrade Law Review. 124, 15 Vindobona J.105, Touro Law Center Legal Studies Research Paper, 2011

Graves, J., Penalty Clauses and the CISG, Vol. 30 of the Journal of Law & Commerce, University of Pittsburgh, 2012

*Huber P., "CISG -The Structure of Remedies", 71 *Rabels Zeitschrift für ausländisches und internationales Privatrecht*, 2007. Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/huber1.html> (Ανακτήθηκε 25 Οκτωβρίου 2018)*

International Chamber of Commerce (ICC), Incoterms rules 2010. Διαθέσιμο στη: <https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/incoterms-rules-2010/> (Ανακτήθηκε 18 Σεπτεμβρίου 2018)

Lando, O., Article 30, 1. Meaning and purpose of the Provision, Cite as Lando, in Bianca-Bonell Commentary on the International Sales Law, Pace Law School Institute of International Commercial Law, 1987 Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/lando-bb30.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

*Magnus, U. (english trans. by Habellfellner Lisa), General Principles of UN-Sales Law, Max-Planck-Institute for foreign and international Private Law, *Rabels Zeitschrift for foreign and international Private Law, Hein Kotz in honor of his 60th Birthday, Part I, Volume 59, Issue 3-4, 1995. Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/text/magnus.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)**

Magnus, U. The Remedy of Avoidance of Contract Under CISG - General Remarks and Special Cases, 25 Journal of Law and Commerce, 2005-06. Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/magnus2.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

Schlechtriem, P.: Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods, The Seller's Obligations Under the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods, 1988. Διαθέσιμο στη: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/schlechtriem10.html> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2018)

Schwenzer, I., *The Right to Avoid the Contract*, *Uniform Sales Law Conference CISG at Its 30th Anniversary*, 2010

Schwenzer, I., *National Preconceptions that endanger Uniformity*, 19 *Pace International Law Review* 103, 2007 Διαθέσιμο στη: <https://digitalcommons.pace.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1062&context=pilr> (Ανακτήθηκε 30 Οκτωβρίου 2018)

Schwenzer, I., *The Danger of Domestic Pre-Conceived Views with Respect to the Uniform Interpretation of the CISG: The Question of Avoidance in the Case of Non-Conforming Goods and Documents*, *Victoria University of Wellington, Law Review*, 36., 2005 Διαθέσιμο στη: https://edoc.unibas.ch/9808/4/20130221151331_51262b8b3f5a6.pdf (Ανακτήθηκε 30 Οκτωβρίου 2018)

Sono H., *Non-Conformity and the Buyer's Duty of Examination and Notification*, *Uniform Sales Law Conference CISG at Its 30th Anniversary*, 2010

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Π1: Εμπορικοί όροι INCOTERMS

Σε μια διεθνή πώληση τα συμβαλλόμενα μέρη που προέρχονται από διαφορετικά κράτη έχουν διαφορετική αντίληψη σχετικά με το περιεχόμενο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων τους, λόγω των διαφορετικών αντιλήψεων και συνηθειών τους στις συναλλαγές. Προκειμένου να υπάρξει μια ενιαία αντιμετώπιση των πιο συχνών ζητημάτων που αναδύονται στις διεθνείς συναλλαγές καθιερώθηκε μια κοινή εμπορική ορολογία. Συγκεκριμένα, το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο (International Chamber of Commerce), το οποίο ιδρύθηκε το 1919 και εδρεύει στο Παρίσι από το 1923¹³¹, εξέδωσε το 1936 ένα σύνολο διεθνών εμπορικών κανόνων προκειμένου να βοηθήσει στην ερμηνεία των υποχρεώσεων των μερών στις ρήτρες του διεθνούς εμπορίου, οι οποίοι ήταν γνωστοί ως International Commercial Terms (INCOTERMS)¹³². Από τότε έχουν γίνει ακόμα πολλές τροποποιήσεις των κανόνων αυτών, προκειμένου να εκσυγχρονίζονται και να ανταποκρίνονται στις ανάγκες που αλλάζουν συνεχώς στο διεθνές σκηνικό του εμπορίου. Η τελευταία έκδοση των INCOTERMS αποτελεί αυτή του 2010, η οποία εμπεριέχει έντεκα διεθνείς εμπορικούς κανόνες και έχει ισχύ από την 1.1.2011¹³³.

Οι κανόνες αυτοί βρίσκονται σε συνάρτηση με την υποχρέωση παράδοσης του πωλητή σε μια διεθνή σύμβαση πώλησης και γι' αυτό κρίθηκε σκόπιμο να γίνει μια συνοπτική παρουσίαση τους. Ειδικότερα, οι όροι αυτοί αφορούν ζητήματα, όπως η κατανομή μεταξύ του αγοραστή και πωλητή των ευθυνών σε περίπτωση απώλειας ή ζημίας των πραγμάτων προς παράδοση και των δαπανών μετακίνησης τους από τον εξαγωγέα μέχρι τον τελικό συμφωνημένο τόπο παράδοσης¹³¹. Οι INCOTERMS διακρίνουν κυρίως δύο κατηγορίες, αναλόγως του είδους του μεταφορικού μέσου που χρησιμοποιείται. Η μία κατηγορία περιλαμβάνει ρήτρες που επιτρέπουν την μεταφορά με οποιοδήποτε μεταφορικό μέσο, ενώ η δεύτερη περιλαμβάνει ρήτρες που επιτρέπουν την μεταφορά μόνο δια θαλάσσης ή εσωτερικών υδάτων¹³². Περαιτέρω, αναλόγως των υποχρεώσεων του πωλητή, οι εμπορικοί κανόνες διακρίνονται σε τέσσερις ομάδες, οι οποίες θα παρουσιαστούν στη συνέχεια¹³². Για τις ανάγκες της διπλωματικής εργασίας θα γίνει παρουσίαση των τεσσάρων ομάδων των INCOTERMS 2010, δίνοντας έμφαση στις πτυχές που προβλέπουν οι ρήτρες σχετικά με την παράδοση των πραγμάτων σε μια διεθνή πώληση.

9.1 Κανόνες για μεταφορές των πραγμάτων με οποιοδήποτε μεταφορικό μέσο

- **Ομάδα Ε**
EXW Ex Works

¹³¹ Αναγνωστοπούλου, Δ.Γ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, σελ.259, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2012

¹³² Φλάμπουρας, Δ., Δίκαιο Διεθνών συναλλαγών, σελ. 403, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

Απόφαση 0087/2010 ΔΕΚ, ΝΟΜΟΣ Βάσεις Νομικών Δεδομένων

¹³³ International Chamber of Commerce (ICC). Διαθέσιμο στη: <https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/incoterms-rules-2010/>
(Ανακτήθηκε 18 Σεπτεμβρίου 2018)

“Ex Works” σημαίνει ότι ο πωλητής διαθέτει το εμπόρευμα, όταν το παραδίδει στη διάθεση του αγοραστή στις εγκαταστάσεις του πρώτου ή κάποιον άλλον συμφωνημένο τόπο (π.χ. εργοστάσιο, αποθήκη, κλπ)¹³⁴. Η ομάδα αυτή εμπεριέχει μόνο τον όρο Ex Works και περιλαμβάνει τις λιγότερες υποχρεώσεις για τον πωλητή, ο οποίος χρειάζεται μόνο να θέσει τα πράγματα στη διάθεση του πωλητή χωρίς καμία άλλη υποχρέωση.

- **Ομάδα F**

Στην ομάδα αυτή κοινό χαρακτηριστικό αποτελεί η πληρωμή του ναύλου μόνο για την μεταφορά των πραγμάτων ως το σημείο παράδοσης στον διεθνή μεταφορέα εντός της χώρας εξαγωγής¹³⁵. Ο πωλητής καλείται να παραδώσει το εμπόρευμα σε μεταφορικό μέσο που έχει οριστεί από τον αγοραστή¹³⁶.

FCA Free Carrier

“Free Carrier” σημαίνει ότι ο πωλητής παραδίδει το προϊόν στον μεταφορέα ή σε άλλο πρόσωπο, που ορίζει ο αγοραστής, στις εγκαταστάσεις του πωλητή ή κάποιον άλλον συμφωνημένο τόπο¹³⁴. Γενικά, η ομάδα F απαιτεί από τον πωλητή την παράδοση των πραγμάτων σύμφωνα με τις οδηγίες του αγοραστή¹³⁶. Τα μέρη πρέπει να εξειδικεύσουν όσο το δυνατόν καλύτερα το συγκεκριμένο σημείο παράδοσης, καθώς μέχρι αυτό το σημείο ο πωλητής πληρώνει τα έξοδα της μεταφοράς (και τον ναύλο)¹³⁶. Την κύρια διεθνή μεταφορά, όμως, την πληρώνει από αυτό το σημείο και μετά ο αγοραστής¹³⁶.

- **Ομάδα C**

Στην ομάδα αυτή κοινό χαρακτηριστικό είναι ότι ο πωλητής πληρώνει τον ναύλο για την κύρια διεθνή μεταφορά, χωρίς να αναλαμβάνει όμως τον κίνδυνο απώλειας ή καταστροφής των πραγμάτων κατά την μεταφορά¹³⁵.

CPT Carriage Paid To

“Carriage Paid To” σημαίνει ότι ο πωλητής παραδίδει σε έναν συμφωνημένο τόπο (αν έχει οριστεί τέτοιος τόπος από τα μέρη) τα πράγματα στον μεταφορέα ή σε άλλο πρόσωπο που έχει οριστεί από τον πωλητή. Ο πωλητής θα πρέπει να αναλάβει τα απαιτούμενα έξοδα της μεταφοράς προς παράδοση των πραγμάτων στον συμφωνημένο τόπο παράδοσης¹³⁶.

CIP Carriage And Insurance Paid To

“Carriage and Insurance Paid to” σημαίνει ότι ο πωλητής παραδίδει σε έναν συμφωνημένο τόπο (αν έχει οριστεί τέτοιος τόπος από τα μέρη) τα πράγματα στον μεταφορέα ή σε άλλο πρόσωπο που έχει οριστεί από τον πωλητή. Ο πωλητής θα πρέπει να αναλάβει τα απαιτούμενα έξοδα της μεταφοράς προς παράδοση των πραγμάτων στον συμφωνημένο τόπο παράδοσης. Επιπλέον, ο

¹³⁴ International Chamber of Commerce (ICC). Διαθέσιμο στη: <https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/incoterms-rules-2010/> (Ανακτήθηκε 18 Σεπτεμβρίου 2018)

¹³⁵ Φλάμπουρας, Δ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, σελ. 406-407, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

¹³⁶ Αναγνωστοπούλου, Δ.Γ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών: Η Ευρωπαϊκή Διάσταση, σελ.267, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2012

πωλητής θα αναλάβει την ασφάλιση των εμπορευμάτων για να καλύψει τον κίνδυνο απώλειας ή ζημίας των πραγμάτων κατά τη διάρκεια της μεταφοράς. Όταν γίνεται χρήση του εμπορικού όρου CIP, ο αγοραστής πρέπει να λαμβάνει υπόψη ότι περιλαμβάνει την ελάχιστη ασφαλιστική κάλυψη. Αν επιζητεί μεγαλύτερη ασφαλιστική κάλυψη θα πρέπει να κάνει συμφωνία με τον πωλητή για επιπρόσθετες καλύψεις ή θα πρέπει ο ίδιος να οργανώσει την ασφαλιστική κάλυψη που επιθυμεί¹³⁷.

- **Ομάδα D**

Κοινό χαρακτηριστικό αυτής της ομάδας είναι ότι ο πωλητής πρέπει να θέσει τα πράγματα στη διάθεση του αγοραστή στον συμβατικά καθορισμένο τόπο προορισμού¹³⁸. Επίσης, αναλαμβάνει όλα τα έξοδα και τους αναγκαίους κινδύνους μέχρι να φέρει το εμπόρευμα στο ονομαζόμενο και συμφωνημένο τόπο στην χώρα προορισμού¹³⁷.

DAT Delivered At Terminal

“Delivered at Terminal” σημαίνει ότι ο πωλητής παραδίδει τα πράγματα, μόλις εκφορτωθούν από τα μεταφορικά μέσα που χρησιμοποιήθηκαν, όταν αυτά τεθούν στη διάθεση του αγοραστή στο κατονομαζόμενο τερματικό στο προσδιορισμένο λιμάνι ή στον τόπο προορισμού. Το «τερματικό» μπορεί να είναι για παράδειγμα η αποβάθρα, η αποθήκη, το αεροδρόμιο ή ο χώρος εκφόρτωσης εμπορευματοκιβωτίων. Ο πωλητής αναλαμβάνει όλους τους κινδύνους και τα έξοδα σχετικά με την παράδοση των πραγμάτων και την εκφόρτωση τους στο συμφωνημένο «τερματικό» ή προσδιορισμένο τόπο παράδοσης¹³⁹. Ο πωλητής οργανώνει τον εκτελωνισμό και εκφορτώνει τα εμπορεύματα στο τερματικό. Ο αγοραστής αναλαμβάνει τον εκτελωνισμό εισαγωγών και τους σχετικούς δασμούς¹³⁹.

DAP Delivered At Place

“Delivered at Place” σημαίνει ότι ο πωλητής παραδίδει τα πράγματα όταν αυτά τεθούν στη διάθεση του αγοραστή στα μεταφορικά μέσα που είναι έτοιμα προς εκφόρτωση στον κατονομαζόμενο τόπο προορισμού. Ο πωλητής αναλαμβάνει όλους τους κινδύνους και τα έξοδα σχετικά με την μεταφορά και παράδοση των πραγμάτων στον συμφωνημένο τόπο προορισμού. Τα εμπορεύματα ταξινομούνται ως παραθοδέντα όταν φτάσουν στη διεύθυνση και είναι έτοιμα για εκφόρτωση. Οι ευθύνες εισαγωγής και εξαγωγής είναι ίδιες με τον όρο DAT¹⁴⁰.

- **DDP Delivered Duty Paid**

¹³⁷ Αναγνωστοπούλου, Δ.Γ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών: Η Ευρωπαϊκή Διάσταση, σελ.269, Εκδόσεις Σάκουλα, 2012

¹³⁸ Φλάμπουρας, Δ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, σελ. 407, Επιμέλεια: Παμπούκη, Χ., Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

¹³⁹ International Chamber of Commerce (ICC). Διαθέσιμο στη: <https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/incoterms-rules-2010/> (Ανακτήθηκε 18 Σεπτεμβρίου 2018)

“Delivered Duty Paid” σημαίνει ότι ο πωλητής παραδίδει τα πράγματα όταν αυτά τίθενται στη διάθεση του αγοραστή, στα μεταφορικά μέσα έτοιμα προς (με δασμό πληρωμένο) εκφόρτωση στον κατανομαζόμενο τόπο προορισμού. Ο πωλητής φέρει και πάλι όλα τα έξοδα και τους κινδύνους της μεταφοράς προς τον συμφωνημένο τόπο παράδοσης. Ο πωλητής επίσης διασφαλίζει ότι τα εμπορεύματα είναι έτοιμα για εκφόρτωση, εκπληρώνει τις υποχρεώσεις εισαγωγής και εξαγωγής και πληρώνει τους τυχόν δασμούς, καθώς και προβαίνει στις απαραίτητες τυπικές ενέργειες (λήψη αδειών) προκειμένου να εισαχθούν¹⁴⁰.

9.2 Κανόνες για μεταφορές των πραγμάτων δια θαλάσσης και θαλασσινών υδάτων

Στην συγκεκριμένη κατηγορία δεν περιλαμβάνονται όλες οι ομάδες παρά μόνο αυτές, οι οποίες αναφέρονται σε θαλασσινές μεταφορές.

- **Ομάδα F**

Στην ομάδα αυτή κοινό χαρακτηριστικό αποτελεί η πληρωμή του ναύλου μόνο για την μεταφορά των πραγμάτων ως το σημείο παράδοσης στον διεθνή μεταφορέα εντός της χώρας εξαγωγής¹⁴¹. Ο πωλητής καλείται να παραδώσει το εμπόρευμα σε μεταφορικό μέσο που έχει οριστεί από τον αγοραστή¹⁴².

FAS Free Alongside Ship

“Free Alongside Ship” σημαίνει ότι ο πωλητής εκπληρώνει την υποχρέωση του μόλις θέσει τα πράγματα κατά μήκος του πλοίου σε αποβάθρα στο συμβατικά καθορισμένο λιμένα φόρτωσης ή, στις περιπτώσεις όπου το πλοίο έχει αγκυροβολήσει στα ανοικτά, στις φορηγίδες που θα μεταφέρουν τα πράγματα για φόρτωση στο πλοίο. Ο πωλητής αναλαμβάνει όλα τα έξοδα και τον κίνδυνο μέχρι τα εμπορεύματα να παραδοθούν δίπλα στο πλοίο. Στη συνέχεια, ο αγοραστής αναλαμβάνει τον κίνδυνο και τον εκτελωνισμό εξαγωγών και εισαγωγών¹⁴⁰.

FOB Free On Board

“Free On Board” σημαίνει ότι ο πωλητής εκπληρώνει την υποχρέωση παράδοσης, μόλις τα εμπορεύματα παραδοθούν στο κατάστρωμα του πλοίου στο κατανομαζόμενο λιμάνι φόρτωσης. Ελεύθερο επί του πλοίου σημαίνει ότι τα πράγματα είναι άνευ μεταφορικών και ο πωλητής τα φορτώνει μόνο στο

¹⁴⁰ International Chamber of Commerce (ICC). Διαθέσιμο στη: <https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/incoterms-rules-2010/> (Ανακτήθηκε 18 Σεπτεμβρίου 2018)

¹⁴¹ Φλάμπουρας, Δ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, σελ. 407, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

¹⁴² Αναγνωστοπούλου, Δ.Γ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών: Η Ευρωπαϊκή Διάσταση, σελ.267, Εκδόσεις Σάκκουλας, 2012

πλοίο σε συγκεκριμένο λιμάνι¹⁴³. Η παράδοση του εμπορεύματος θεωρείται ότι πραγματοποιείται μόλις αυτό περάσει το κυγκλίδωμα του πλοίου στο λιμάνι φόρτωσης¹⁴⁴. Ο πωλητής αναλαμβάνει όλα τα έξοδα και τον κίνδυνο μέχρι τα εμπορεύματα να παραδοθούν και να φορτωθούν στο πλοίο. Επίσης αναλαμβάνει τον εκτελωνισμό εξαγωγής. Ο αγοραστής αναλαμβάνει όλες τις ευθύνες από τη στιγμή που τα εμπορεύματα φορτωθούν στο πλοίο¹⁴³.

- **Ομάδα C**

Στην ομάδα αυτή κοινό χαρακτηριστικό είναι ότι ο πωλητής πληρώνει τον ναύλο για την κύρια διεθνή μεταφορά, χωρίς να αναλαμβάνει όμως τον κίνδυνο απώλειας ή καταστροφής των πραγμάτων κατά την μεταφορά¹⁴⁴.

CFR Cost and Freight

«Cost and Freight» σημαίνει ότι εκπληρώνει ο πωλητής την υποχρέωση παράδοσης πραγμάτων που ανταποκρίνονται στην συμβατική περιγραφή, όταν αυτά τεθούν στη διάθεση του αγοραστή φορτώνοντας τα πράγματα στο πλοίο στο κατονομαζόμενο λιμάνι προορισμού. Ο πωλητής φέρει τον κίνδυνο και τα έξοδα για την μεταφορά στο συμφωνημένο λιμάνι προορισμού¹⁴³. Ο πωλητής, όμως, πληρώνει και τα έξοδα της κύριας διεθνούς μεταφοράς και το ποσό του οφειλόμενου για την κύρια μεταφορά ναύλου, χωρίς να φέρει, όμως, τον κίνδυνο σε περίπτωση όπου τα πράγματα χαθούν ή καταστραφούν¹⁴⁵. Ο πωλητής, δηλαδή, φέρει τις ίδιες ευθύνες όπως με τον FOB, αλλά πρέπει επίσης να πληρώσει τα έξοδα μεταφοράς των εμπορευμάτων στο λιμάνι. Όπως και με τον FOB, ο αγοραστής αναλαμβάνει όλες τις ευθύνες μόλις τα εμπορεύματα φορτωθούν στο πλοίο¹⁴³.

CIF Cost, Insurance and Freight

«Cost, Insurance and Freight» σημαίνει ότι εκπληρώνει ο πωλητής την υποχρέωση παράδοσης πραγμάτων που ανταποκρίνονται στην συμβατική περιγραφή, όταν αυτά τεθούν στη διάθεση του αγοραστή φορτώνοντας τα πράγματα στο πλοίο στο κατονομαζόμενο λιμάνι προορισμού. Όπως και στην περίπτωση του όρου CFR, ο αγοραστής φέρει τον κίνδυνο και τα έξοδα για την μεταφορά στο συμφωνημένο λιμάνι προορισμού. Ο πωλητής, όμως, εκτός από την ανάληψη των εξόδων της κύριας διεθνούς μεταφοράς και του ναύλου, αναλαμβάνει την σύναψη ασφαλιστικής σύμβασης που καλύπτει τον κίνδυνο απώλειας ή ζημίας των πραγμάτων κατά την μεταφορά αυτή. Πρόκειται για την

¹⁴³ International Chamber of Commerce (ICC). Διαθέσιμο στη: <https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/incoterms-rules-2010>

(Ανακτήθηκε 18 Σεπτεμβρίου 2018)

¹⁴⁴ Φλάμπουρας, Δ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών, σελ. 413, Επιμέλεια: Παμπούκη, Χ., Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2010

¹⁴⁵ Αναγνωστοπούλου, Δ.Γ., Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών: Η Ευρωπαϊκή Διάσταση, σελ.267, Εκδόσεις Σάκκουλας, 2012

ελάχιστη ασφαλιστική κάλυψη. Αν ο αγοραστής απαιτεί πιο ολοκληρωμένη ασφάλιση, πρέπει να την πληρώσει ο ίδιος¹⁴⁶.

Συμπερασματικά, γίνεται αντιληπτό ότι οι εμπορικοί όροι INCOTERMS υποδεικνύουν εν συντομία τις υποχρεώσεις που έχει ο πωλητής με βάση την επιλογή της εκάστοτε εμπορικής ρήτρας στην σύμβαση πώλησης. Συγκεκριμένα, ο όρος EXW δημιουργεί τις λιγότερες υποχρεώσεις και έξοδα για τον πωλητή, καθώς ο αγοραστής παραλαμβάνει τα πράγματα στις εγκαταστάσεις του πωλητή. Επίσης, συμφέρει για τον πωλητή η σύμβαση πώλησης να εμπεριέχει τον όρο FOB ή FCA, καθώς δημιουργούνται ελάχιστες υποχρεώσεις για αυτόν στις συγκεκριμένες περιπτώσεις. Από την άλλη πλευρά, όταν υπάρχει η ρήτρα DDP θα πρέπει ο πωλητής για να εκπληρώσει την υποχρέωση παράδοσης του να αναλάβει όλα τα έξοδα και τους κινδύνους της μεταφοράς προς τον συμφωνημένο τόπο παράδοσης, να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις εισαγωγής και εξαγωγής και να πληρώσει τους τυχόν δασμούς. Ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο προτιμάται για τον πωλητή η επιλογή του όρου EXW, FOB ή FCA και αποφεύγεται ο όρος DDP. Κατά τις διαπραγματεύσεις τα συμβαλλόμενα μέρη αναλόγως της διαπραγματευτικής τους δύναμης, το είδος της συναλλαγής και των συμφερόντων τους καταλήγουν στην επιλογή του όρου που θα ενσωματώσουν στην σύμβαση.

¹⁴⁶ International Chamber of Commerce (ICC). Διαθέσιμο στη: <https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/incoterms-rules-2010>
(Ανακτήθηκε 18 Σεπτεμβρίου 2018)